

ආර්ථික සහ සමාජ යටිතල පහසුකම්

3.1 සමස්ත නිරීක්ෂණ

ආර්ථික වර්ධන ක්‍රියාවලියට උපකාරී වීම සඳහා ආර්ථික හා සමාජ යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම කෙරෙහි ජාතික සංවර්ධන වැඩපිළිවෙලෙහි ප්‍රමුඛත්වය අඛණ්ඩව හිමි වූ අතර, සම්පත් පදනම් කරගත් වර්ධනයක සිට ඵලදායීතාවය පදනම් කරගත් වර්ධනයක් කරා ආර්ථිකය පරිවර්තනය කිරීමට ඒ තුළින් පහසුකම් සැලසේ. 'මැදි ආදායම් උගුල' මගහැරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාව දුරදර්ශී ක්‍රියාමාර්ග ගනිමින් සිටින බැවින් යටිතල පහසුකම් සඳහා අඛණ්ඩව ආයෝජනය කිරීම සහ ඵලදායීතාවය ඉහළ නැංවීම අතිශයින් වැදගත් වේ. ඒ අනුව, රජයේ සංවර්ධන වැඩපිළිවෙලට අනුකූලව මත්තල රාජපක්ෂ ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපොළ, කොළඹ වරාය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියේ දකුණු බහලු පර්යන්තය සහ කොළඹ - කටුනායක අධිවේගී මාර්ගය වැනි ප්‍රධාන යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති කිහිපයක වාණිජ මෙහෙයුම් කටයුතු වසර තුළ දී ආරම්භ කෙරිණි. තවද, මාර්ග ප්‍රවාහනයේ කාර්යක්ෂමතාවය සහ නගර අතර සම්බන්ධතාවය වැඩිදියුණු කරමින් දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගයේ ගොඩගම - පින්නදූව කොටස සහ පිටත වටරවුම් මහා මාර්ගයේ කොට්ටාව - කඩුවෙල කොටස, 2014 මාර්තු මාසයේ දී රථවාහන ගමනාගමනය සඳහා විවෘත කෙරිණි. නොරොච්චෝලේ ගල්අගුරු බලාගාරයේ දෙවන අදියර, මාගම් රුහුණුපුර මහින්ද රාජපක්ෂ වරායේ දෙවන අදියර, උතුරු දුම්රිය මාර්ගය, කොළඹ දකුණු වරාය දෙවන අදියර, පිටත වටරවුම් මහාමාර්ගයේ දෙවන අදියර වැනි මහා

පරිමාණ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිවල ඉදිකිරීම් කටයුතු වසර තුළ දී සතුටුදායක මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක විය. පුරවැසියන්ගේ අවශ්‍යතා සපුරාලීම සහ ආයෝජන සඳහා ආකර්ෂණය කරගත හැකි නගර ලෙස නගාසිටුවීමේ අරමුණින් යුතුව සියලුම ප්‍රධාන නගරවල නාගරික සංවර්ධන කටයුතු ක්‍රියාත්මක කෙරිණි. මේ අතර, 'මග නැගුම' ග්‍රාමීය මාර්ග සංවර්ධන වැඩසටහන, ග්‍රාමීය විදුලි ව්‍යාපෘති, වාරිමාර්ග ව්‍යාපෘති සහ ප්‍රජා මූල ජලසම්පාදන ව්‍යාපෘති වැනි කුඩා පරිමාණයේ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති රැසක් ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනයට පහසුකම් සලසමින් අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කෙරිණි. 2013 වසරේ දී ආර්ථික හා සමාජ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන වැඩසටහන සඳහා වූ රාජ්‍ය ආයෝජනය රුපියල් බිලියන 447.0 ක් (ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 5.2 ක්) විය.

සමාජ දර්ශක අතින් ශ්‍රී ලංකාව සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් අත්කරගෙන සිටින අතර, සාර්වත්‍ර ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයට ඇතුළත්වීමේ ශුද්ධ අනුපාතය, ස්ත්‍රී පුරුෂ සමානාත්මතාවය, දරිද්‍රතාවය, ළදරු හා මාතෘ මරණ අනුපාතය වැනි අංශ යටතේ 2015 වනවිට අත්කර ගැනීමට ඉලක්ක කර ඇති සහග්‍ර සංවර්ධන අභිමතාර්ථ (Millennium Development Goals) මේ වනවිටත් පහසුවෙන් ඉක්මවා ගොස් ඇත. ඵලදායීතාවය, ජීවන තත්ත්වය සහ රටේ ආර්ථික වර්ධන ක්‍රියාවලියට කාර්යක්ෂම ලෙස දායක වීමට ඇති හැකියාව මත සෘජු බලපෑමක් ඇති කරන මානව ප්‍රාග්ධනයේ වැදගත් අංග

3.1 සංඛ්‍යා සටහන යටිතල පහසුකම් සඳහා වූ රාජ්‍ය ආයෝජන

වර්ෂය	ආර්ථික සේවා		සමාජ සේවා		එකතුව	
	රු. බිලියන	ද.දේ.නි. % (අ)	රු. බිලියන	ද.දේ.නි. % (අ)	රු. බිලියන	ද.දේ.නි. % (අ)
2004	61.3	2.9	29.0	1.4	90.3	4.3
2005	77.5	3.2	60.4(අ)	2.5	137.9	5.7
2006	106.8	3.6	48.4	1.6	155.2	5.3
2007	141.2	3.9	55.0	1.5	196.2	5.5
2008	168.9	3.8	60.2	1.4	229.1	5.2
2009	256.4	5.3	53.9	1.1	310.3	6.4
2010	278.8	5.0	56.2	1.0	335.0	6.0
2011	326.0	3.8	63.4	0.7	389.4	4.5
2012	343.8	4.5	71.2	0.9	415.0	5.5
2013 (අ)	369.4	4.3	77.6	0.9	447.0	5.2

(අ) ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ ද.දේ.නි. ඇස්තමේන්තු මත පදනම් වේ.
 (ආ) සුනාමි ව්‍යසනය ආශ්‍රිත ඉදිකිරීම් සඳහා වූ ප්‍රාග්ධන වියදම් ද ඇතුළත් ය.
 (ඇ) තාවකාලික මූලයන්: මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍යාංශය ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

ලෙස පුද්ගලයන්ගේ සෞඛ්‍ය හා අධ්‍යාපන මට්ටම හඳුනා ගෙන ඇත. එබැවින් ශ්‍රී ලංකාව, මැදි ආදායම් උගුල මගහැර දැකුණු ආසියාවේ ප්‍රමුඛ කේන්ද්‍රස්ථානයක් බවට පත්වීමට යන ගමනේ දී අධ්‍යාපන හා සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රවල ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීමට ඉහළ අවධානයක් යොමු විය යුතු අතර, ඒ සඳහා ප්‍රායෝගික ප්‍රවේශයක ඇති අවශ්‍යතාවය හඳුනාගෙන ඇත. මේ හා සම්බන්ධව අධ්‍යාපනයේ ප්‍රාදේශීය විෂමතා අවම කිරීම, සේවා සැපයුම ශක්තිමත් කිරීම සහ විශේෂයෙන්ම, ශ්‍රම බලකායේ ඉහළ නිපුණතා සඳහා දේශීයව හා ජාත්‍යන්තර වශයෙන් පවතින ඉල්ලුමට සරිලන පරිදි තෘතීයික මට්ටමේ විෂයමාලාවන් වැඩිදියුණු කිරීම වැනි පියවර රාශියක් රජය විසින් ගෙන ඇත. තවද, තෘතීයික අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයේ පවතින ඌණතාවන්ට විසඳුමක් ලෙස නව ආයතන බිහි කිරීම සඳහා රටට ආවේණික නව ආදර්ශයක් නිර්මාණය කිරීම අවශ්‍ය වන අතර, පවතින ආයතනවල ගුණාත්මක අදාළත්වය හා තරගකාරීත්වය ඉහළ නැංවීම සඳහා ද ප්‍රතිසංස්කරණ සිදු කළ යුතුය. මේ අතර, ජනතාවගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වයෙහි නිරන්තර වර්ධනය සඳහා සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රය වෙනුවෙන් අඛණ්ඩව සිදු කළ ආයෝජන උපකාරී වූ අතර, එමගින් ශ්‍රම බලකායේ ඵලදායිතාවය ද ඉහළ නැංවුණි. ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා ආයතන ශක්තිමත් කිරීම සහ විශේෂඥ රෝහල් සමඟ ඇති සමායෝජනය ඉහළ නැංවීම මගින් ඒකාබද්ධ සෞඛ්‍ය සේවා සැපයීමේ නව ක්‍රමවේදයක් ඇති කිරීමට ගෙන ඇති වත්මන් පියවර මගින් ඉලක්කගත සහ කාර්යක්ෂම සේවා සැපයුමක් සහතික වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. පහසු මිල ගණන් යටතේ

ඵලදායී ඖෂධ ලබාගැනීමේ පහසුකම් වැඩිදියුණු කරන අතරම, ඒවායේ ඉහළ තත්ත්ව ප්‍රමිතීන් සහතික කරමින් ඖෂධවල කාර්යක්ෂම භාවිතය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ද පියවර ගෙන ඇත.

රාජ්‍ය - පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්වය තුළින් ප්‍රධාන වශයෙන්ම බලශක්තිය, ප්‍රවාහනය, නිවාස, අධ්‍යාපනය සහ සෞඛ්‍ය වැනි අංශවල යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන කටයුතු සඳහා සහභාගී වීමට පෞද්ගලික අංශයට අනිවිශාල විභවතාවයක් පවතී. වෙළෙඳපොළ තරගකාරීත්වයට බාධා ඇති කරන සහජ ඒකාධිකාරී ලක්ෂණ සහ පෞද්ගලික ප්‍රතිලාභ ඉක්මවා සමාජමය ප්‍රතිලාභ හිමිකර දීමට හේතුවන සමාජ හා පාරිසරික

3.2 සංඛ්‍යා සටහන මූලික දිනිම කළ සහ ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින ප්‍රධාන යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති

ව්‍යාපෘතියේ නම	වර්ෂය	
	නිම කළ	නිම කිරීමට අපේක්ෂිත
විදුලිබල ව්‍යාපෘති		
නොරොච්චෝලේ ගල්අඟුරු බලාගාරය අදියර I	2011	
අදියර II : 2 වන ඒකකය		2014
අදියර II : 3 වන ඒකකය		2014
උමා ඔය ජල විදුලි බලාගාරය		2015
සාම්පූර් ගල්අඟුරු බලාගාරය		2017
මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘති		
දකුණු අධිවේගී මාර්ගය		
අදියර I	2011	
අදියර II	2014	
කොළඹ - කටුනායක අධිවේගී මාර්ගය	2013	
පිටත වටරවුම් මහාමාර්ගය		
අදියර I	2014	
අදියර II		2015
අදියර III		2017
දුම්රිය මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘති		
උතුරු දුම්රිය මාර්ගය ප්‍රතිසංස්කරණ ව්‍යාපෘතිය		
මැදවේගී - මඩු මාර්ගය	2013	
මඩු - තලෙයිමන්නාරම මාර්ගය		2014
ඕමන්තෙයි - පලෙයි මාර්ගය	2014	
පලෙයි - කන්කසන්තුරේ මාර්ගය		2014
සංඥා හා විදුලි සංදේශ පද්ධතිය		2015
මාතර - කතරගම දුම්රිය මාර්ග ව්‍යාපෘතිය		
අදියර I : මාතර - බෙලිඅත්ත මාර්ගය		2016
වරාය සංවර්ධන ව්‍යාපෘති		
කොළඹ දකුණු වරාය ව්‍යාපෘතිය		
දකුණු බහලු පර්යන්තය	2013	
නැගෙනහිර බහලු පර්යන්තය		2014
මාගම් රුහුණපුර මහින්ද රාජපක්ෂ වරාය		
අදියර I	2010	
අදියර II		2015
ඔලුවිල් වරාය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	2013	
ගුවන් තොටුපොළ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති		
මන්නල රාජපක්ෂ ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපොළ		
අදියර I	2013	
බණ්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපොළ පුළුල් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය		2017

බාහිරතා පැවතීම හේතුවෙන් සම්ප්‍රදායික වශයෙන්, යටිතල පහසුකම් සැපයීම රාජ්‍ය අංශයට සීමා වූ සහ එහි ප්‍රමුඛතාවයක් ලෙස පැවතුණි. කෙසේ වුව ද, ඉල්ලුම හා සැපයුම අතර පුළුල් පරතරයක් නිර්මාණය කරමින් ගෝලීය සංවර්ධනයන්, ජනගහන වර්ධනය, නාගරීකරණය හා ආදායම් වර්ධනයට සමගාමීව නවීන යටිතල පහසුකම් සඳහා වන ඉල්ලුම ද වේගයෙන් ඉහළ යමින් පවතී. ප්‍රධාන වශයෙන්ම ප්‍රාග්ධනය සැපයීම, කළමනාකරණය සහ නඩත්තු කටයුතු පවරා ගැනීම හරහා මෙම පරතරය පියවීම සඳහා පෞද්ගලික අංශයට විශාල කාර්යභාරයක් ඉටු කළ හැකිය. තවද, පෞද්ගලික අංශය සතු විශේෂඥ දැනුම හා නිපුණත්වය අත්කර ගන්නා අතරතුර නව්‍යකරණය හා කාර්යක්ෂමතාවය ඇති කළ හැකි ආකාරයේ නිපුණතා හා දැනුම එකිනෙකා අතර හුවමාරු කර ගැනීම සඳහා රාජ්‍ය - පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්වය තුළින් අවස්ථාව හිමි වේ. ඒ අතර, රාජ්‍ය මූල්‍ය මත ඇතිවන පීඩනය අඩු කරමින් සමස්ත සාර්ව ආර්ථික කළමනාකරණය සහ ස්ථායීතාවය පවත්වා ගැනීම සඳහා එවැනි ව්‍යාපාර උපකාරී වනු ඇත.

3.2 ආර්ථික යටිතල පහසුකම් ප්‍රතිපත්ති, ආයතනික රාමුව හා ක්‍රියාකාරිත්වය

පණිවුඩ හුවමාරු සේවා

මෑත වසරවල දී තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය ආර්ථික කටයුතු සඳහා ප්‍රශංසනීය ලෙස භාවිතා කරනු දක්නට ලැබුණි. ආර්ථික කටයුතුවල කාර්යක්ෂමතාවය හා ඵලදායීතාවය වර්ධනය කර ගැනීම සඳහා මූල්‍ය ආයතන විසින් ඉ-බැංකුකරණය, ජංගම දුරකථන බැංකුකරණය, ජංගම විකුණුම්පොළ හා පොදු ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍ර පද්ධති වැනි සේවා හරහා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ සේවා 2013 වසරේ දී වැඩි වශයෙන් භාවිතා කරන ලදී. කෙසේ වුව ද, මූල්‍ය ආයතන විසින් යටිතල පහසුකම්, තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධති හා ස්වයංක්‍රීය පද්ධති පොදුවේ භාවිතය හරහා මෙහෙයුම් පිරිවැය අඩුකර ගන්නා අතර, දියුණු සන්නිවේදන සේවා හරහා බැංකු ආශ්‍රිත නව්‍යකරණ මාදිලි තවදුරටත් ගවේෂණය කිරීම වැදගත් වනු ඇත. මේ අතර, තොරතුරු තාක්ෂණය හා ව්‍යාපාර ක්‍රියාවලි බාහිර පාර්ශවයන් වෙත පැවරීමේ ව්‍යාපාරවල පැවති වේගවත් වර්ධනය හේතුවෙන් ලෝක ශ්‍රේණිගත කිරීම්වල 'ප්‍රමුඛතම රටවල් 25' තුළ අන්තර්ගත වීමට ශ්‍රී ලංකාවට හැකි විය. අඩු පිරිවැයකින් යුත් දක්ෂ ශ්‍රම බලකාය, වර්ධනීය කාර්ය සඳහා ප්‍රතිපත්ති, ව්‍යාපාර කිරීමේ හිතකර පරිසරය හා හිතකර කාල අන්තරය වැනි සාධක, රටෙහි මෙම ශ්‍රේණිගත කිරීම් අත්කර ගැනීම සඳහා උපකාරී විය. කෙසේ වුව ද, තොරතුරු

තාක්ෂණ/ව්‍යාපාර කටයුතු බාහිර පාර්ශවයන් වෙත පැවරීමේ ව්‍යාපාර හා දැනුම පදනම් කරගත් ව්‍යාපාර ක්‍රියාවලි බාහිර පාර්ශවයන් වෙත පැවරීමේ ව්‍යාපාරවල වර්ධනය වෙනුවෙන් අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් පුළුල් කිරීම සඳහා සන්නිවේදන සේවා සැපයුම්කරුවන් හට තවදුරටත් ඉඩ ප්‍රස්ථා පවතින අතර, එය ශ්‍රී ලංකාව, බාහිර පාර්ශවයන් වෙත පැවරීමේ ව්‍යාපාර සඳහා හොඳම රටවල් අතර තවදුරටත් ඉහළ ස්ථානයක් කරා නැංවීම සඳහා ඉතා වැදගත් වනු ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ තොරතුරු තාක්ෂණ/ව්‍යාපාර කටයුතු බාහිර පාර්ශවයන් වෙත පැවරීමේ ව්‍යාපාරවල සේවා අපනයන ආදායම 2015 වසර වනවිට එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 1 වෙත ළඟා වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

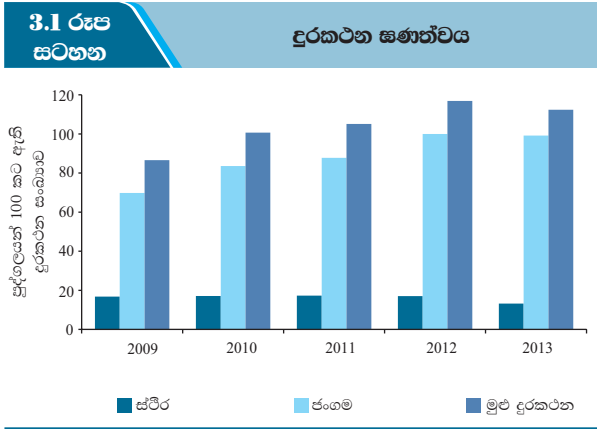
අන්තර්ජාල සේවාවන්හි සිදු වූ සීඝ්‍ර වර්ධනය, 2013 වසරේ දී විදුලි සංදේශ අංශයේ කැපී පෙනුණු ප්‍රධාන ලක්ෂණය විය. 2013 වසර තුළ දී මුළු අන්තර්ජාල සම්බන්ධතා ප්‍රමාණය සියයට 47 කින් වර්ධනය වෙමින් අන්තර්ජාල සම්බන්ධතා සංඛ්‍යාව (පුද්ගලයන් සියයකට ඇති සම්බන්ධතා ප්‍රමාණය) සියයට 9.8 ක් දක්වා වර්ධනය විය. මේ සඳහා ජංගම දුරකථන අන්තර්ජාල සම්බන්ධතාවල වේගවත් වර්ධනය මෙන්ම ස්ථාවර දුරකථන අන්තර්ජාල සම්බන්ධතාවල වර්ධනය ද උපකාරී විය. නිසි දත්ත පැකේජයක් නොමැතිව ජංගම දුරකථන හරහා අන්තර්ජාලයට සම්බන්ධවන්නන් ඉහත තක්සේරුවලට ඇතුළත් නොවන හෙයින් සැබෑ අන්තර්ජාල සම්බන්ධතා සංඛ්‍යාවය මෙයට වඩා ඉහළ විය හැකිය. තවද, සේවා ස්ථාන, නැණසල මධ්‍යස්ථාන, පෞද්ගලික අන්තර්ජාල සේවා සපයන ස්ථාන හා ගෘහස්ථ ස්ථාවර අන්තර්ජාල සම්බන්ධතා වැනි පොදු ප්‍රවේශ ස්ථාන බොහෝ පරිශීලකයින් භාවිතා කළ ද, ඉහත තක්සේරු මගින් එවැනි සම්බන්ධතා එක් සම්බන්ධතාවයක් ලෙස සලකා ඇත. ජංගම සහ ස්ථාවර දුරකථන සේවා සැපයුම්කරුවන් විසින් තුන්වන පරම්පරාවේ (3G) හා හතරවන පරම්පරාවේ (4G) ආවරණ කලාපයන්හි සහ ස්ථාවර රැහැන් සහිත අන්තර්ජාල සම්බන්ධතා සේවාවල සිදු කරනු ලබන වේගවත් වර්ධනය සැලකීමේ දී අන්තර්ජාල සම්බන්ධතා සංඛ්‍යාවයෙහි ඉහළ වර්ධනයක් ඉදිරි වසරවල දී ද දක්නට ලැබෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. එසේ ම, අඩු ප්‍රවේශ පිරිවැය, තරගකාරී ගාස්තු සහ සේවා සැපයුම්කරුවන්ගේ ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් මගින් මෙම ප්‍රවණතාවය සඳහා පහසුකම් සැලසෙනු ඇත. අන්තර්ජාතික විදුලි සංදේශ සංගමය (ITU) විසින් 2013 මැයි මාසයේ දී නිකුත් කරන ලද වාර්තාවකට අනුව ස්ථාවර අන්තර්ජාල සේවා වෙත ප්‍රවේශ වීමේ අවම ගාස්තු ඇති රට ලෙස ශ්‍රී ලංකාව ශ්‍රේණිගත කර ඇත.

3

ආර්ථික සහ සමාජ යටිතල පහසුකම්

මෑත වසරවල දක්නට ලැබුණු සීඝ්‍ර වර්ධනයෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සාමාන්‍ය ඇමතුම් සේවා සඳහා පවතින ඉල්ලුම සංක්‍රමණික අවධියට ළඟා වී ඇති බවක් පෙනී යයි. 2013 වසර මුල දී විදුලි සංදේශ නියාමන කොමිෂන් සභාව විසින් සක්‍රීය ස්ථාවර රහිත දුරකථන හා ජංගම දුරකථන සම්බන්ධතා වර්ගීකරණය කිරීමේ සම්මතයන් වෙනස් කිරීම හේතුවෙන් එම සම්බන්ධතාවල වර්ධනයේ යම් පසුබැසීමක් දක්නට ලැබුණි. මේ අතර, මෑත වසරවල දී ස්ථාවර රහිත දුරකථන සම්බන්ධතාවල පැවති පසු බැසීමේ ප්‍රවණතාව මෙම වසර තුළ දී ද පැවති අතර, ඒ අනුව ස්ථාවර දුරකථන සම්බන්ධතා සංඛ්‍යාව 2012 වසරේ පැවති සියයට 17.0 සිට 2013 වසරේ දී සියයට 13.2 ක් දක්වා පහළ ගියේය. විදුලි සංදේශ නියාමන කොමිෂන් සභාව විසින් වසර මුල දී සිදු කරන ලද වර්ගීකරණ සම්මතයන් වෙනස් කිරීම හේතුවෙන් ජංගම දුරකථන සම්බන්ධතා ප්‍රමාණය පසුගිය වසර සමඟ සසඳා බැලීමේ දී ක්ෂණිකව පහළ යාම සඳහා පදනම් බලපෑමක් ඇති වූ ද, පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව ජංගම දුරකථන සම්බන්ධතා ප්‍රමාණයෙහි සිදු වූ පසුබෑම ඉතා මඳ විය. එසේම, සාමාන්‍යයෙන් සෑම ශ්‍රී ලාංකිකයෙකු සතුවම ජංගම දුරකථන සම්බන්ධතාවයක් පැවතීම පිළිබඳ කරමින් ජංගම දුරකථන සම්බන්ධතා සංඛ්‍යාව සියයට 99.2 ක් ලෙස 2013 වසර අවසානයේ සටහන් විය.

විදුලි සංදේශ නියාමන කොමිෂන් සභාව විදුලි සංදේශ කර්මාන්තයේ වර්ධනය වෙනුවෙන් අඛණ්ඩව පහසුකම් සැලසීය. විදුලි සංදේශ නියාමන කොමිෂන් සභාව විසින් නවීන ජංගම දුරකථන බ්‍රෝඩ්බැන්ඩ්

තාක්ෂණයේ ව්‍යාප්තියට පහසුකම් සැලසීම පිණිස හතරවන පරම්පරාවේ (4G) ජංගම දුරකථන බ්‍රෝඩ්බැන්ඩ් තාක්ෂණය සඳහා සංඛ්‍යාත පරාසයන් නිකුත් කරන ලද අතර, හතරවන පරම්පරාවේ ජංගම දුරකථන බ්‍රෝඩ්බැන්ඩ් තාක්ෂණය වාණිජ වශයෙන් 2013 වසරේ දී ආරම්භ කරන ලදී. විදුලි සංදේශ සේවා තවදුරටත් දැරිය හැකි මුදලකට ලබා ගැනීමේ වැදගත්කම හඳුනා ගනිමින්, යටිතල පහසුකම් ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා දරන පිරිවැය අවම කිරීමට උපකාරී වන ලෙස දුරකථන සේවා සැපයුම්කරුවන් අතර සම්පත් පොදුවේ භාවිතය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා විදුලි සංදේශ නියාමන කොමිෂන් සභාව විවිධ පියවර ගත් අතර, එමගින් ගාස්තු තවදුරටත් අඩු කර ගැනීමට හැකි වනු ඇත. 2014 වසරේ අයවැය යෝජනාවලට අනුව, 2014 වසරේ ජනවාරි මස සිට සාමාන්‍ය ඇමතුම් සඳහා වන අයබදු සියයට 20 සිට සියයට 25 දක්වා වැඩිකිරීමට විදුලි සංදේශ නියාමන කොමිෂන් සභාව විසින් පියවර ගන්නා ලදී. කෙසේ වුව ද, අන්තර්ජාල සේවා සඳහා වන අයබදු සියයට 10 හි නොවෙනස්ව පවත්වා ගැනුණි. මේ අතර, අන්තර්ජාල සේවා සැපයුම්කරුවන් අතර ගුණාත්මකභාවය ඉලක්ක කරගත් තරගකාරිත්වයක් ඇති කරවීම පිණිස, විදුලි සංදේශ නියාමන කොමිෂන් සභාව විසින් ස්ථාවර හා ජංගම දුරකථන පාවිච්චි කරන්නන් අතර අන්තර්ජාල සේවාවන්හි ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග සක්‍රීයව සිදු කරන ලදී. එසේ ම, විදුලි සංදේශ නියාමන කොමිෂන් සභාව, ස්ථාවර හා ජංගම දුරකථන සාමාන්‍ය ඇමතුම් සේවාවල ගුණාත්මකභාවය වර්ධනය සඳහා නියාමනයන් හඳුන්වා දීමේ ක්‍රියාවලියක ද යෙදී සිටියේය. මේ අතර, රූපවාහිනී වැනල 50 කට සහ ගුවන් විදුලි වැනල 35 කට අධික සංඛ්‍යාවකට සිය තරංග විකාශය කිරීමට පහසුකම් සලසන කොළඹ නෙලුම් කුළුණ ඉදිකිරීමේ කටයුතු 2015 වසරේ දී නිම කිරීමට අපේක්ෂිත අතර එමගින් වාණිජ හා විනෝදාත්මක කටයුතු සඳහා විවිධ පහසුකම් සපයනු ඇත.

3.3 සංඛ්‍යා සටහන: විදුලි සංදේශ අංශයේ ක්‍රියාකාරිත්වය

ශීර්ෂය	වර්ධන අනුපාතය %	
	2012	2013 (අ)
1. ස්ථිර දුරකථන සේවා ('000)	3,449	2,707
රහිත දුරකථන සංඛ්‍යාව	999	1,062
රහිත රහිත දුරකථන සංඛ්‍යාව	2,450	1,645 (අ)
2. ජංගම දුරකථන ('000)	20,324	20,315 (අ)
3. අනෙකුත් සේවා		
පොදු දුරකථන කුටි	6,983	6,788
අන්තර්ජාල ග්‍රාහක සංඛ්‍යාව ('000) (අ)	1,366	2,012
4. දුරකථන සන්නය (ඇ)		
ස්ථිර දුරකථන	117.0	112.4
ස්ථිර දුරකථන	17.0	13.2
ජංගම දුරකථන	100.0	99.2
5. අන්තර්ජාල සංඛ්‍යාව	6.7	9.8

(අ) තාවකාලික මූලයන්: ශ්‍රී ලංකා විදුලි සංදේශ නියාමන කොමිසම
 (ආ) 2013 ජනවාරි මස දී සක්‍රීය දුරකථන සම්බන්ධතා පිළිබඳ වර්ගීකරණය සංශෝධනය කිරීම හේතුවෙන් 2013 දී දුරකථන සම්බන්ධතා ප්‍රමාණය අඩුවිය.
 (ඇ) ජංගම අන්තර්ජාල සම්බන්ධතා ඇතුළත්ව
 (ඈ) පුද්ගලයින් 100 කට ඇති සම්බන්ධතා සංඛ්‍යාව ලෙස අර්ථ දැක්වේ.
 ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ සේවා වෙත ප්‍රවේශය පහසු කරලීම හා රාජ්‍ය ආයතනවල කාර්යක්ෂමතාව, එලදායීතාව හා සේවා ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ නියෝජිතායතනය නිරතුරුවම පහසුකම් සලසයි. මුළු නැණසල මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව 741 ක් දක්වා ඉහළ නංවමින් 2013 වසර තුළ දී නව මධ්‍යස්ථාන 54 ක් රටපුරා පිහිටුවන ලද අතර, එමගින් තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ සේවා වෙත ග්‍රාමීය ප්‍රජාවගේ ප්‍රවේශය වැඩිදියුණු කිරීමට පහසුකම් සලසනු ඇත. ගැටුම් පැවති ප්‍රදේශවල සීඝ්‍ර වර්ධනය සඳහා පහසුකම් සලසමින් ඒ අතරින් නව නැණසල මධ්‍යස්ථාන 41 ක් උතුරු පළාතේ ස්ථාපනය කරන ලදී. වසර තුළ රාජ්‍ය ආයතන 74 ක් ලංකා රාජ්‍ය ජාලය හා සම්බන්ධ වූ අතර, එමගින් සුරක්ෂිත ඉලෙක්ට්‍රොනික සන්නිවේදනයන් හරහා ජනතාව වෙත දුරස්ථ පහසුකම් සැපයෙනු ඇත. 2013 වසර අවසානය වනවිට මධ්‍යම හා පළාත් රාජ්‍ය ආයතන 550 ක් පමණ ලංකා රාජ්‍ය ජාලය හා සම්බන්ධ විය. එසේම, ශ්‍රී ලංකා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ නියෝජිතායතනය විසින් විවිධ පුහුණු හා ඩිජිටල් වැඩසටහන් සහ නැණසල මධ්‍යස්ථාන හරහා රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගේ, සිසුන්ගේ හා සාමාන්‍ය ජනතාවගේ නිපුණතා වර්ධනය කිරීමට අවධානය යොමු කරන ලදී. මෙවැනි පුහුණු වැඩසටහන් මගින් අදාළ ඉ-රාජ්‍ය (e-Government) යෝග්‍යතා ඇතුළත් වන පරිදි තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ නායකත්වය සහ තාක්ෂණ නිපුණතා හා ධාරිතාවලින් සමන්විත පුහුණු වෘත්තීයයන් පිරිසක් රාජ්‍ය සේවය තුළ බිහි කිරීම සඳහා පහසුකම් සලසා ඇත. මේ අතර, ලෝක ආර්ථික සංවාද මණ්ඩපය (WEF) මගින් සම්පාදනය කරනු ලබන ජාලගත සුදානම් දර්ශකයෙහි ශ්‍රී ලංකාවෙහි ශ්‍රේණිය 2012 වසරේ පැවති 71 වන ස්ථානයේ සිට 2013 වසරේ දී 69 වන ස්ථානය දක්වා වර්ධනය විය. මෙම වර්ධනය මගින් ශ්‍රී ලංකා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ අංශයෙහි ශක්තිමත් බව පිළිබිඹු කෙරෙන අතර, රටෙහි ආර්ථික හා සමාජයීය සංවර්ධනය සඳහා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය හා අනෙකුත් නව තාක්ෂණයන් භාවිතා කළ හැකි වීමේ විභවතාව විදහාපායි.

2013 වසරේ දී තැපැල් දෙපාර්තමේන්තුවට සිය මෙහෙයුම් අලාභ අඩු කර ගැනීමට හැකි විය. තැපැල් දෙපාර්තමේන්තුවේ මෙහෙයුම් අලාභය 2012 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 3.3 ට සාපේක්ෂව 2013 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 2.9 ක් දක්වා සියයට 13.5 කින් අඩු විය. මෙය තැපැල් දෙපාර්තමේන්තුවේ මුළු ආදායම රුපියල් බිලියන 5.9 ක් දක්වා සියයට 19.3 කින්

වර්ධනය වීමේ හා මෙහෙයුම් වියදම රුපියල් බිලියන 8.8 ක් දක්වා සියයට 6.2 කින් වැඩිවීමේ ප්‍රතිඵලයකි. වසර අවසානයේ දී මුළු තැපැල් සේවය, ප්‍රධාන තැපැල් කාර්යාල 651 කින්, උප තැපැල් කාර්යාල 3,375 කින්, නියෝජිත තැපැල් කාර්යාල 497 කින්, ග්‍රාමීය නියෝජිත තැපැල් කාර්යාල 101 කින් හා වතු තැපැල් කාර්යාල 4 කින් සමන්විත විය. වසර තුළ දී තැපැල් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් මුළු දිවයිනම ආවරණය වන පරිදි සීඝ්‍රගාමී පණිවුඩ සේවාවක් ලබා දීම සඳහා නියමු ව්‍යාපෘතියක් ලෙස නව මුහුණුවරකින් යුතුව සීඝ්‍රගාමී තැපැල් පණිවුඩ සේවය හඳුන්වා දෙනු ලැබුණි. මේ අතර, වසර 150 ක පමණ සේවයකින් පසු 2013 වසරේ ඔක්තෝබර් මාසයේ දී විදුලි පණිවුඩ සේවය අත්හිටවනු ලැබූ අතර, අඩු භාවිතය හා සේවය ලබා දීමේ දී සිදුවන අධික පිරිවැය ඒ සඳහා හේතු විය.

බලශක්තිය

ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳපොළේ ධනිජ තෙල් මිල ගණන් ස්ථාවර මට්ටමක පැවතීම හා හිතකර කාලගුණික තත්ත්වයක් පැවතීම හේතුවෙන් තාප විදුලිබල උත්පාදනය අඩුවීම කරණකොට ගෙන 2013 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ බලශක්ති ක්ෂේත්‍රය සතුටුදායක ප්‍රගතියක් අත්කර ගත්තේය. 2013 වසරේ දී, ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ (ලං.වි.ම.) හා ලංකා ධනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ (ලං.ධ.නී.සං.) මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය ද සැලකිය යුතු ලෙස වැඩිදියුණු විය. ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳපොළේ ධනිජ තෙල් මිල ගණන් සාපේක්ෂව අඩු මට්ටමක පැවතීම සහ එ.ජ. ඩොලරයට සාපේක්ෂව රුපියල ස්ථාවරව පැවතීම හේතුවෙන් ධනිජ තෙල් මිල දී ගැනීම සඳහා වූ පිරිවැය ස්ථාවර මට්ටමක පැවතුණි. කෙසේ වෙතත්, ඉරානය මත පැන වූ සම්බාධක, බොරතෙල් පිරිපහදුවේ ක්‍රියාකාරිත්වය මත තවදුරටත් බලපෑමක් ඇති කළේය. තවද, විවිධ අලුත්වැඩියා කිරීමේ කටයුතු හේතුවෙන් 2013 වසරේ දී විදුලි බලාගාර කිහිපයක විදුලිබල සැපයුමට බාධක ඇතිවිය. මේ අතර, ගල්අඟුරු, ජලය හා වෙනත් බලශක්ති ප්‍රභව භාවිතයෙන් විදුලිබල උත්පාදනය ඉහළ නැංවීම තුළින් මැදි කාලයේ සිට දිගුකාලීනව විදුලිබල උත්පාදනයේ සංයුතිය විවිධාංගීකරණය කිරීම පහසුවීම සඳහා දැනටමත් පියවර රැසක් ගෙන තිබුණ ද, 2014 වසරේ පළමු මාස කිහිපය තුළ පැවති අයහපත් කාලගුණික තත්ත්වය නිසා ජල විදුලිබල උත්පාදනය සීමාවීම, එවැනි කම්පනවලට ඔරොත්තු දීමට විදුලිබල ක්ෂේත්‍රයේ පවතින සුදානම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා තවදුරටත් පියවර ගත යුතු බව පෙන්නුම් කරයි. එමනිසා, පුනර්ජනනීය බලශක්ති ප්‍රභවවල පවතින විභවතා උපයෝජනය කිරීම සඳහා

3

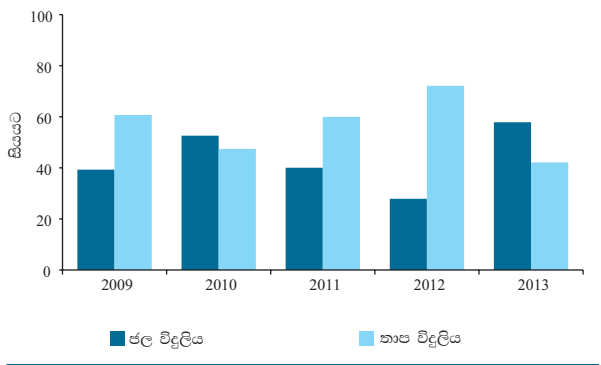
ආර්ථික සහ සමාජ යටිතල පහසුකම්

ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමු කළ යුතු අතර, එම බලශක්ති ප්‍රභවයන් තරගකාරී සහ සාධාරණ මිල ගණන් යටතේ ලැබෙන බව ද තහවුරු කර ගත යුතුය. තවද, බලශක්ති පිරිවැය සම්බන්ධ ගැටලුවලට පිළියම් සොයන අතරතුර, බලශක්ති භාවිතයේ කාර්යක්ෂමතාවය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා බලශක්තිය සුරැකීමේ ක්‍රියාමාර්ග භාවිතය ධෛර්යමත් කිරීම ද වැදගත් වේ.

විදුලිබලය

2013 වසරේ දී මුළු විදුලිබල උත්පාදනය 2012 වසරේ දී වාර්තා කළ ගි.වො.පැ. 11,801 ට සාපේක්ෂව ගි.වො.පැ. 11,954 ක් දක්වා සියයට 1.3 කින් මධ්‍යස්ථ වශයෙන් ඉහළ ගියේය. වසර මුළුල්ලේ පැවති යහපත් කාලගුණික තත්ත්වය හේතුවෙන් ජල විදුලි උත්පාදනයේ දායකත්වය ඉතා සතුටුදායක ලෙස ඉහළ ගියේය. ඒ අනුව, ජල විදුලිබල උත්පාදනය ගි.වො.පැ. 6,918 ක් දක්වා සියයට 110.1 කින් ඉහළ ගිය අතර තාප විදුලිබල උත්පාදනය ගි.වො.පැ. 4,772 ක් දක්වා සියයට 42.8 කින් පහළ ගියේය. මේ අතර, තාප විදුලිබල උත්පාදනයෙහි කොටසක් වන ගල්අගුරු මගින් තාප විදුලිබල උත්පාදනය, ගි.වො.පැ. 1,469 ක් දක්වා සියයට 4.6 කින් ඉහළ ගියේය. මේ අතර, සුළු පරිමාණ ජල විදුලිබල උත්පාදනය ද ඇතුළත්ව සාම්ප්‍රදායික නොවන පුනර්ජනනීය බලශක්ති හරහා විදුලිබල උත්පාදනය ගි.වො.පැ. 1,171 ක් දක්වා සියයට 59.3 කින් ඉහළ ගියේය. දුරස්ථ ප්‍රදේශ වෙත විදුලිය ප්‍රසාරණය කිරීම මධ්‍යයේ වුව ද සමස්ථ පද්ධති අලාභය මුළු විදුලිබල උත්පාදනයෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 11 ක මට්ටමක පවත්වා ගැනීමට හැකි විය. මුළු විදුලිබල උත්පාදනය සඳහා ලං.වි.ම. මගින් ලබා දුන් දායකත්වය 2012 වසරේ පැවති සියයට 52 සිට 2013 වසරේ දී සියයට 74 ක් දක්වා වර්ධනය විය.

3.2 රූප සටහන විදුලිබල උත්පාදනයට ජල විදුලි සහ තාප විදුලි ප්‍රතිශත දායකත්වය

ආර්ථික කටයුතුවල සිදු වූ ප්‍රසාරණය පිළිබිඹු කරමින් විදුලිබල අලෙවිය 2012 වසරේ දී වාර්තා කළ ගි.වො.පැ. 10,475 ට සාපේක්ෂව, 2013 වසරේ දී ගි.වො.පැ. 10,625 ක් දක්වා සියයට 1.4 කින් ඉහළ ගියේය. ගෘහස්ථ විදුලි පාරිභෝගිකයන් ප්‍රමාණය සියයට 4.5 කින් වර්ධනය වුව ද ඉහළ ගිය විදුලි ගාස්තුවට පිළියමක් ලෙස බලශක්ති සංරක්ෂණය සඳහා වූ නැඹුරුව පිළිබිඹු කරමින්, ගෘහස්ථ විදුලිබල පරිභෝජනය සියයට 1.0 කින් පහළ ගියේය. සංචාරක කර්මාන්තයේ සහ අනෙකුත් ව්‍යාපාර කටයුතුවල අඛණ්ඩ වර්ධනය පිළිබිඹු කරමින් 'හෝටල්' සහ 'පොදු කටයුතු' අංශ සඳහා විදුලිබල අලෙවිය පිළිවෙලින් සියයට 5.0 ක් සහ සියයට 5.2 ක් ලෙස වර්ධනය විය. මේ අතර, 'කර්මාන්ත' අංශයේ විදුලිබල පරිභෝජනය සියයට 1.9 කින් මධ්‍යස්ථ ලෙස වර්ධනය විය.

විදුලි උත්පාදනය සඳහා වන පිරිවැය පිළිබිඹු කරමින් 2013 වසරේ අප්‍රේල් මස විදුලිබල ගාස්තු ඉහළ නංවන ලදී. එම සංශෝධනයට අනුව, අඩු ආදායම්ලාභී

3.4 සංඛ්‍යා සටහන විදුලිබල අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය

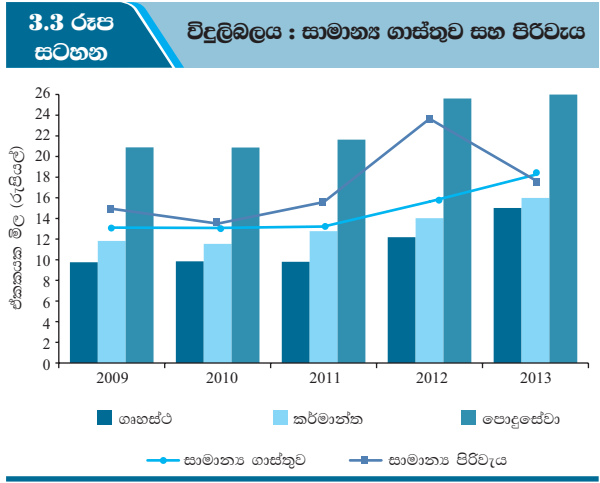
ශීර්ෂය	වර්ධන අනුපාතය %	
	2012	2013 (අ)
ස්ථාපිත ධාරිතාව (මෙගාවොට්)	3,312	3,371
ජල විදුලිබලය	1,584	1,623
තාප බලය (අ)	1,638	1,649
වෙනත්	90	99
ජනනය කළ ඒකක (ගිගාවොට් පැය)	11,801	11,954
ජල විදුලිබලය	3,292	6,918
තාප බලය (අ)	8,339	4,772
වෙනත්	170	262
මුළු අලෙවිය (ලං.වි.ම.) (ගිගාවොට් පැය)	10,475	10,625
ගෘහස්ථ සහ ආගමික	3,577	3,546
කර්මාන්ත	3,285	3,347
පොදු සේවා සහ හෝටල්	2,202	2,316
ලං.වි. සමාගම (LECO)	1,302	1,308
විදි ආලෝක කිරීම	109	108
ලං.වි. සමාගමේ විදුලි අලෙවියේ සංයුතිය (ගිගාවොට් පැය)	1,216	1,283
ගෘහස්ථ සහ ආගමික	538	555
කර්මාන්ත	237	244
පොදු සේවා සහ හෝටල්	412	421
විදි ආලෝක කිරීම	28	63
ලං.වි.ම. සමස්ත විදුලිබල පද්ධති පාඩුව (%)	11.2	11.1
පාරිභෝගිකයන් සංඛ්‍යාව ('000) (ඇ)	5,477	5,717
ඉන්, ගෘහස්ථ සහ ආගමික	4,842	5,047
කාර්මික	54	56
පොදු සේවා හා හෝටල්	576	607

(අ) තාවකාලික මූලයන්: ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය සීමාසහිත ලංකා විදුලි මිලදීගත් විදුලිබලය ද ඇතුළත්ය (පුද්ගලික) සමාගම (ඇ) සී. සී. ලංකා විදුලි (පුද්ගලික) සමාගමේ පාරිභෝගිකයින් ද ඇතුළත්ව වර්ෂය අවසානයේදී

පාරිභෝගිකයින් ආරක්ෂා කිරීමේ අරමුණින් විදුලි ඒකක 60 කට අඩුවෙන් පරිභෝජනය කරන ගෘහස්ථ විදුලි පාරිභෝගිකයන්ගේ විදුලි ගාස්තු සංශෝධනය නොකරන ලදී. කෙසේ වුව ද, විදුලි ඒකක 60 කට වැඩියෙන් පරිභෝජනය කරන ගෘහස්ථ විදුලි පාරිභෝගිකයන්ගේ විදුලි ගාස්තු විවිධ පරිමාණයෙන් ඉහළ නංවන ලදී. විදුලි ඉල්ලුම සුමට කිරීමේ අරමුණ ඇතිව, කාර්ය බහුල නොවන වේලාවන්හි ‘කර්මාන්ත’ හා ‘පොදු කාර්ය’ අංශයන්හි විදුලි පරිභෝජනය ඉහළ දැමීමට අනුබල දෙමින් එම වේලාවන්හි විදුලි ගාස්තු පහළ දමන ලද අතර, කාර්ය බහුල වේලාවන්හි ‘කර්මාන්ත’, ‘පොදු කාර්ය’ සහ ‘හෝටල්’ සඳහා වන විදුලි ගාස්තුව ඉහළ නංවන ලදී. තවද, ‘පොදු කටයුතු’ අංශය සඳහා කාල පාදක කරගත් ගාස්තු ක්‍රමයක් හඳුන්වා දෙන ලදී.

වසර තුළ දී ලං.වි.ම. හි මූල්‍ය තත්ත්වය කැපී පෙනෙන වර්ධනයක් අත්කර ගත්තේය. 2012 වසරේ දී වාර්තා කළ රුපියල් බිලියන 62.1 ක මෙහෙයුම් අලාභයට සාපේක්ෂව විගණනය නොකළ තාවකාලික මූල්‍ය දත්තවලට අනුව 2013 වසරේ දී ලං.වි.ම. රුපියල් බිලියන 24.6 ක මෙහෙයුම් ලාභයක් වාර්තා කළේය. විදුලිබල උත්පාදනය සඳහා වසර තුළ දී ජල මූලාශ්‍ර විශාල ලෙස යොදා ගැනීම හා ගාස්තු සංශෝධනය මගින් මාසිකව රුපියල් බිලියන 2.5 ක අතිරේක ආදායමක් ඉපැයීම, මෙම මූල්‍ය වර්ධනය සඳහා මූලික වශයෙන් හේතු විය. විදුලිබල උත්පාදනය සඳහා භාවිතා කරන දැවිතෙල් මිල අප්‍රේල් මස සිට රුපියල් 25 කින් වැඩි කරනු ලැබුව ද, තාප විදුලිබල උත්පාදනය අඩු මට්ටමක පැවතීම 2013 වසරේ දී ලං.වි.ම.යේ ඛනිජ තෙල් වියදම රුපියල් බිලියන 29.4 ක් දක්වා සියයට 30.8 කින් පහළයාම සඳහා උපකාරී විය. සියලුම පිරිවැය සංරචක සැලකූ විට, ලං.වි.ම.යේ විකුණුම් අන්තයේ දී විදුලි ඒකකයක් උත්පාදනය කිරීම සඳහා දරන ලද සාමාන්‍ය වියදම සහ විදුලි ඒකකයක් සඳහා අය කළ සාමාන්‍ය ගාස්තුව පිළිවෙලින් රුපියල් 17.70 ක් සහ රුපියල් 18.23 ක් වූ අතර ඒකකයක් සඳහා ලද ලාභය රුපියල් 0.53 ක් විය. මේ අතර, 2013 වසර අවසානය වනවිට ලං.වි.ම. මගින් ලබාගත් කෙටිකාලීන බැංකු ණය සහ ලං.ඛ.නී.සං. හා ස්වාධීන විදුලිබල නිෂ්පාදකයින් සඳහා සිදු කිරීමට ඇති කෙටිකාලීන වගකීම්වල එකතුව රුපියල් බිලියන 90.1 ක් දක්වා රුපියල් බිලියන 47.2 කින් පහළ ගිය අතර, නොපියවූ දිගුකාලීන වගකීම්වල එකතුව 2012 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 406.4 ට සාපේක්ෂව 2013 වසර අවසානය වන විට රුපියල් බිලියන 482.8 ක් ලෙස වාර්තා විය.

ලං.වි.ම. මූල්‍ය තත්ත්වය වර්ධනය කිරීමට මෙන්ම, බැංකු ණය ලබා ගැනීමේ අවශ්‍යතාව අඩු කිරීම සඳහා, සහේතුක හා පිරිවැය පිළිබිඹු කරන මිලකරණ

ප්‍රතිපත්තියක් සහිතව විදුලි ගාස්තු සංශෝධනය කිරීම ඉතා වැදගත් පියවරක් විය. පසුගිය වසරවල දී, ලං.වි.ම. මුහුණ පෑ අලාභයන් හේතුවෙන්, බැංකු පද්ධතිය තුළ පුද්ගලික අංශයේ ආයෝජන සඳහා යොමු විය යුතු මූල්‍ය සම්පත් මත අවාසි සහගත බලපෑමක් එල්ල කෙරුණු අතර, එමගින් වඩා ඵලදායී ආයෝජන වෙත මුදල් කාර්යක්ෂම ලෙස ගලා යාම සඳහා බාධා ඇති විය. මෙය රටෙහි ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය කෙරෙහි අහිතකර ලෙස බලපෑ අතර, එමගින් සාර්ව ආර්ථික විචල්‍යයන් වන පොලී අනුපාත, සේවා නියුක්තිය, විනිමය අනුපාතය සහ විශේෂයෙන් ම රාජ්‍ය කළමනාකරණය හා උද්ධමනය කෙරෙහි ද අහිතකර බලපෑම් ඇති කරනු ලැබිණි. මේ වනවිට ගාස්තු සංශෝධනය මගින් ඇති කරනු ලැබූ ඒකෝචිත උද්ධමන බලපෑම මගහැරී ඇති අතර, සියලු ආර්ථික පාර්ශවකරුවන් විදුලිය කාර්යක්ෂමව හා පිරිමැසුම්දායකව භාවිතා කර ගනිමින් නව විදුලි ගාස්තු සංශෝධනයට මනාව අනුගත වී ඇත. මෙය ‘කර්මාන්ත’, ‘හෝටල්’ සහ ‘පොදු කටයුතු’ අංශවල විදුලිබල අලෙවියේ වර්ධනීය ප්‍රවණතාව මගින් පිළිබිඹු විය.

ප්‍රධාන විදුලිබල ව්‍යාපෘති කිහිපයකම ඉදිකිරීම් කටයුතු වසර තුළ දී ක්‍රියාත්මක වෙමින් පැවතිණි. 2013 පෙබරවාරි මාසයේ දී උතුරු ජනනී තාප විදුලි බලාගාරය මගින් ජාතික විදුලිබල පද්ධතියට මෙ.වො. 24 ක් එක් කළේය. නොරොච්චෝලේ ගල්අගුරු බලාගාරයේ දෙවන පියවරට ඇතුළත් 2 වන සහ 3 වන ඒකකයන් පිළිවෙලින් 2014 වසරේ අප්‍රේල් සහ ජූලි මාසවල දී ජාතික විදුලිබල පද්ධතියට එක් කිරීමට නියමිතය. මෙම ඒකක දෙක මගින් එක්කරනු ලබන මෙ.වො. 600 තුළින් දැනට ප්‍රධාන වශයෙන් ම ස්වාධීන විදුලිබල නිෂ්පාදකයින්ගෙන් මිල දී ගනු ලබන මිල අධික තාප විදුලිබල උත්පාදනය මත යැපීම අඩු කෙරෙනු ඇත. දැනට මූලික ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදු කරනු ලබන උමා

මය ජල විදුලි බලාගාරය මගින් 2015 වසරේ දී ජාතික විදුලිබල පද්ධතියට තවත් මෙ.වො. 120 ක් එක් කෙරෙනු ඇත. මෙ.වො. 500 ක ධාරිතාවයකින් යුත් සාම්පූර්ණ ගල්අගුරු බලාගාරය ඉදිකිරීම සඳහා වන ගිවිසුම අත්සන් තබන ලද අතර, එය 2017 වසර අවසානයේ දී ජාතික විදුලිබල පද්ධතියට එක් කිරීමට නියමිතය. මෙම විදුලි බලාගාර සියල්ල ජාතික විදුලිබල පද්ධතියට එක් කිරීම, රටෙහි සමස්ත ස්ථාවර ධාරිතාව 2017 වසර අවසානය වනවිට මෙ.වො. 4,591 ක් දක්වා සියයට 36 කින් ඉහළ දැමීමට උපකාරී වනු ඇත. අඩු පිරිවැය විදුලිය උත්පාදනය කිරීමේ ව්‍යාපෘති සංවර්ධනය කිරීමේ ප්‍රගතිය ප්‍රශංසනීය වුව ද, මෙම විදුලි බලාගාරයන්හි අඛණ්ඩ ක්‍රියාකාරීත්වය හා විදුලිබල සැපයුම සහතික කිරීම පිණිස මෙම බලාගාර නඩත්තු කිරීම සඳහා නිසි තාක්ෂණික හැකියාවක් පැවතීම ඉතා වැදගත් වේ. ග්‍රාමීය විදුලිබල ව්‍යාපෘති 799 ක් අවසන් කිරීමට ලං.වි.ම.යේ. අඛණ්ඩ පරිශ්‍රමය උපකාරී වූ අතර, එමගින් රටෙහි මුළු විදුලිබල ප්‍රවේශය, 2012 වසරේ පැවති සියයට 94 ට සාපේක්ෂව 2013 වසරේ දී සියයට 96 ක් දක්වා වර්ධනය විය.

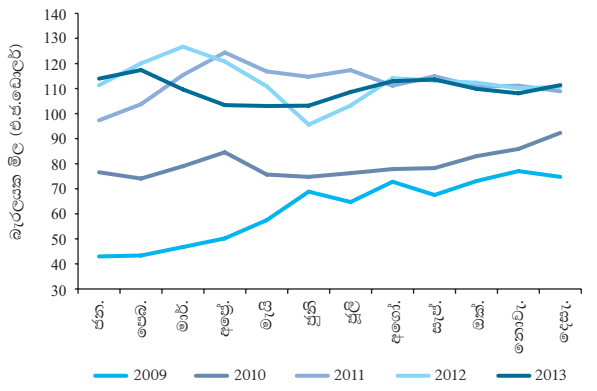
දේශීය බලශක්ති මූලාශ්‍රයන් සංවර්ධනය සහ සංරක්ෂණය කිරීම මෙන්ම ගවේෂණය හා පර්යේෂණ කටයුතු සඳහා පහසුකම් සැලසීම තුළින් රටේ පවතින සියලුම පුනර්ජනනීය බලශක්ති ප්‍රභවයන් භාවිතයට ගැනීම හා ඒවායේ තිරසාර භාවිතය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය අඛණ්ඩව ක්‍රියාකාරී ලෙස කටයුතු කළේය. මහින්ද වින්තනයෙන් බලාපොරොත්තු වන පරිදි සහ ශ්‍රී ලංකා සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය සඳහන් කර ඇති පරිදි, 2020 දී විදුලිබල උත්පාදනයේ පුනර්ජනනීය බලශක්තීන් හි ඉලක්කගත ආයතනවල වන සියයට 20 සාක්ෂාත් කර ගැනීමේ අපේක්ෂා දැල්වමින් පුනර්ජනනීය බලශක්තියෙහි ආයතනවල, 2012 වසරේ දී වාර්තා කළ සියයට 6 ට සාපේක්ෂව 2013 වසරේ දී සියයට 10 ක් වාර්තා කළේය. ජාතික විදුලිබල පද්ධතියට මෙ.වො. 45 ක පමණ ධාරිතාවයක් සාමූහිකව එක් කරමින් සුළු පරිමාණ ජල විදුලි බලාගාර ව්‍යාපෘති 22 ක් සහ සුළං හා ශබ්ද ඉන්ධන බලයෙන් ක්‍රියාත්මක වන බලාගාර ව්‍යාපෘතියක් බැගින් 2013 වසර තුළ දී ස්ථාපනය කරන ලදී. 2013 වසර අවසානය වනවිට, සුළු පරිමාණ ජල විදුලි බලයෙන් මෙ.වො. 262 ක්, සුළං බලයෙන් මෙ.වො. 81 ක්, ජෛව ඉන්ධන බලයෙන් මෙ.වො. 11 ක්, ශබ්ද බලයෙන් මෙ.වො. 6 ක් සහ සූර්ය බලයෙන් මෙ.වො. 1 ක් ද ජාතික විදුලිබල පද්ධතියට සම්බන්ධ කර තිබුණි. පුනර්ජනනීය බලශක්තියෙහි පවතින තිරසාර සහ පුනර්ජනනීය ස්වභාවය හේතුවෙන් මුළු විදුලිබල

උත්පාදන සැලැස්මට පුනර්ජනනීය බලශක්තිය වැඩි වශයෙන් එක්කර ගැනීමට ශ්‍රී ලංකාව උනන්දු වුව ද, සාම්ප්‍රදායික නොවන පුනර්ජනනීය බලශක්ති ක්ෂේත්‍රය වර්තමානයේ දී අය කරනු ලබන ගාස්තු ක්‍රමය අනෙකුත් සාම්ප්‍රදායික බලශක්ති මූලාශ්‍ර හා සැසඳීමේ දී ඉහළයමින් පවතී. එබැවින්, පිරිවැය අඩු කරගැනීම සඳහා, දියුණු තාක්ෂණය එක්කර ගැනීම සඳහා යොමු විය යුතු අතර, එමගින් සාම්ප්‍රදායික නොවන පුනර්ජනනීය බලශක්ති සඳහා ඉහළයමින් පවතින ගාස්තු මගින් ජනතාව මත පීඩනයක් ඇති නොවන බවට සහතික විය යුතුය. තවද, ගෘහස්ථ සූර්ය විදුලිබල උත්පාදනය ප්‍රවලිත කිරීම සඳහා ‘නෙට් මීටරින්’ පද්ධතිය හඳුන්වා දීමත් සමඟ ගෘහස්ථ පාරිභෝගිකයින් සිය ගෘහස්ථ විදුලිබල අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සඳහා සූර්ය පැනල සවිකර ගැනීමට යොමු වී ඇත. සූර්ය පද්ධතිවල පවතින දිගු ආයු කාලය සැලකිල්ලට ගනිමින්, පාරිභෝගිකයින්ගේ මාසික විදුලි බිලෙහි ඉතිරිය මාසික ණය වාරිකය ගෙවීමට ප්‍රමාණවත් වන පරිදි, උචිත දිගුකාලීන නැවත ගෙවීමේ මූල්‍ය ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වා දීම තුළින් සූර්ය පද්ධති භාවිතය සඳහා පාරිභෝගිකයන් ආකර්ෂණය කරගත හැකිය. මෙම ක්‍රමවේදය පාරිභෝගිකයන් හා බලශක්ති ක්ෂේත්‍රය යන දෙපාර්ශවයම සඳහා දිගුකාලීන ප්‍රතිලාභ උපදවනු ඇත.

බහිෂ් හෙල්

ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳපොළේ බොරතෙල් මිල පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව 2013 වසරේ දී පහළ මට්ටමක පැවතුණි. ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳපොළේ බොරතෙල් (බ්‍රෙන්ට්) බැරලයක සාමාන්‍ය මිල 2012 වසරේ දී පැවති එ.ජ. ඩොලර් 112.41 ට සාපේක්ෂව 2013 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් 109.56 ක් ලෙස වාර්තා විය. බොරතෙල් බැරලයක සාමාන්‍ය මිල 2013 පෙබරවාරි මාසයේ දී එ.ජ. ඩොලර් 117.39 ක් දක්වා ඉහළ ගිය ද, 2013 වසරේ දෙවන කාර්තුවේ දී එය එ.ජ. ඩොලර් 103.20 ක් දක්වා පහළ වැටුණු අතර, 2013 වසරේ දෙවන භාගයේ දී එ.ජ. ඩොලර් 108 හා 114 අතර සීමිත පරාසයක් තුළ විචලනය විය. ඊජිප්තුවේ හා සිරියාවේ පැවති භූ-දේශපාලනික ගැටලු, ඉරාකයේ හා ලිබියාවේ නිෂ්පාදන කටයුතු සම්බන්ධව පැවති අවහිරතා හේතුවෙන් බොරතෙල් සැපයුමට බාධා ඇතිවීම සහ එක්සත් ජනපදය, චීනය හා යුරෝ කලාපයේ ආර්ථිකය යථා තත්ත්වයට පත්වීම මන්දගාමී වීම වැනි කරුණු වසර තුළ සිදු වූ මෙම මිල විචලනයන් සඳහා බොහෝදුරට හේතු විය. ජාත්‍යන්තර මිල ගණන්වල පැවති නැඹුරුතාවයන්ට අනුකූලව, ලං.බ.නී.සං. විසින් ආනයනය කරන ලද බොරතෙල් බැරලයක සාමාන්‍ය මිල 2012 වසරේ දී වාර්තා කළ එ.ජ. ඩොලර් 114.00 ට සාපේක්ෂව එ.ජ. ඩොලර් 109.84 ක් දක්වා සියයට 3.6 කින් පහළ ගියේය.

3.4 රූප සටහන ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳපොළේ බොරතෙල් (බ්‍රෙන්ට්) මිල (මාසික සාමාන්‍යය)

2013 වසරේ දී බනිජ තෙල් නිෂ්පාදනවල දේශීය සිල්ලර මිල ඉහළ නැංවිණි. 2012 හා 2013 වසරවල දී ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳපොළේ බොරතෙල් මිල ගණන්වල පැවති මට්ටම හේතුවෙන් ලං.බ.නී.සං. ලැබූ මූල්‍ය අලාභය අඩුකර ගැනීමේ අරමුණින් මෙම මිල සංශෝධනය සිදු කෙරිණි. ඒ අනුව, 2013 පෙබරවාරි මස සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි පෙට්‍රල් හා ඩීසල් ලීටරයක දේශීය සිල්ලර මිල පිළිවෙලින් රුපියල් 3 කින් හා රුපියල් 6 කින් ඉහළ නංවන ලදී. තවද, ලං.වි.ම. ට දැවතෙල් අලෙවි කිරීම හේතුවෙන් ලං.බ.නී.සං. ට දැරීමට සිදුවන අලාභ අඩුකර ගැනීමේ අරමුණින් මෙන්ම විදුලි ගාස්තු ඉහළ දැමීමෙන් පසු ලං.වි.ම. හි අපේක්ෂිත ඉහළ ලාභදායීත්වය ද සලකා බලා 2013 අප්‍රේල් මස 01 වන දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි විදුලිබල උත්පාදනය සඳහා අලෙවි කරන දැවතෙල් මිල ද පිරිවැය පිළිබිඹු වන අයුරින් ඉහළ දැමිණි. ඒ අනුව, සල්ෆර් ප්‍රතිශතය වැඩි දැවතෙල් හා සල්ෆර් ප්‍රතිශතය අඩු දැවතෙල් ලීටරයක මිල පිළිවෙලින් රුපියල් 90 හා රුපියල් 100 දක්වා, රුපියල් 25 කින් ඉහළ දැමිණි.

මිල ඉහළ නැංවීම හේතුවෙන් 2013 වසර මැද භාගයේ දී බනිජ තෙල් නිෂ්පාදන පරිභෝජනයේ කිසියම් පහළ වැටීමක් පෙන්නුම් කළ ද, වසර අවසානය වනවිට එය නැවතත් සාමාන්‍ය මට්ටමට එළැඹිණි. වසර තුළ දී දේශීය පෙට්‍රල් අලෙවිය සියයට 2.9 කින් මධ්‍යස්ථ ලෙස ඉහළ ගිය අතර, ඩීසල් අලෙවිය සියයට 16.3 කින් සැලකිය යුතු ලෙස පහළ ගියේය. තාප විදුලිබල උත්පාදනය පහළ යාම ඩීසල් අලෙවිය අඩු වීම සඳහා හේතු විය. මේ අතර, රටේ ගෘහස්ථ විදුලිබල ප්‍රවේශය ඉහළ යාම හේතුවෙන් වසර තුළ භූමිතෙල් අලෙවිය සියයට 11.9 කින් පහළ ගියේය.

පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව 2013 වසරේ දී ලං.බ.නී.සං. මූල්‍ය තත්ත්වය වැඩිදියුණු විය. ලං.බ.නී.සං. 2012 වසරේ දී වාර්තා කළ රුපියල් බිලියන 89.6 ක මෙහෙයුම් අලාභයට සාපේක්ෂව විගණනය නොකළ

3.5 සංඛ්‍යා සටහන බනිජ තෙල් අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය

ශීර්ෂය	වර්ධන අනුපාතය %	
	2012	2013 (අ)
ආනයනය කළ ප්‍රමාණය (මෙ.ටො. '000)		
බොරතෙල්	1,486	1,743 -28.2
පිරිපහදු නිෂ්පාදිත (ආ)	3,961	3,201 13.1
ගල්අගුරු	930	1,469 18.9
එල්.පී. ගැස්	199	197 10.6
දේශීය එල්.පී. ගැස් නිෂ්පාදනය (මෙ.ටො.'000)	17	22 -29.2
ආනයන වටිනාකම (මි. ගැ.)		
බොරතෙල් (රු.මිලියන)	157,758	182,064 -13.8
(එ.ජ.ඩො. මිලියන)	1,248	1,413 -24.5
පිරිපහදු නිෂ්පාදිත (රු.මිලියන)	467,058	352,984 39.3
(එ.ජ.ඩො. මිලියන)	3,674	2,734 21.1
ගල්අගුරු (රු.මිලියන)	15,381	20,882 27.0
(එ.ජ.ඩො. මිලියන)	123	161 12.8
එල්.පී. ගැස් (රු.මිලියන)	27,939	26,915 39.0
(එ.ජ.ඩො. මිලියන)	219	208 20.3
බොරතෙල් බැරලයක සාමාන්‍ය මිල (මි.ගැ.)		
(රු./බැරල්)	14,416	14,151 19.9
(එ.ජ.ඩො./බැරල්)	114.00	109.84 5.0
අපනයන ප්‍රමාණය (මෙ.ටො. '000)	504	511 -14.4
අපනයන වටිනාකම (රු.මිලියන)	58,902	55,128 -3.7
(එ.ජ.ඩො. මිලියන)	463	428 -16.3
දේශීය අලෙවිය - පිරිපහදු නිෂ්පාදිත (මෙ.ටො. '000)	4,811	3,981 4.4
ඉන්, පෙට්‍රල් (ඔක්ටේන් 90)	726	733 7.4
පෙට්‍රල් (ඔක්ටේන් 95)	40	55 14.3
සුදු ඩීසල්	2,054	1,705 3.5
සුපිරි ඩීසල්	42	50 180.0
භූමිතෙල්	143	126 -15.4
දැවි තෙල්	1,322	826 8.2
ගුවන්යානා ඉන්ධන	327	360 3.8
නැප්තා	62	72 -27.1
දේශීය අලෙවිය - එල්.පී. ගැස් (මෙ.ටො. '000)	228	239 0.0
දේශීය මිල (වර්ෂය අවසානයේ දී) (රු./ලීටර)		
පෙට්‍රල් (ඔක්ටේන් 95)	159.00	162.00 16.1
පෙට්‍රල් (ඔක්ටේන් 95)	167.00	170.00 7.7
සුදු ඩීසල්	115.00	121.00 36.9
සුපිරි ඩීසල්	142.00	145.00 33.6
භූමිතෙල්	106.00	106.00 49.3
දැවි තෙල්		
තත්පර 800	92.20	92.20 76.6
තත්පර 1,500	90.00	90.00 80.0
තත්පර 3,500	90.00	90.00 80.0
එල්.පී. ගැස් (රු./කි.ග්‍රෑම්)		
ලීට්‍රින් ගැස්	179.68	191.68 9.8
ලාෆ්ස් ගැස්	179.68	191.68 9.8

(අ) තාවකාලික මූලාශ්‍රය: ලංකා බනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව, ලංකා අයි.ඕ.සී. සමාගම
 (ආ) ලංකා බනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව, ලංකා අයි.ඕ.සී. සමාගම සහ ලංකා මෙරයින් සර්විසස් සමාගම විසින් කරන ලද ආනයන මූලාශ්‍රය: ලංකා බනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව ලංකා අයි.ඕ.සී. සමාගම ලංකා මෙරයින් සර්විසස් සමාගම ලීට්‍රින් ගැස් ලංකා සමාගම ලාෆ්ස් ගැස් සමාගම ශ්‍රී ලංකා රේගුව

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අනුව 2013 වසරේ දී වාර්තා කළ මෙහෙයුම් අලාභය රුපියල් බිලියන 7.7 ක් විය. ඩීසල්, පෙට්‍රල් හා විදුලිබල උත්පාදන අංශය සඳහා අලෙවි කළ දැවිතෙල් මිල සංශෝධනය කිරීම සහ යහපත් කාලගුණික තත්ත්වය මත දැවිතෙල් සඳහා වූ අඩු ඉල්ලුම ලං.බ.නී.සං. මූල්‍ය තත්ත්වය වැඩිදියුණු වීමට බලපෑ ප්‍රධාන සාධක විය. කෙසේ වෙතත්, 2013 වසරේ පළමු මාස කිහිපය තුළ ජාත්‍යන්තර තෙල් මිල ගණන් ඉතා ඉහළ මට්ටමක පැවතීම, මිල සංශෝධනයට පෙර ලං.වි.ම. හා ස්වාධීන විදුලිබල නිෂ්පාදකයන් සඳහා ඉහළ සහනදායී මිලකට දැවිතෙල් අලෙවි කිරීම, එක්සත් ජනපදය ඉරානය මත පැන වූ සම්බාධක හේතුවෙන් බොරතෙල් මූලාශ්‍රය වෙනස් කිරීමත් සමඟ පිරිපහදුවලින් ලද ලාභාත්තික පහළ යාම සහ හෙජ්. ගනුදෙනුව සඳහා සිදු කළ ගෙවීම් වැනි හේතූන් ලං.බ.නී.සං. ලාභදායීත්වය මත අහිතකර බලපෑමක් ඇති කළේය. මේ අතර, කාර්යක්ෂම ණය එකතු කර ගැනීමේ ක්‍රියාමාර්ග හේතුවෙන් රාජ්‍ය ආයතනවලින් ලං.බ.නී.සං. වෙත අයවිය යුතු හිඟ මුදල් ප්‍රමාණය රුපියල් බිලියන 75.1 ක් දක්වා අඩු විය. කෙසේ වෙතත්, ලං.බ.නී.සං. බැංකුවලින් ලබාගත් ශුද්ධ ණය ප්‍රමාණය වසර තුළ දී රුපියල් බිලියන 223.4 ක් දක්වා රුපියල් බිලියන 22.1 කින් ඉහළ ගියේය.

සපුරාස්කන්ද බනිජතෙල් පිරිපහදුව පුළුල් කිරීමේ හා නවීකරණය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය කඩිනම් කිරීම තුළින් පිරිවැය ඵලදායී අයුරින් අඩුකර බනිජ තෙල් නිෂ්පාදන සැපයුම විශාල ලෙස වැඩිදියුණු කළ හැකි අතර, එමගින් ලං.බ.නී.සං. ට මූල්‍ය ප්‍රතිලාභ හිමිකර ගැනීමට ද හැකියාව ඇත. ඉරානය මත එක්සත් ජනපදය පැනවූ සම්බාධක හේතුවෙන් ‘ඉරාන සැහැල්ලු බොරතෙල්’ (Iranian Light crude oil) ආනයනය කිරීමට නොහැකි වීම නිසා විවිධ රටවලින් වෙනත් වර්ගවල බොරතෙල් ආනයනය කිරීමට ලං.බ.නී.සං. ට සිදු විය. සම්බාධක පැනවීමට පෙර 2011 වසරේ දී පිරිපහදු කරන ලද බොරතෙල් මෙ.ටො. මිලියන 2.1 ක මට්ටමට තවමත් ළඟා වීමට නොහැකි වුව ද, 2012 වසරේ වාර්තා කළ මෙ.ටො. මිලියන 1.7 ට සාපේක්ෂව 2013 වසරේ දී පිරිපහදු කරන ලද බොරතෙල් ප්‍රමාණය මෙ.ටො. මිලියන 1.8 ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. 2013 වසරේ පළමු භාගය තුළ පිරිපහදු කරන ලද ඉහළ වටිනාකමකින් යුතු බනිජ තෙල් නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය අඩු වුව ද, ලං.බ.නී.සං. විසින් සපුරාස්කන්ද පිරිපහදුව සඳහා වඩා යෝග්‍ය වන බොරතෙල් සංයෝග හඳුනා ගැනීමත් සමඟ වසරේ දෙවන භාගයේ දී පිරිපහදු නිෂ්පාදන ප්‍රමාණයේ යම් වර්ධනයක් දැකිය හැකි විය. පිරිපහදු නිෂ්පාදන ආන්තිකය අඩුවීම සහ පිරිපහදුවේ නවීකරණ සහ පුළුල් කිරීමේ කටයුතු ප්‍රමාද වීම හේතුවෙන් මෙහෙයුම් කටයුතුවලට බාධා සිදුවීම,

ලං.බ.නී.සං. මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා අහිතකර ලෙස බලපෑවේය. මෙමගින්, සපුරාස්කන්ද පිරිපහදුව පුළුල් කිරීමේ හා නවීකරණය කිරීමේ ව්‍යාපෘතියට ප්‍රමුඛත්වය ලබාදීමේ වැදගත්කම අවධාරණය කෙරේ. මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ කටයුතු අවසන් කර ඇති අතර, පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම ද නිම කර ඇත. ව්‍යාපෘතියේ ශක්‍යතා වාර්තාව මත පදනම්ව, ‘ඉංජිනේරු, ප්‍රසම්පාදන හා ඉදිකිරීම්’ පදනම මත ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා යෝජනාවන් කිහිපයක්ම ඉදිරිපත් වී ඇත. ලං.බ.නී.සං. විසින් පත් කළ තාක්ෂණික කණ්ඩායමක් විසින් මෙම යෝජනා පිළිබඳව ඇගයීම් කර ඇති අතර, තවදුරටත් ඇගයීම් හා තෝරා ගැනීම සඳහා ව්‍යාපෘති යෝජනා කිහිපයක් වෙන්කර ඇත. ධාරිතාව පුළුල් කිරීමෙන් තොරව පවතින පිරිපහදුව නවීකරණය කිරීමේ හැකියාව සොයා බැලීම සඳහා මේ වනවිට තාක්ෂණික අධ්‍යයනයක් සිදු කරමින් පවතී.

බනිජ තෙල් ගවේෂණය

2013 වසරේ දී ද බනිජ තෙල් ගවේෂණ කටයුතු අඛණ්ඩව සිදු කරන ලදී. 2011 වසර අවසානයේ දී කෙයාන් ලංකා සමාගම විසින් මන්නාරම් ද්‍රෝණියේ ස්වාභාවික වායු හා සංසිඤ්භූත දෙකක් සොයා ගැනීමෙන් අනතුරුව, 2013 වසර ආරම්භයේ දී බනිජ තෙල් සම්පත් සංවර්ධන ලේකම් කාර්යාලය විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ දෙවන ජාත්‍යන්තර අක්වෙරළ ගවේෂණ බලපත්‍ර පිරිනැමීමේ වටය පවත්වන ලදී. මන්නාරම් හා කාවේරි ද්‍රෝණිවල ගවේෂණ කට්ටි 13 ක් ඒ සම්බන්ධව උනන්දුවක් දක්වන ආයෝජකයන් වෙත ඉදිරිපත් කෙරුණු අතර, ගවේෂණ කට්ටි 3 ක් සඳහා ලංසු ඉදිරිපත් විය. ගවේෂණ ළිං විශාල සංඛ්‍යාවක ද්විමාන හා ත්‍රිමාන සයිසමික් අධ්‍යයනයන් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් සිදු කළ යුතු බව හඟවමින් ලංසු පිළිබඳ මූලික විමර්ශනය මගින් ඉතා ඉහළ කාර්ය කැපවීමක් අවශ්‍ය වන බව පෙන්වයි. මෙම ගවේෂණ කට්ටිවලට අමතරව, ඒකාබද්ධ අධ්‍යයන පදනමක් යටතේ ප්‍රදානය කළ හැකි ශ්‍රී ලංකාවේ නිරිතදිග හා ඊසානදිග ප්‍රදේශය අතර පවතින ඉතා ගැඹුරු අක්වෙරළ මුහුදු කට්ටි 6 ක සීමා ලකුණු කර ඇත. මෙම කට්ටිවල හයිඩ්‍රොකාබන පැවතීමේ හැකියාව තීරණය කිරීම සඳහා තෙල් සමාගම් හා රජය විසින් ඒකාබද්ධව කටයුතු කරනු ඇති නමුත්, නිෂ්පාදන භාගය සම්බන්ධයෙන් කිසිදු බැඳීමකට එළඹ නොමැත. බනිජ තෙල් සම්පත් සංවර්ධන ලේකම් කාර්යාලය විසින් මෙරට ප්‍රථම ගවේෂණ හා නිෂ්පාදන සම්මන්ත්‍රණය වන ‘Sri Lanka Upstream 2013’ ජූලි මාසයේ දී කොළඹ දී පවත්වන ලදී. ශ්‍රී ලංකාව තුළ ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යාම පිළිබඳ හැඟීමක් ඇති කිරීම සඳහා ප්‍රධාන රාජ්‍ය නිලධාරීන්, පෞද්ගලික අංශයේ

ව්‍යාපාරික ප්‍රමුඛයන් සහ ශ්‍රී ලංකාවේ කර්මාන්ත අංශය සතු විභවයන්, ජාත්‍යන්තර ඛනිජ තෙල් හා වායු සමාගම් වෙත හඳුන්වා දීම මෙම සම්මන්ත්‍රණයේ ප්‍රධාන පරමාර්ථය විය. ගවේෂණ කට්ටි අලෙවි කිරීම සඳහා දරන උත්සාහයන්ට සමගාමීව, එම සොයා ගැනීම් වාණිජකරණය කිරීමේ හැකියාව පිළිබඳව රජය, කෙසාන් ලංකා සමාගම සමඟ සාකච්ඡා පවත්වන ලදී. මේ වනවිට සිදු කරන ඛනිජ තෙල් ගවේෂණ කටයුතු ආර්ථිකය තුළ පශ්චාත් හා පූර්ව සම්බන්ධතා ඇති කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මෙම කටයුතු සඳහා යෙදවුම් සැපයීම සඳහා පමණක් නොව අවසන් නිමැවුම් අලෙවි කිරීම හා බෙදාහැරීම සඳහා ද දේශීය සේවා සහ කර්මාන්ත ගොඩනැංවීම තුළින් ආර්ථික කටයුතු විවිධාංගීකරණය කිරීම සඳහා අතිවිශාල හැකියාවක් පවතී. මෙමගින්, සෘජු හා වක්‍ර රැකියා අවස්ථා රැසක් නිර්මාණය කෙරෙන අතරම, රටේ ආර්ථික වර්ධනය සඳහා සැලකිය යුතු දායකත්වයක් ද සැලසෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

ප්‍රවාහනය

2013 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රවාහන අංශය සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් පෙන්නුම් කළේය. තිරසාර ප්‍රවාහන පද්ධතියක් පැවතීම මගින් රටේ ජනතාවට ඉහළ ගුණත්වයකින් යුතු නාගරික පරිසරයක් මෙන්ම වඩා යහපත් ජීවන තත්ත්වයක් ද හිමිවනු ඇත. පලෙයි දක්වා වන දුම්රිය මාර්ගය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමත් සමඟ 2013 වසරේ දී උතුරු පළාතේ ප්‍රවාහන පද්ධතිය ප්‍රතිසංස්කරණය කෙරිණි. විවිධ ව්‍යාපෘති යටතේ උතුරු පළාතේ මාර්ග සංවර්ධන කටයුතු ද අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යන ලදී. බහුතරයකට භාවිතා කිරීමේ හැකියාව සහ ප්‍රාදේශීය සම්බන්ධතාවය වැඩිකර ගැනීමේ හැකියාව තුළින් ආර්ථික හා සමාජ සමෝධානික ක්‍රියාවලිය සඳහා මෙම සංවර්ධනයන් උපකාරී විය. ආර්ථික කටයුතු පුළුල් වීමත් සමඟ, නාගරික ප්‍රදේශවල පවතින මාර්ග තදබදය තුරන් කිරීමට හා ඒ හේතුවෙන් දැරීමට සිදුවන සමාජ ආර්ථිකමය අලාභ අවම කර ගැනීම සඳහා දැඩි අවධානයක් යොමු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. ආර්ථික කටයුතු ප්‍රසාරණය වීමේ වර්තමාන වේගය රැකියා අවස්ථා ඉහළ යාමට ද හේතු වන අතර, ඒ හේතුවෙන් ප්‍රවාහන අවශ්‍යතා සඳහා වන ඉල්ලුම ද ප්‍රසාරණය වනු ඇත. මේ අතර, සේවයේ පවතින බස්පථ හා දුම්රිය ප්‍රමාණය ක්‍රමයෙන් ඉහළ ගිය ද, ඒකපුද්ගල ආදායම ඉහළ යාමත් සමඟ සිදු වූ ජීවන තත්ත්වයෙහි උසස්වීම හේතුවෙන් මෙම සේවා සැපයුම, මගීන් අපේක්ෂා කරන ප්‍රමිති මට්ටමෙහි නොපැවතිණි. ඒ අනුව, කොළඹ නගරය හා තදාසන්න ප්‍රදේශවල ප්‍රවාහන ගැටළුවලට පිළියම් සෙවීමේ අරමුණින්, ප්‍රවාහන අමාත්‍යාංශය විසින් 'කොළඹ නගරය හා

තදාසන්න ප්‍රදේශ සඳහා නාගරික ප්‍රවාහන පද්ධතිය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය' ආරම්භ කරන ලදී. අධ්‍යයනයන් කිහිපයකින් අනතුරුව මෙම ප්‍රදේශය සඳහා තිරසාර අනාගතයක් නිර්මාණය කිරීමේ මූලික අඩිතාලම අතුරු නැවතුම් පදනම් වූ (transit oriented) සංවර්ධනයක් බව මෙම ව්‍යාපෘතිය තුළින් හඳුනා ගෙන ඇත. මෙය මාර්ග තදබදය අඩු කිරීමට පමණක් නොව ප්‍රවාහන පිරිවැය අවම කිරීමට ද හේතුවනු ඇත.

මාර්ග සංවර්ධනය

වැඩිදියුණු කළ මාර්ග ජාලයක් පැවතීම හා ගොඩබිම මත පහසු ප්‍රවේශයක් පැවතීම, සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය සඳහා පූර්ව හා පශ්චාත් සම්බන්ධතා ඇති කිරීමට හේතු වේ. නව මාර්ග ඉදිකිරීම හා පවතින මාර්ග පුනරුත්ථාපනය කිරීම 2013 වසරේ දී ද තවදුරටත් රජයේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රමුඛතාවයක් ලෙස පැවතුණි. ආර්ථික වර්ධනය අඩාල කරමින් දශක ගණනාවක් පුරා අඛලන්ව පැවති රටේ මාර්ග යටිතල පහසුකම් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමට මෙම ප්‍රතිපත්තිය මගින් අපේක්ෂා කෙරිණි. කෙසේ වෙතත්, විශේෂයෙන්ම පසුගිය වසර කිහිපය තුළ ආර්ථික කටයුතු සීඝ්‍රයෙන් පුළුල් වීම හේතුවෙන් වාහන ගමනාගමනයේ ඇති වූ වේගවත් වර්ධනයට පහසුකම් සැලසීම සඳහා ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු සහ නව ඉදිකිරීම් තුළින් මාර්ග යටිතල පහසුකම් ප්‍රාණවත් කෙරිණි. රටේ මාර්ග ක්ෂේත්‍රය මුහුණ පෑ අභියෝග ජයගැනීම සහ මාර්ග යටිතල පහසුකම් සඳහා ඉහළ යන ඉල්ලුම සපුරාලීම සඳහා ඉදිරිගාමී පියවර ගැනීමේ අරමුණින් ජාතික මාර්ග ප්‍රධාන සැලසුම (2007 - 2017) සකස් කෙරිණි. මෙය, ශ්‍රී ලංකාවේ ශ්‍රම බලකායේ ඵලදායීතාවය ඉහළ නැංවීමට උපකාරී වන අතරම, 'ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යාමේ පහසුව' (Ease of Doing Business) ශ්‍රේණිගත කිරීමේ දර්ශකයෙහි ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ථානය ඉහළ නැංවීමට හා විදෙස් ආයෝජකයන් තුළ රටේ ප්‍රතිරූපය ගොඩනැංවීම සඳහා ද හේතු වනු ඇත. මේ වසරේ රජයේ ප්‍රධාන සැලැස්මට අනුගතව, මාර්ග සංවර්ධන කටයුතු පවත්වා ගනිමින් රජයේ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන වැඩසටහන වන 'රන්දොර' වැඩසටහන යටතේ මහාමාර්ග හා අධිවේගී මාර්ග ඉදිකිරීම සහ 'මග නැගුම' වැඩසටහන යටතේ ග්‍රාමීය මාර්ග සංවර්ධනය කිරීමේ කටයුතුවල රජය ක්‍රියාකාරී ලෙස නිරත විය.

ප්‍රධාන මහාමාර්ග ව්‍යාපෘති සහ මාර්ග හා පාලම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා 2013 වසරේ දී ද රජයේ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන වැඩසටහනේ ප්‍රමුඛත්වය හිමි විය. කාලයක් පුරා අපේක්ෂාවෙන් සිටි කොළඹ - කටුනායක අධිවේගී මාර්ගයේ (කි.මී. 25.8) ඉදිකිරීම්

නිමකර 2013 ඔක්තෝබර් මස දී වාහන ගමනාගමනය සඳහා විවෘත කෙරිණි. කොළඹ - කටුනායක අධිවේගී මාර්ගය ගාස්තු අය කරනු ලබන, මංතීරු 4 කින් යුතු ද්විත්ව මාර්ගයක් වන අතර, පැයට කිලෝමීටර 100 ක සීමාවකට යටත් වන සේ සැලසුම් කර ඇත. දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගයේ දෙවන අදියර වන පින්තූව සිට ගොඩගම දක්වා වන කොටස (කි.මී. 34.6) 2014 මාර්තු මස දී වාහන ගමනාගමනය සඳහා විවෘත කෙරිණි. 2013 වසරේ දී දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගයේ සාමාන්‍ය දෛනික ආදායම රුපියල් මිලියන 3.4 ක් වූ අතර, දිනපතා සාමාන්‍යයෙන් වාහන 8,700 ක් පමණ මෙම මාර්ගය භාවිතා කරන ලදී. දෙවන අදියර යටතේ දැනටමත් මාතර දක්වා දීර්ඝ කර ඇති දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගය හම්බන්තොට තෙක් දීර්ඝ කෙරෙනු ඇත. නාගරික වාහන තදබදය අඩු කිරීමේ අරමුණින් සියලු ප්‍රධාන අධිවේගී මාර්ග එකිනෙකට සම්බන්ධ කිරීම සඳහා පිටත වටරවුම් මහාමාර්ගයේ සැලසුම් නිර්මාණය කර ඇත. කොට්ටාවේ දී දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගය හා සම්බන්ධ වන පරිදි කොට්ටාව සිට කඩුවෙල (කි.මී. 11) දක්වා වන මෙහි පළමු අදියර 2014 මාර්තු මස දී වාහන ගමනාගමනය සඳහා විවෘත කෙරිණි. 2014 වසරේ පෙබරවාරි මස අවසානය වනවිට කඩුවෙල සිට කඩවන (කි.මී. 8.9) දක්වා වන මෙහි දෙවන අදියරේ ඉදිකිරීම් කටයුතුවලින් සියයට 42 ක් පමණ සම්පූර්ණ වී තිබිණි. කඩවන සිට කෙළවරපිටිය (කි.මී. 9.3) දක්වා වන මෙහි තෙවන අදියර සඳහා අවශ්‍ය ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ හා අභ්‍යන්තර මාර්ග ඉදිකිරීමේ කටයුතු ක්‍රියාත්මක වෙමින් පැවතුනි. මෙහි අවසන් අදියර ලෙස පිටත වටරවුම් මාර්ගය කෙරවලපිටියේ දී කොළඹ - කටුනායක අධිවේගී මාර්ගයට සම්බන්ධ වනු ඇත. මේ අතර, 2013 වසරේ දී මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් නඩත්තු කරන ලද ජාතික මහාමාර්ගවල (ඒ හා බී ශ්‍රේණි) මුළු දිග ප්‍රමාණය කිලෝ මීටර 12,169 ක් පමණ විය. ප්‍රතිසංස්කරණය කළ පාදෙතිය - අනුරාධපුර මාර්ගය 2013 අප්‍රේල් මාසයේ දී ගමනාගමනය සඳහා විවෘත කෙරිණි. මාර්ග අංශ සහායක ව්‍යාපෘතිය (අදියර II), ප්‍රමුඛතා මාර්ග ව්‍යාපෘතිය I හා II යටතේ ප්‍රතිසංස්කරණය හා වැඩිදියුණු කිරීමේ කටයුතු, රජයේ සුරක්ෂිතතාවය මත දේශීය බැංකු විසින් අරමුදල් සපයනු ලබන මාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණ ව්‍යාපෘතිය, මාර්ග ජාල සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය සහ කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘති වැනි වෙනත් විවිධ මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘති මෙන්ම පාලම් නවීකරණ කටයුතු ද 2013 වසරේ දී රටපුරා ක්‍රියාත්මක කෙරිණි. තවද, වේයන්ගොඩ දුම්රිය මංසන්ධිය හරහා ඉදිකළ ගුවන්පාලම 2014 ජනවාරි මස දී විවෘත කෙරිණි. මේ අතර, රුපියල් බිලියන 4.5 ක පිරිවැයක් දරමින් ‘ගඟ නැගුම ග්‍රාමීය මාර්ග සංවර්ධන වැඩසටහන’ යටතේ

දිස්ත්‍රික්ක කිහිපයක ග්‍රාමීය මාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමේ කටයුතු 2013 වසර තුළ දී ක්‍රියාත්මක කෙරිණි. මෙම වැඩසටහන යටතේ මාර්ග කිලෝමීටර 639 ක් පුනරුත්ථාපනය කරන ලද අතර, ග්‍රාමීය පාලම් 30 ක්, සපත්තු පාලම් 26 ක් හා බෝක්කු 178 ක් ද ඉදි කරන ලදී. 2013 වසරේ දී මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය මාර්ග සංවර්ධනය සඳහා වැය කළ මුළු මුදල රුපියල් බිලියන 116 ක් විය.

උතුරු මාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණ ව්‍යාපෘතිය (NRRP), ගැටුම්වලින් බලපෑමට පත් ප්‍රදේශවල කඩිනම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය (CAREP) සහ උතුරු මාර්ග සබඳතා ව්‍යාපෘතිය (NRCP) යටතේ ගැටුම්වලින් බලපෑමට පත් පළාත්වල මාර්ග ජාලය වැඩිදියුණු කිරීමේ රජයේ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කෙරිණි. උතුරු පළාතේ මාර්ග කි.මී. 512 ක් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සහ පාලම් හා බෝක්කු නැවත ඉදිකිරීම ඇතුළත් වන උතුරු මාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණ ව්‍යාපෘතිය යටතේ 2013 වසරේ දී මහනුවර - යාපනය මාර්ගය සහ මුලතිව් - පුල්මුඩේ මාර්ගය විවෘත කළ අතර, මඩවුසුඩාන් - නැදුන්කර්නි මාර්ගය 2014 වසර ආරම්භයේ දී නිම කෙරිණි. ගැටුම්වලින් බලපෑමට පත් ප්‍රදේශවල කඩිනම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය යටතේ, මෙම ප්‍රදේශ යථා තත්ත්වයට පත්වීම වේගවත් කිරීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් සැලකිය යුතු ලෙස පුළුල් කිරීමට සහ ශක්තිමත් කිරීමට රජය අඛණ්ඩව කටයුතු කළේය. මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ පරන්තන් - පුනරින් මාර්ගය ඉදිකිරීම 2013 වසර තුළ දී අවසන් කරන ලදී. උතුරු මාර්ග සබඳතා ව්‍යාපෘතිය යටතේ, උතුරු හා උතුරු මැද පළාත්වල ජාතික මහාමාර්ග කිලෝමීටර 170 ක් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමේ කටයුතු ද අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කෙරිණි. ඒ අනුව, දඹුල්ල - ගල්කුලම, නාවන්කුලි - කාර්තිවි ජැටිය, වෙල්ලාඩි - අරාලි සහ මාන්කුලම් මුලතිව් මාර්ග ඉදිකිරීම 2013 වසරේ දී අවසන් කෙරිණි.

මාර්ගස්ථ මගී ප්‍රවාහනය

2013 වසරේ දී පොදු මගී ප්‍රවාහන අංශය සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් අත්කර ගන්නා ලද අතර, ඒ සඳහා බස් රථ ඇණයට නව බස් රථ එක් කිරීම විශාල ලෙස උපකාරී විය. 2013 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලයේ (ශ්‍රී ලං.ග.ම.) ධාවන කිලෝමීටර ප්‍රමාණය සියයට 1.8 කින් ඉහළ ගිය අතර, මගී කිලෝමීටර ප්‍රමාණය සියයට 2.5 කින් ඉහළ ගියේය. ශ්‍රී ලං.ග.ම. බස් රථ ඇණය 2012 වසරේ පැවති බස් රථ 7,756 සිට 2013 වසරේ දී 7,607 ක් දක්වා අඩු වුව ද, දිනකට ධාවනය කරන ලද බස් රථ සංඛ්‍යාවේ සාමාන්‍ය 2012 වසරේ වාර්තා කළ 4,314 ට සාපේක්ෂව 2013 වසරේ දී 4,373 ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. බස් රථ 1,641 ක් අළුත්වැඩියා කර ධාවනයට එක් කිරීම හා

සුබෝපභෝගී බස් රථ 17 ක් ඇතුළුව නව බස් රථ 281 ක් මිල දී ගැනීම, ධාවනය කරන බස් රථ ඇණිය ඉහළ යාම සඳහා උපකාරී විය. මෙයට අමතරව, පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය රාජ්‍ය නායක සමුළුව සඳහා ආනයනය කරන ලද සුබෝපභෝගී බස් රථ 50 ක් අධිවේගී මාර්ගවල ධාවනය කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලං.ග.ම. වෙත ලබා දී ඇත. 2013 වසරේ දී පෞද්ගලික අංශය සතු බස් රථ සංඛ්‍යාව 19,651 ක් දක්වා සියයට 4.0 කින් අඩු වූ අතර, දිනකට ධාවනය කරන ලද බස් රථ සංඛ්‍යාවේ සාමාන්‍යය 17,067 ක් දක්වා සියයට 0.4 කින් අඩු විය. කෙසේ වෙතත්, පෞද්ගලික බස් රථවල මුළු මගී කිලෝමීටර ප්‍රමාණය කිලෝ මීටර මිලියන 44,479 ක් දක්වා සියයට 2.7 කින් ඉහළ ගියේය. 2013 වසරේ දී ශ්‍රී ලං.ග.ම. මුළු ආදායම රුපියල් බිලියන 30.2 ක් දක්වා සියයට 14.7 කින් ඉහළ ගිය නමුදු, මෙහෙයුම් වියදම ද රුපියල් බිලියන 33.7 ක් දක්වා සියයට 11.9 කින් ඉහළ යාම හේතුවෙන් 2012 වසරේ වාර්තා කළ රුපියල් බිලියන 3.8 ක මෙහෙයුම් අලාභයට සාපේක්ෂව 2013 වසරේ දී ලැබූ මෙහෙයුම් අලාභය රුපියල් බිලියන 3.5 ක් විය. පෞද්ගලික අංශයට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලං.ග.ම. සේවාවන් සැපයීමේ දී දක්වන අඩු කාර්යක්ෂමතාවය එහි අලාභ තත්වය ඉහළයාම සඳහා හේතු විය. එබැවින්, අකාර්යක්ෂමතා අවම කිරීම සඳහා සැලැස්මක් සකස් කිරීම කෙරෙහි ශ්‍රී ලං.ග.ම. යොමු කළ යුතු අතර, රජය තවදුරටත් ලාභදායී බව අවම නමුත් සමාජ ආර්ථිකමය වැදගත්කමක් දරන සේවා සැපයීම සඳහා සම්බන්ධ වී සිටිය යුතුය.

බස් සේවාවේ කාර්යක්ෂමතාවය ඉහළ නැංවීම සඳහා ජාතික ගමනාගමන කොමිසම විසින් 2013 වසරේ දී ද අඛණ්ඩව ඉදිරිගාමී පියවර ගන්නා ලදී. පෞද්ගලික බස් රථ ධාවනය මද, රාත්‍රී කාලයේ දී හා හිමිදිරි උදෑසන බස් සේවා සැපයීම සඳහා 'නිසි සැරිය' වැඩසටහන 2013 වසරේ දී ද අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කෙරිණි. 'ගැමි සැරිය' වැඩසටහන යටතේ ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල ආර්ථිකමය වශයෙන් වාසි සහගත නොවන මාර්ගයන්හි මගීන්ට බස් සේවාවන් සැපයීම ද අඛණ්ඩව සිදු කෙරිණි. 2013 වසරේ දී 'සිසු සැරිය' වැඩසටහන යටතේ බස් රථ 1,117 ක් භාවිතයෙන් පාසල් සිසුන් සඳහා අඛණ්ඩව බස් සේවා සලසා දෙන ලදී. 'සිසු සැරිය' වැඩසටහන සඳහා රජය විසින් රුපියල් මිලියන 331 ක සහනාධාර ලබා දෙන ලදී. තවද, 'සිසු සැරිය' වැඩසටහනට අතිරේකව, ශ්‍රී ලං.ග.ම. විසින් තවත් බස් රථ 1,100 ක් පාසල් සිසුන් ප්‍රවාහනය සඳහා යොදවා ඇත. තවද, 'මහින්ද විත්තන' වැඩපිළිවෙලට අනුව ශ්‍රී ලං.ග.ම. විසින් ආබාධිත මගීන්ට පහසුවෙන් බස් රථවලට ඇතුළු වීමට හැකි පහසුකම් සහිත බස් රථ 13 ක් ධාවනයට එක්කර ඇත. මේ අතර, ජාතික ගමනාගමන කොමිසම විසින් නව බස් රථ පර්යන්ත

ඉදිකිරීම සඳහා ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කළ අතර, මේ යටතේ වවුනියාව හා තලවාකැලේ බස් රථ පර්යන්ත ඉදි කෙරෙමින් පවතී. 2012 පෙබරවාරි මස අවසන් වරට බස් ගාස්තු සංශෝධනය සිදු කිරීමෙන් පසු පිරිවැය දර්ශකය සියයට 6.4 කින් ඉහළ යාම මූලික කොටගෙන, 2013 නොවැම්බර් මස 01 වැනි දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි බස් ගාස්තු ඉහළ දැමිණි. ඒ අනුව, ආරම්භක ගාස්තුව සංශෝධනය නොකරන ලද අතර, ආරම්භක ගාස්තුවට ඉහළ හා රුපියල් 32 කට අඩු බස් ගාස්තු සියයට 7 කට වඩා අඩු ප්‍රතිශතයකින් ඉහළ දමන ලදී. අනෙකුත් බස් ගාස්තු සියයට 7 ක පමණ ප්‍රතිශතයකින් ඉහළ නැංවිණි.

ඉහළ කාර්යක්ෂමතාවයකට මග පාදමින් 2013 වසරේ දී රාජ්‍ය බස් සේවාවේ අංශ රැසක් වර්ධනය විය. ප්‍රධාන පද්ධතිය සමඟ ස්වයංක්‍රීයව සම්බන්ධ වන ඉලෙක්ට්‍රොනික විකට් යන්ත්‍ර ශ්‍රී ලං.ග.ම. බස් රථවල භාවිතයේ යෙදවීම 2013 වසරේ දී ද අඛණ්ඩව සිදු කරන ලදී. මේ යටතේ බස්නාහිර පළාත තුළ ඇති ශ්‍රී ලං.ග.ම. බස් රථවල මුළුමනින්ම පාහේ මෙය ක්‍රියාත්මක කෙරෙන අතර, දකුණු, වයඹ හා සබරගමුව යන පළාත් තුළ ද මෙම යන්ත්‍ර භාවිතයට යෙදවීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කර ඇත. මෙයට අමතරව, දකුණු අධිවේගී මාර්ගය හා වෙනත් දුර ගමන් සේවා සඳහා අධි සුබෝපභෝගී බස් රථ 25 ක් යෙදවීම මගින් මගී ප්‍රවාහන කටයුතු තවදුරටත් වැඩිදියුණු කරන ලදී. මේ අතර, මාර්ගස්ථ මගී ප්‍රවාහනයේ ප්‍රධාන දායකත්වය දක්වන පෞද්ගලික අංශයේ ක්‍රියාකරුවන් නියාමනය කිරීම සඳහා ජාතික ගමනාගමන කොමිසම විසින් විවිධ පියවර ගෙන ඇත. ඒ අනුව, වඩාත් ක්‍රමානුකූල හා එලදායී සේවාවක් ඇති කිරීම සඳහා ජාතික ගමනාගමන කොමිසම විසින් බස් රථ තනි වශයෙන් යෙදවීම වෙනුවට පෞද්ගලික බස් සමාගම් ඇති කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කර ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ, මේ වනවිට බස් සමාගම් 16 ක් පිහිටුවා ඇත. මෙයට අමතරව, බස් රථ මෙහෙයුම් නියාමනය කිරීම සඳහා බස් රථ ඇති ස්ථානය හඳුනා ගැනීමේ, ඒ පිළිබඳ සොයා බැලීමේ සහ පාලනය කිරීමේ නව පද්ධතියක් බස් රථ 2,000 ක පමණ ස්ථාපනය කරන ලදී. ජාතික ගමනාගමන කොමිසම විසින් පෞද්ගලික බස් රියදුරන් හා කොන්දොස්තරවරුන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් ද පවත්වන ලදී.

2013 වසර තුළ දී නව වාහන ලියාපදිංචි කිරීම් ප්‍රමාණය පහළ ගියේය. 2013 වසරේ ලියාපදිංචි කළ වාහන සංඛ්‍යාව, පෙර වසරේ වාර්තා කළ සියයට 24 ක පහළ යාමෙන් අනතුරුව, 326,651 ක් දක්වා සියයට 18 කින් පහළ ගියේය. 2013 වසරේ දී ලියාපදිංචි කළ මෝටර් රථ සංඛ්‍යාව සියයට 10.0 කින් පහළ ගිය අතර, බස් රථ

3

ආර්ථික සහ සමාජ යටිතල පහසුකම්

හා ත්‍රීරෝද රථ ලියාපදිංචිය පිළිවෙලින් සියයට 41.7 කින් හා සියයට 15.3 කින් අඩු විය. ආනයන බදු පහළ මට්ටමක පැවතීම සහ සහනදායී ගාස්තු යටතේ වාහන ආනයනය කිරීම සඳහා රාජ්‍ය සේවකයන්ට බලපත්‍ර ලබාදීම හේතුවෙන් 2011 වසරේ දී වාහන ලියාපදිංචිය විශාල වර්ධනයක් වාර්තා කිරීමෙන් අනතුරුව, වාහන ලියාපදිංචි කිරීම් නැවතත් 2011 වසරට පෙර පැවති මට්ටම්වලට එළඹීම මෙමගින් පිළිබිඹු කෙරේ.

දුම්රිය ප්‍රවාහනය

නව බලවේග කට්ටල හඳුන්වාදීමත් සමග 2013 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය සේවයේ (ශ්‍රී ලං.දු.සේ.) මෙහෙයුම් සතුටුදායක ප්‍රගතියක් පෙන්නුම් කළේය. දුම්රිය සේවාවන් වැඩි වශයෙන් භාවිතා කිරීම පිළිබිඹු කරමින් දුම්රිය මගී කිලෝමීටර් ප්‍රමාණය 2012 වසරේ දී වාර්තා කළ කිලෝමීටර මිලියන 5,039 ට සාපේක්ෂව 2013 වසරේ දී කිලෝමීටර මිලියන 6,257 ක් දක්වා සියයට 24.2 කින් ඉහළ ගියේය. කෙසේ වෙතත්, දුම්රිය ඔස්සේ භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය සියයට 10.5 කින් පහළ වැටුණි. ශ්‍රී ලං.දු.සේ. මුළු ආදායම රුපියල් බිලියන 5.4 ක් දක්වා සියයට 11.8 කින් ඉහළ ගිය අතර, මෙහෙයුම් වියදම ද රුපියල් බිලියන 10.6 ක් දක්වා සියයට 22.4 කින් ඉහළ ගියේය. ඒ අනුව, මෙහෙයුම් අලාභය 2012 වසරේ දී වාර්තා කළ රුපියල් බිලියන 3.8 ට සාපේක්ෂව 2013 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 5.2 ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. අනෙකුත් පොදු ප්‍රවාහන මාධ්‍ය භාවිතයේ දී ගෙවනු ලබන ගාස්තු හා සැසඳීමේ දී වර්තමාන දුම්රිය ගාස්තු ඉතා අඩු මට්ටමක පවතින අතර, ඒ හේතුවෙන් දුම්රිය මෙහෙයුම් කටයුතු තිරසාර අන්දමින් පවත්වාගෙන යාමට අපහසු තත්වයක් උදා වි ඇත. එබැවින්, දුම්රිය ප්‍රවාහනයේ දී මගීන්, අවම වශයෙන් සැලකිය යුතු දුර ප්‍රමාණයක් ගමන් කරන අවස්ථාවල දී හෝ, පිරිවැය පිළිබිඹු වන අයුරින් ගාස්තු නිර්ණය කිරීමේ මිල සූත්‍රයක් නිර්මාණය කිරීමේ කාලීන අවශ්‍යතාවය සඳහා අවධානය යොමු විය යුතු වේ.

සේවා සැපයුමේ ගුණාත්මක වර්ධනයක් ඇති කිරීම සඳහා දුම්රිය ඇණිය සහ දුම්රිය මාර්ග හා සම්බන්ධ යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලං.දු.සේ. අඛණ්ඩව කටයුතු කළේය. වසර තුළ දී දුම්රිය මැදිරි ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමේ වැඩසටහන අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කළ අතර, පවතින දුම්රිය අලුත්වැඩියා කිරීම සඳහා නව දුම්රිය එන්ජින් කිහිපයක් මිලදී ගැනුණි. ඒ අනුව, 2013 වසර තුළ දී පුනරුත්ථාපනය කිරීමෙන් අනතුරුව දුම්රිය මැදිරි 15 ක් හා දුම්රිය එන්ජින් 3 ක් දුම්රිය ඇණියට එක් කරන ලද අතර, උතුරු දුම්රිය

මාර්ගය ඉදිකිරීමේ ව්‍යාපෘතිය යටතේ තවත් දුම්රිය එන්ජින් 3 ක් මිලදී ගන්නා ලදී. විශේෂයෙන්ම උඩරට දුම්රිය මාර්ගයේ සේවා සැපයීම වෙනුවෙන් චීනයෙන් ආනයනය කරන ලද නව බලවේග කට්ටල 13 හඳුන්වා දෙන ලදී. කොළඹ කොටුව හා මහනුවර අතර නව 'සුබෝපහෝගී දුම්රිය සේවයක්' ආරම්භ කළ අතර, මීරිගම හා කොළඹ කොටුව අතර නව දුම්රිය සේවයක් ආරම්භ කෙරිණි. මේ අතර, දුම්රිය ස්ථාන කිහිපයක CCTV කැමරා සවි කිරීම හා ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍ර පිහිටුවීම මගින් දුම්රිය ස්ථානවල මගී පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ද පියවර ගනු ලැබීය.

දුම්රිය මාර්ග නැවත ඉදිකිරීමේ සහ සංවර්ධනය කිරීමේ කටයුතු මෙන්ම දුම්රිය මාර්ග හා සම්බන්ධිත යටිතල පහසුකම් දියුණු කිරීමේ කටයුතු ද වසර තුළ දී අඛණ්ඩව සිදු කරන ලදී. ඒ අනුව, උතුරු දුම්රිය මාර්ගයේ පලෙයි දක්වා කොටස මෙන්ම තලෙයිමන්නාරම දුම්රිය මාර්ගයේ මැදවව්විය සිට මඩු දක්වා කොටස ද නැවත ඉදිකිරීමේ කටයුතු නිම කර දුම්රිය ධාවනය සඳහා විවෘත කරන ලදී. තවද, කොළඹ සිට රාගම දක්වා වන තෙවන දුම්රිය මාර්ගය ධාවන කටයුතු සඳහා විවෘත කෙරුණු අතර, ජා-ඇල සිට සීදුව දක්වා ද්විත්ව දුම්රිය මාර්ගය ඉදිකිරීමේ කටයුතු අවසන් කෙරිණි. මේ අතර, පලෙයි සිට කන්කසන්තුරේ දක්වා කිලෝමීටර 56 ක දිගින් යුතු දුම්රිය මාර්ගය නැවත ඉදිකිරීමේ කටයුතු ආරම්භ කළ අතර, එය 2014 වසර අවසානය වනවිට නිම කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. වසර තුළ දී රටපුරා දුම්රිය මාර්ග සංඥා පද්ධති හා පණිවුඩ හුවමාරු පද්ධති වැඩිදියුණු කරන ලදී. තවද, උතුරු දුම්රිය මාර්ගයේ හා අනුරාධපුර හා තලෙයිමන්නාරම අතර කොටසේ, සංඥා පද්ධතියේ ඉදිකිරීම් කටයුතුවලින් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් 2013 වසරේ දී අවසන් කරන ලදී.

රටේ මගී හා භාණ්ඩ ප්‍රවාහන සේවා වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලං.දු.සේ. සතුව අති විශාල විභවතාවක් පවතී. දැනට මගී ප්‍රවාහනය සඳහා ශ්‍රී ලං.දු.සේ. ආයතනවය අඛණ්ඩව සියයට 6 ක් හා භාණ්ඩ ප්‍රවාහනයේ දී සියයට 2 ක් වැනි ඉතා අඩු මට්ටමක පවතී. ඒ අනුව, දියුණුවන ආර්ථිකයේ මගී හා භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය සඳහා ඉහළ යන ඉල්ලුම සපුරාලීම සඳහා ඉහළ කාර්යක්ෂමතාවයකින් හා විශ්වසනීයත්වයකින් යුතු එළදායී නව්‍යකරණයක් දුම්රිය ප්‍රවාහනය තුළ සිදු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. මෙයට අමතරව, මාර්ග තදබදය අඩුකර ගැනීම සඳහා නාගරික ප්‍රදේශ තුළ තනි පීල්ලේ දුම්රිය (Monorail) වැනි නූතන දුම්රිය පද්ධතීන් ශ්‍රී ලංකාව තුළ සංවර්ධනය කිරීම කාලීන අවශ්‍යතාවයක් වේ.

3.6 සංඛ්‍යා සටහන		ගමනාගමන අංශයේ මූලික ලක්ෂණ			
				වර්ධන අනුපාතය %	
ශීර්ෂය		2012	2013 (අ)	2012	2013 (අ)
1. මෝටර් රථ නව ලියාපදිංචි කිරීම (සංඛ්‍යාව)					
බස් රථ	397,295	326,651	-24.4	-17.8	
පෞද්ගලික මෝටර් රථ	3,095	1,805	-27.1	-41.7	
ත්‍රි රෝද රථ	31,546	28,380	-45.5	-10.0	
ත්‍රි රෝද රථ	98,815	83,673	-28.6	-15.3	
ද්විත්ව කාර්ය වාහන	37,397	24,603	11.6	-34.2	
යතුරු පැදි	192,284	169,280	-24.1	-12.0	
භාණ්ඩ ප්‍රවාහන වාහන	12,266	5,872	-17.2	-52.1	
ඉඩම් වාහන	21,892	13,038	-5.6	-40.4	
2. ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය සේවය					
ධාවන කිලෝමීටර් ('000)	10,600	10,940 (අ)	5.7	3.2	
මගී කිලෝමීටර් (මිලියන)	5,039	6,257	10.2	24.2	
භාණ්ඩ ටොන් කිලෝමීටර් (මිලියන)	143	128 (අ)	-7.1	-10.5	
මුළු ආදායම (රු. මිලියන)	4,852	5,423	14.6	11.8	
මෙහෙයුම් වියදම (රු. මිලියන)	8,648	10,586	4.3	22.4	
මෙහෙයුම් අලාභය (රු. මිලියන)	3,796	5,163	-6.5	36.0	
3. ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලය					
ධාවන කිලෝමීටර් (මිලියන)	338	344	-0.9	1.8	
මගී කිලෝමීටර් (මිලියන)	11,909	12,201	0.0	2.5	
මුළු ආදායම (රු. මිලියන)	26,313	30,191	25.2	14.7	
මෙහෙයුම් වියදම (රු. මිලියන)	30,122	33,703	23.8	11.9	
මෙහෙයුම් අලාභය (රු. මිලියන)	3,809	3,511	15.2	-7.8	
4. ශ්‍රී ලංකන් ගුවන් සේවය					
පියාසර කරන ලද පැය ගණන	93,922	95,238	25.4	1.4	
මගී කිලෝමීටර් ප්‍රමාණය (මිලියන)	12,790	12,988	19.8	1.5	
මගීන් පැටවීමේ අනුපාතය (%)	81	82	3.8	1.2	
බර පැටවීමේ අනුපාතය (%)	53	52	-3.6	-1.9	
භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය (මෙ.ටො. '000)	98	100	8.9	2.0	
සේවා නියුක්තිය (සංඛ්‍යාව)	6,159	6,548	12.2	6.3	
(අ) තාවකාලික	මූලයන්: මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුව				
(ආ) ඇස්තමේන්තු	ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය සේවය				
	ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලය				
	ශ්‍රී ලංකා සිවිල් ගුවන් සේවා අධිකාරිය				
	ශ්‍රී ලංකන් ගුවන් සේවය				

මේ සම්බන්ධව, ප්‍රවාහන අමාත්‍යාංශය විසින් අදාළ රාජ්‍ය ආයතනවල නිලධාරීන්ගෙන් සමන්විත කමිටුවක් පත් කර ඇත. එවැනි දුම්රිය පද්ධතියක් ගොඩනැංවීම සඳහා ඉහළ පිරිවැයක් වැය වුව ද, එමගින් හිමිවන සෘජු හා වක්‍ර ප්‍රතිලාභ සලකා බැලීමේ දී එම ප්‍රතිලාභවල වටිනාකම, දරන ලද වියදම පහසුවෙන් අහිබවා යනු ඇත. රාජ්‍ය - පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්වය තුළින් එවැනි සංවර්ධනයන් සඳහා පෞද්ගලික ආයෝජන ද රැස්කර ගත හැකි වේ. ආර්ථික කටයුතු ප්‍රසාරණය කිරීමට උපකාරී වන නූතන හා කාර්යක්ෂම දුම්රිය මාර්ග පද්ධතියක් පිහිටුවීම සඳහා අවශ්‍ය දුම්රිය සංවර්ධන ව්‍යාපෘති කඩිනම් කිරීමට සෑම පියවරක්ම ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

සිවිල් ගුවන් සේවය

2013 වසරේ දී සිවිල් ගුවන් සේවය සැලකිය යුතු වර්ධනයක් වාර්තා කළේය. 2013 වසරේ දී බණ්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපොළ හරහා වෙනත් ගුවන් යානාවලට මාරුවන මගීන් ද ඇතුළුව මගීන් මිලියන 7.3 ක් හසුරුවන ලද අතර එය 2012 වසරට සාපේක්ෂව සියයට 3.3 ක වර්ධනයකි. බණ්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපොළ මගින් හසුරුවන ලද මගී ගුවන් යානා සංඛ්‍යාව සියයට 5 ක වර්ධනයක් වාර්තා කරමින් 50,802 ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. 2013 වසර තුළ දී හසුරුවන ලද ගුවන් භාණ්ඩ ප්‍රමාණය ද සියයට 3.9 කින් ඉහළ ගියේය. මේ අතර, අළුතින් විවෘත කරන ලද මත්තල රාජපක්ෂ ජාත්‍යන්තර ගුවන්තොටුපොළ විසින් මගීන් 36,137 ක් හා ගුවන් යානා 1,362 ක් හසුරුවන ලදී. තවද, 2013 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකන් ගුවන් සේවයේ මගීන් පැටවීමේ අනුපාතය¹ සියයට 82 ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. වසර තුළ දී බ්‍රිටිෂ් එයාර්වේස්, කොරියන් එයාර්ලයින්ස්, එයාර් ඒෂියා එක්ස් සහ ටර්කිෂ් එයාර්ලයින්ස් යන ගුවන් සේවා විසින් පිළිවෙලින් ලන්ඩනය, සියොල්, ක්වාලාලම්පූර් සහ ඉස්තාන්බුල් සිට ශ්‍රී ලංකාව කරා ගුවන් මෙහෙයුම් ආරම්භ කළ අතර, එය සංචාරක අංශයේ ක්‍රියාකාරිත්වය ඉහළ නැංවීමට ද උපකාරී වනු ඇත.

2013 වසරේ දී ගුවන් සේවා අංශයේ මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය දුර්වල මට්ටමක පැවතුණි. විගණනය නොකළ තාවකාලික මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අනුව ශ්‍රී ලංකන් ගුවන් සේවයේ මෙහෙයුම් අලාභය 2012 වසරේ දී වාර්තා කළ රුපියල් බිලියන 27.0 ට සාපේක්ෂව 2013 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 28.6 ක් ලෙස වාර්තා විය. මෙය මුළු ආදායම රුපියල් බිලියන 109.5 ක් දක්වා සියයට 4.9 කින් සහ මෙහෙයුම් වියදම රුපියල් බිලියන 138.1 ක් දක්වා සියයට 5.1 කින් ඉහළ යාමේ ප්‍රතිඵලයක් විය. ඉහළ ඉන්ධන මිල ගණන් පැවතීම, යුරෝපයේ පැවති ආර්ථික අවපාතය හේතුවෙන් මෙහෙයුම් සතුටුදායක මට්ටමකට පවත්වාගත නොහැකි වීම, වෙනත් ගුවන් සේවාවන්ගෙන් ඇති වූ තරගකාරිත්වය, අතිරේක ධාරිතාවන් එක් කර ගැනීම සඳහා සැලකිය යුතු මට්ටමේ ආයෝජන සිදු කිරීම සහ ගුවන් යානා ඇතුළත වැඩිදියුණු කිරීම් සිදු කිරීම ඇතුළු වෙනත් උපකාරක සේවා ඉහළ නැංවීම වැනි කරුණු මෙහෙයුම් අලාභය ඉහළ යාම සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. මේ අතර, මිහින් ලංකා ගුවන් සේවයේ මෙහෙයුම් අලාභය 2012 වසරේ වාර්තා වූ රුපියල් බිලියන 1 ට සාපේක්ෂව 2013 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 1.5 ක් විය.

¹ මගීන් පැටවීමේ අනුපාතය, මුළු ආසන - කිලෝමීටර් සංඛ්‍යාවේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස ගමන්ගත් මගී - කිලෝමීටර් ප්‍රමාණය ලෙස අර්ථ දැක්වේ.

පිරිවැය අඩුකර ගැනීම සඳහා සිදු කරන ක්‍රියාකාරකම් තුළින් ක්‍රමයෙන් මධ්‍යකාලීනව ලාභ ලබන තත්ත්වයට පත්වීමට ශ්‍රී ලංකන් ගුවන් සේවය අපේක්ෂා කරයි. ඉහළ ලාභ ඉපැයීමට හැකි ගමනාන්තවලට මගීන් පැටවීමේ අනුපාතය ඉහළ නැංවීම සඳහා වඩා සක්‍රීය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම අවශ්‍ය වුව ද, ශ්‍රී ලංකන් ගුවන් සේවයේ මගීන් පැටවීමේ අනුපාතය වෙනත් ලාභ ලබන ගුවන් සේවා හා සාපේක්ෂව සමාන්තර මට්ටමක පවතී. ශ්‍රී ලංකන් ගුවන් සේවයේ ඉන්ධන වියදම, එහි මෙහෙයුම් වියදමෙන් හරි අඩක් පමණ වන අතර, අනෙකුත් බොහෝ ගුවන් සේවා සමඟ සැසඳීමේ දී එය සැලකිය යුතු ඉහළ අගයක් ගනී. මේ සඳහා ප්‍රතිශෝධක පියවරක් ලෙස, නව එයාර්බස් A330-300 වර්ගයේ ගුවන් යානා 6 ක් හා එයාර්බස් A350-900 වර්ගයේ ගුවන් යානා 7 ක් මිලදී ගැනීම මගින් දැනට පවතින අඩු කාර්යක්ෂමතාවයකින් යුතු A340-300 හා A330-200 ගුවන් යානා ක්‍රමිකව ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමට ශ්‍රී ලංකන් ගුවන් සේවය අපේක්ෂා කරයි. මෙම එයාර්බස් ගුවන් යානා 2014 ඔක්තෝබර් මස සිට මෙරටට ගෙන්වීමට නියමිතය. මෙම නව ගුවන් යානා ඇණිය මගින් ඉන්ධන පිරිවැය සියයට 6 -15 ක් අතර ප්‍රමාණයකින් අඩු කෙරෙනු ඇති අතර, වඩා සුවපහසු ආසන මෙන්ම නවතම තාක්ෂණය භාවිතයෙන් ගුවන්යානා ඇතුළත විනෝදාත්මක කටයුතු ද ඉහළ මට්ටමකින් සැපයෙනු ඇත. ශ්‍රී ලංකන් ගුවන් සේවය සිය අලාභ ආපසු හැරවීමේ මූලෝපායේ දී තත්කාලීන වෙළෙඳපොළ තොරතුරු හා විශ්ලේෂණ ක්‍රම භාවිතයෙන් අවසන් මොහොතේ ඉහළ පංතියේ ආසන පසු විකුණුම් පදනම් යටතේ ලබාදීම හා ඉහළ පංතියේ මගී අනුපාතය ඉහළ නැංවීම වැනි ආදායම් ප්‍රශස්ත ලෙස ඉහළ නැංවීමේ ශිල්ප ක්‍රම අනුගමනය කිරීමට අපේක්ෂා කරයි. තවද, ශ්‍රී ලංකන් ගුවන් සේවය ලොව පිළිගත් 'oneworld' ගුවන් යානා සන්ධානයේ සාමාජිකත්වය 2014 වසර තුළ දී ලබා ගැනීමට අපේක්ෂිත අතර, එමගින් එම සන්ධානයේ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව විශිෂ්ට සේවා සැපයීම සඳහා අවශ්‍ය වන සම්බන්ධතා ශක්තිමත් කෙරෙනු ඇත. මේ අතර, වාසිදායක නව ගුවන් ගමන් මාර්ග වෙත සේවා දියත් කිරීම ඇතුළු ක්‍රියාමාර්ග තුළින් මගීන් ලංකා ගුවන් සේවය ද ආදායම් ප්‍රශස්ත ලෙස ඉහළ නැංවීමේ ක්‍රම හරහා සිය මූල්‍යමය ශක්‍යතාවය වැඩිදියුණු කර ගැනීමට අපේක්ෂා කරයි.

ගුවන් සේවා අංශය ආශ්‍රිත මූලික යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිවල ඉදිකිරීම් කටයුතු වසර තුළ කඩිනමින් ක්‍රියාත්මක වෙමින් පැවතුණි. 2013 මාර්තු 18 වන දින මත්තල රාජපක්ෂ ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපොළේ පළමු අදියර විවෘත කරන ලදී. මීටර් 3,500 ක දිගින් හා මීටර් 75 ක පළලින් යුතු

මත්තල රාජපක්ෂ ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපොළේ ගුවන් පථය ලොව විශාලතම මගී ප්‍රවාහන ජෙට් ගුවන් යානය වන එයාර්බස් A380 ඇතුළු සුවිශාලතම ගුවන් යානාවල භාවිතය සඳහා ද ප්‍රමාණවත් වේ. මේ වනවිට, එමගින් වාර්ෂිකව මගීන් මිලියනයක් හා භාණ්ඩ මෙ.ටො. 50,000 ක් හැසිරවීමේ ධාරිතාවයක් ඇත. මත්තල රාජපක්ෂ ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපොළ මගින් බණ්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපොළේ මගී තදබදය අඩු කෙරෙන අතරම, ශ්‍රී ලංකාවේ ඉහළ යන සංචාරක පැමිණීම් සඳහා පහසුකම් සැලසීමට ද අපේක්ෂා කරයි. තවද, මත්තල රාජපක්ෂ ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපොළ අවට ප්‍රදේශය 'බන්ධිත ප්‍රදේශය'ක් (bonded area) ලෙස නම් කර ඇති අතර, එමගින් බදුවලින් නිදහස් කාර්මික කලාපයක් ඒ ආසන්නයේ පිහිටුවීමට හැකියාව සලසා ඇත. තවද, මත්තල රාජපක්ෂ ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපොළ අසල හෝටල් හා විවේකී පහසුකම් ඇති කිරීමට අපේක්ෂිත අතර, එමගින් ගුවන් යානා කාර්ය මණ්ඩලයට හා වෙනත් ගුවන් යානාවලට මාරුවන මගීන් හට නවාතැන් පහසුකම් සලසනු ඇත. මෙම පියවර මගින් මත්තල රාජපක්ෂ ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපොළේ මගී හා භාණ්ඩ මෙහෙයුම් කටයුතු සැලකිය යුතු ලෙස මධ්‍ය හා දිගු කාලීනව වැඩිදියුණු කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. මේ අතර, බණ්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපොළ පුළුල් කිරීමේ ව්‍යාපෘතියේ දෙවන අදියර යටතේ වාර්ෂිකව මගීන් මිලියන 9 ක් හැසිරවිය හැකි නව පර්යන්තයක් ඉදිකිරීමේ කටයුතු 2017 වසරේ දී අවසන් කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. මෙම නව පර්යන්තය ඉදිකිරීම නිම කිරීමත් සමඟ බණ්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපොළේ සමස්ත වාර්ෂික ධාරිතාවය මගීන් මිලියන 15 ක් වනු ඇත. මඩකලපුව ගුවන් තොටුපොළේ ගුවන් පථය දීර්ඝ කිරීමේ කටයුතු ආරම්භ කළ අතර, මහනුවර අභ්‍යන්තර ගුවන් තොටුපොළක් ඉදිකිරීම සඳහා අවශ්‍ය ඉඩම් ඵලිපෙහෙළි කිරීම් කටයුතු හා ගොඩනැගීමේ කටයුතු ද දැනටමත් ආරම්භ කර ඇත. මෙයට අමතරව, නුවරඑළියේ අභ්‍යන්තර ගුවන් තොටුපොළක් ඉදිකිරීම සම්බන්ධ ශක්‍යතා අධ්‍යයනය සිදු කරමින් පවතී.

වරාය සේවා

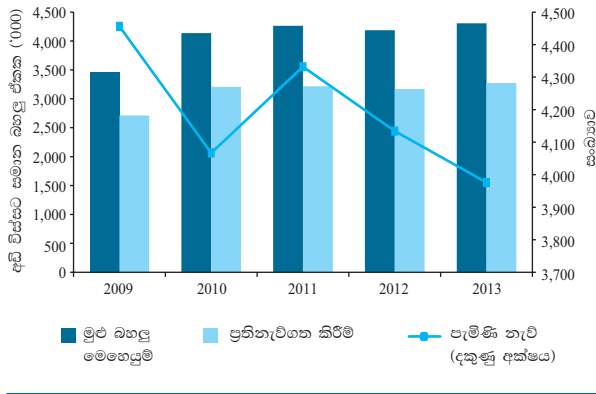
අභියෝගාත්මක ගෝලීය පරිසරය හමුවේ වුව ද 2013 වසරේ දී වරාය ක්‍රියාකාරකම්වල ප්‍රතිවර්තනය වීමක් පෙන්නුම් කළේය. විදේශ වෙළෙඳාම ක්‍රමයෙන් යථා තත්ත්වයට පත්වීම, නව නැවි සමාගම් ආකර්ෂණය කර ගැනීම, වරාය කාර්යක්ෂමතාවය සහ ඵලදායිතාවය වැඩිදියුණු වීම ආදී කරුණු 2013 වසරේ වරාය සේවා වර්ධනය වීම සඳහා උපකාරී විය. 2013 වසරේ මෙහෙයවන ලද මුළු බහලු ප්‍රමාණය 2012 වසරේ දී මෙහෙය වූ අඩි විස්සට සමාන බහලු ඒකක (TEUs)

3.7 සංඛ්‍යා සටහන		වරාය සේවා ක්‍රියාකාරීත්වය			
ශීර්ෂය	2012	2013 (අ)	වර්ධන අනුපාතය %		
			2012	2013 (අ)	
1. පැමිණි නැව් සංඛ්‍යාව	4,134	3,976	-4.6	-3.8	
කොළඹ	3,870	3,667	-6.2	-5.2	
ගාල්ල	69	36	-5.5	-47.8	
ත්‍රිකුණාමලය	161	134	27.8	-16.8	
හම්බන්තොට	34	139	277.8	308.8	
2. මෙහෙයවන ලද භාණ්ඩ ප්‍රමාණය (මෙ.ටො. '000)	64,970	66,243	-0.2	2.0	
කොළඹ	61,669	63,482	-0.6	2.9	
ගාල්ල	422	207	-9.1	-50.9	
ත්‍රිකුණාමලය	2,859	2,435	11.1	-14.8	
හම්බන්තොට	20	119	33.3	495.0	
3. බහලු මෙහෙයුම් ප්‍රමාණය (TEUs '000) (අ)	4,187	4,306	-1.8	2.8	
4. බහලු ප්‍රතිනැව්ගත කිරීම් (TEUs '000) (අ)	3,167	3,274	-1.5	3.4	
5. සේවක සංඛ්‍යාව (අ)	10,200	9,886	-7.3	-3.1	
කොළඹ	9,373	9,081	-7.3	-3.1	
ගාල්ල	391	379	-9.7	-3.1	
ත්‍රිකුණාමලය	436	426	-6.4	-2.3	

(අ) තාවකාලික මූලය : ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය
 (අ) TEUs = අඩි විස්සට සමාන බහලු ඒකක
 (අ) ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය සඳහා පමණි

මිලියන 4.2 ක සිට අඩි විස්සට සමාන බහලු ඒකක මිලියන 4.3 ක් දක්වා සියයට 2.8 කින් ඉහළ ගියේය. බහලු ප්‍රතිනැව්ගතකිරීම් ප්‍රමාණය 2012 වසරේ දී වාර්තා කළ සියයට 1.5 ක සාණ වර්ධනයට සාපේක්ෂව සියයට 3.4 ක වර්ධනයක් වාර්තා කළේය. මෙහෙයවන ලද මුළු භාණ්ඩ ප්‍රමාණය මෙට්‍රික් ටොන් මිලියන 66.2 ක් දක්වා සියයට 2.0 කින් වර්ධනය විය. කොළඹ වරාය වෙත පැමිණි නැව් සංඛ්‍යාව පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව පහළ යාමක් පෙන්නුම් කළ ද, ප්‍රමාණයෙන් විශාල නැව් පැමිණීම පිළිබිඹු කරමින් වසර තුළ පැමිණි බහලු නැව්වල ශුද්ධ ටොන් නෞභාරය සියයට 0.6 කින්

3.5 රූප සටහන බහලු මෙහෙයුම්, ප්‍රතිනැව්ගත කිරීම් සහ නැව් පැමිණීම්

ඉහළ ගියේය. විගණනය නොකරන ලද තාවකාලික මූල්‍ය දත්තවලට අනුව, වසර තුළ දී ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරියේ (ශ්‍රී ලං.ව.අ.) මූල්‍ය තත්ත්වයෙහි පිරිහීමක් දැකිය හැකි විය. 2013 වසරේ ශ්‍රී ලං.ව.අ. ආදායම රුපියල් බිලියන 37.2 ක් දක්වා සියයට 2.3 කින් අඩු වූ අතර, මෙහෙයුම් වියදම රුපියල් බිලියන 34.8 ක් දක්වා සියයට 5.8 කින් ඉහළ ගියේය. ශ්‍රී ලං.ව.අ. මෙහෙයුම් ලාභය 2012 වසරේ දී වාර්තා කළ රුපියල් බිලියන 5.2 ට සාපේක්ෂව රුපියල් බිලියන 2.4 ක් දක්වා සියයට 53.4 කින් පහළ ගියේය.

ශ්‍රී ලංකාවට කලාපයේ නාවික මධ්‍යස්ථානය ලෙස ශක්තිමත්ව නැගී සිටීම සඳහා දැනට ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින වරාය සංවර්ධන ව්‍යාපෘති උපකාරී වනු ඇත. 2013 වසරේ දී ක්‍රියාත්මක කරන ලද ආර්ථික ස්ථාපිකරණ ක්‍රියාමාර්ග හා කොළඹ වරායේ දකුණු බහලු පර්යන්තය විවෘත කිරීමත්, 2013 වසරේ මැද භාගයේ දී හම්බන්තොට හා කොළඹ වරායයන් 'නිදහස් වරායයන්' ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කිරීමත්, වරාය ක්ෂේත්‍රයේ සිදු වූ යහපත් ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා උපකාරී විය. කොළඹ වරාය පුළුල් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය යටතේ, අනෙකුත් කලාපීය වරායයන් හා සම මට්ටමේ උපකරණ හා පහසුකම්වලින් යුතු දකුණු බහලු පර්යන්තය 2013 අගෝස්තු මස 5 වන දින විවෘත කෙරිණි. මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ ඉදිවන දෙවන පර්යන්තය වන නැගෙනහිර බහලු පර්යන්තයේ ඉදිකිරීම් කටයුතු 2013 මැයි මස ආරම්භ කෙරුණු අතර, එය 2014 වසර අවසානය වනවිට නිම කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. මෙම නැගෙනහිර බහලු පර්යන්තය ද මීටර් 18 ක ගැඹුරින් යුක්ත වන අතර, අඩි විස්සට සමාන බහලු ඒකක 18,000 ක් පමණ ගෙන යන විශාල නැව් තටාකගත කිරීමට එමගින් පහසුකම් සැලසෙනු ඇත. මාගම් රුහුණුපුර මහින්ද රාජපක්ෂ වරායේ දෙවන අදියරේ ඉදිකිරීම් කටයුතු ආරම්භ කර ඇති අතර, 2015 වසර අවසානය වනවිට එහි ඉදිකිරීම් නිම කිරීමට අපේක්ෂිතය. මේ අතර, නාවික ඉන්ධන, ගුවන්යානා ඉන්ධන හා ද්‍රව පෙට්‍රෝලියම් වායු ගබඩා කිරීම හා සම්මිශ්‍රණය කිරීම සඳහා මාගම් රුහුණුපුර මහින්ද රාජපක්ෂ වරායෙහි සංඛ්‍යා මීටර් 80,000 ක සමස්ත ධාරිතාවයකින් යුත් තෙල් ටැංකි 14 ක් ඉදිකිරීමේ කටයුතු අවසන් කළ අතර, ඉන්ධන සැපයීමේ පහසුකම් වාණිජමය ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීමට පෙර අවශ්‍ය පරීක්ෂණ කටයුතු මේ වනවිට සිදු කරමින් පවතී. වරාය තුළ කර්මාන්ත කටයුතු ආරම්භ කිරීම සඳහා යෝජනා කැඳවීමට ඉල්ලුම් කිරීමේ පළමු හා දෙවන වටයන්හි දී ආයෝජකයන් දොළොස් දෙනෙකු සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය හිමි වූ අතර, ඉන් ආයෝජකයන් තිදෙනෙකු මේ වනවිටත් ගිවිසුම්

අත්සන් තබා ඇත. අනෙකුත් ආයෝජකයන් 2014 වසරේ දී සිය ගිවිසුම් අත්සන් කිරීමට අපේක්ෂා කරයි. නැගෙනහිර වෙරළාශ්‍රිතව ඉහළ යන ආර්ථික කටයුතු සඳහා පහසුකම් සැලසීමේ අරමුණින් 2013 සැප්තැම්බර් මස 01 වන දින ඔලුවිල් වරාය විවෘත කෙරුණු අතර, මෙය වාණිජ හා ධීවර වරායක් ලෙස ක්‍රියා කරනු ඇත. රටේ ඊසාන දිග කලාපයේ ආර්ථික මධ්‍යස්ථානය ලෙස ක්‍රියාණාමල වරාය හඳුනාගෙන ඇති අතර, එහි වරාය ආශ්‍රිතව ව්‍යාපාර කටයුතු ආරම්භ කිරීම සඳහා යෝජනා කැඳවා ඇත. ශ්‍රී ලංකාව කලාපයේ ‘සංචාරක මධ්‍යස්ථානය’ ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට සමගාමීව ගාලු වරාය විනෝද කටයුතු සඳහා විශේෂිත වූ වරායක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට නියමිතය.

යෝජිත කොළඹ වරාය නගර ව්‍යාපෘතිය ‘අක් වෙරළ නගරයක්’ ලෙස සැලසුම් කොට ඇති අතර, එහි සංවර්ධන කටයුතු ගොඩ කිරීමෙන් ලබාගත් භූමියේ සිදු කිරීමට නියමිතය. කොළඹ වරාය ආසන්නයේ ඉදිකිරීමට යෝජිත මෙම වරාය නගරය සාප්පු සංකීර්ණ, සුබෝපහෝගී නිවාස සංකීර්ණ හා හෝටල්, නවීන කාර්යාල සංකීර්ණ සහ අනෙකුත් විවේකී හා විනෝදාත්මක කටයුතුවලින් සමන්විත වනු ඇත. මෙම සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයේ කාර්යක්ෂමතාවය හා නව්‍යකරණය සඳහා අති විශාල විභවතාවක් නිර්මාණය කරමින් රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශයේ නිපුණතා, දැනුම හා විශේෂඥතාවය හුවමාරු කර ගැනීමට හැකියාව සැලසෙන අතරම, අවම පිරිවැයකින් ඉහළ එකතු කළ වටිනාකමක් ලබාදීමට අපේක්ෂා කරන පෞද්ගලික අංශයේ ක්‍රියාකාරී සහභාගිත්වය ද ධෛර්යමත් වන බැවින්, වරාය නගරය සංවර්ධනය සඳහා යෝජිත ආකෘතිය ප්‍රශංසනීය වේ. මෙම ක්‍රියාමාර්ගය තුළින්, ව්‍යාපෘතිය මූල්‍යනය කිරීම සඳහා රජය මත ඇතිවන පීඩනය ද අඩු කෙරෙනු ඇත. (විශේෂ සටහන 4 යටතේ විස්තර ඇතුළත් වේ.)

වරාය ක්ෂේත්‍රයේ ආකර්ෂණීයත්වය හා තරගකාරීත්වය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා පියවර කිහිපයක් ගෙන ඇත. කොළඹ හා හම්බන්තොට වරායන් ‘නිදහස් වරායයන්’ ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කිරීම ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳාමේ දී වරාය තරගකාරීත්වය වර්ධනය කිරීමට ඉවහල් වනු ඇති අතර, එම වරායන් ආශ්‍රිත තීරු බදු නිදහස් කලාපවල ව්‍යාපාර ස්ථාපිත කිරීමෙන් ප්‍රතිලාභ උපයෝජනය කර ගැනීම සඳහා ආයෝජකයන් ආකර්ෂණය කර ගැනීමට ද අපේක්ෂා කෙරේ. නාවික කටයුතු පිරිවැය අඩු කිරීම හා වරායන් වෙත නැව් සමාගම් වැඩි ප්‍රමාණයක් ආකර්ෂණය කර ගැනීම සඳහා, 2014 රජයේ අයවැයෙන් යෝජනා කළ පරිදි පර්යන්ත මෙහෙයුම් ගාස්තු සහ නැව් සමාගම්වලින් අය කරනු ලබන අනෙකුත් අධිහාරයන් අහෝසි

කෙරිණි. ඒ අනුව, 2014 ජනවාරි මස සිට නැව් සමාගම් විසින් සියලු ගාස්තු ඇතුළත් නැව් ගාස්තුවක් ගෙවිය යුතු විය. බහලු පර්යන්තයන්හි මෙහෙයුම් කටයුතු සිදු නොකරන කාලය අවම කිරීම සඳහා ද පියවර ගනිමින් සිටින අතර, එමගින් නව නැංගුරම්පොළ ධාරිතාවයක් නිර්මාණය වනු ඇත. නැවේ සිට ගොඩබිම දක්වා භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය කරන දොඹකර, රබර් ටයර් සහිත දොඹකර සහ වරාය අංගනය තුළ භාවිතා කරන ට්‍රැක්ටර් වැනි නව උපකරණ මිල දී ගැනීමත් සමඟ වසර තුළ දී නැව්වල එල්දායීතාවය ද තවදුරටත් වැඩිදියුණු විය. අභ්‍යන්තර වරායන් ලෙස පැලියගොඩ හා තෙළඟපාන ප්‍රදේශවල වරාය දෙකක් ඉදිකිරීම සඳහා ශ්‍රී ලං.ව.අ. වෙත අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලැබී ඇත. මෙමගින් නාවික පර්යන්ත අතර සම්බන්ධීකරණය වැඩිවනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන අතර, එමගින් වඩා කාර්යක්ෂම ප්‍රවේශයක් යටතේ අභ්‍යන්තර වෙළෙඳපොළවලට හා ඉන් පිටතට භාණ්ඩ ප්‍රවාහනයේ යෙදිය හැකි වනු ඇත. කොළඹ මාර්ගවල පවතින මාර්ග තදබදය අවම කිරීම හා ශ්‍රී ලං.ව.අ. හවුල්කරුවන්ට වඩාත් කාර්යක්ෂම සේවාවක් ලබාදීම සඳහා පැලියගොඩ ප්‍රදේශයේ ගුදම් සංකීර්ණයක් ඉදිකිරීමට ද නියමිතය.

ජල සම්පාදනය හා වාරිමාර්ග

රටපුරා පිරිසිදු ජලය ලබා ගැනීමට ඇති හැකියාව ඉහළ නැංවීම සඳහා පුළුල් රාමුවක් හා ප්‍රතිපත්ති මාර්ගෝපදේශ සපයන ‘හානිය ජලය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය’, ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන මණ්ඩලය (ජා.ජ.ස.ජ.ම.) විසින් සක්‍රීය ලෙස ක්‍රියාවට නංවමින් සිටී. වසර තුළ දී, නළ ජල පහසුකම් සඳහා ප්‍රවේශය 2012 වසරේ පැවති සියයට 43.5 සිට 2013 වසරේ දී සියයට 44.3 ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. තවද, ග්‍රාමීය හා අඩු පහසුකම් සහිත ජනාවාසවලට කුඩා ජල සම්පාදන හා සනීපාරක්ෂක ව්‍යාපෘති පවත්වාගෙන යාම සඳහා පිහිටුවනු ලැබූ ප්‍රජාමූල සංවිධානවලට සහය වීමේ තාක්ෂණික උපකාරක යාන්ත්‍රණයක් ලෙස ග්‍රාමීය ජල සම්පාදන හා සනීපාරක්ෂක ඒකක 19 ක් ස්ථාපනය කිරීම සඳහා ජා.ජ.ස.ජ.ම. විසින් පියවර ගන්නා ලදී. ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වසර තුළ දී රජය වැය කළ මුදල රුපියල් බිලියන 26.4 ක් විය.

2013 වසරේ දී ජා.ජ.ස.ජ.ම. විසින් රටපුරා ජල සම්පාදන ව්‍යාපෘති කිහිපයක් ක්‍රියාත්මක කරන ලද අතර, උතුර යථා තත්ත්වයට පත්කිරීමේ කඩිනම් ව්‍යාපෘතියට සමගාමීව උතුරු පළාත තුළ ද ජල සම්පාදන ව්‍යාපෘති කිහිපයක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මේ යටතේ ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශ 60 ක 51,220 දෙනෙකු සඳහා ජල පහසුකම් ලබාදෙමින් නැඳුන්කර්නි,

විශේෂ සටහන 4

කොළඹ වරාය නගරය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

කොළඹ නගරය මනාව සැලසුම් කළ වාණිජ කේන්ද්‍රස්ථානයක් බවට පත් කිරීමේ අරමුණට සමගාමීව එ.ජ.ඩොලර් බිලියන ගණනාවක වටිනාකමකින් යුත් කොළඹ වරාය නගර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කර ඇත. කොළඹ වරාය පුළුල් කිරීමේ දියකඩනය සමීපයේ සිට ගාලු මුවදොර පිටිය දෙසට පිහිටි මුහුදු ප්‍රදේශය ගොඩකිරීම මගින් මෙම නව වරාය නගරය ඉදි කිරීමට නියමිතය. යෝජිත ව්‍යාපෘතිය මගින් ප්‍රමුඛ වාණිජ මධ්‍යස්ථානයක් හා ජාත්‍යන්තර සබඳතා සහිත නව ජාත්‍යන්තර ව්‍යාපාරික ස්ථානයක් ලෙස කොළඹ නගරයෙහි ප්‍රතිරූපය ඔප්නවනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. යෝජිත ව්‍යාපෘතිය තුළින් ශ්‍රී ලංකාවට විශිෂ්ට අනන්‍යතාවයක් ද එක් කරනු ඇත. සුබෝපහෝගී හෝටල්, නිවාස සංකීර්ණ, සාප්පු සංකීර්ණ, සංස්ථාපිත අංශය සඳහා වූ නවීනතම කාර්යාල මෙන්ම ජල ක්‍රීඩා, කුඩා ගොල්ෆ් පිටි, මෝටර් රථ ධාවන තරඟ පැවැත්විය හැකි ධාවන පථ වැනි විනෝදකාමී කටයුතු සහිත මිශ්‍ර සංවර්ධනයන් සඳහා මෙම ප්‍රදේශය යොදා ගැනීමට නියමිතය. අධික ජනාකීර්ණභාවය නිසා පරිසරය දූෂණය වීම, අපවහන පද්ධති අවහිරවීම සහ මාර්ග තදබදය වැනි කොළඹ නගරය තවදුරටත් සංවර්ධනය කිරීම සීමාකරන බාධාවන්ට පිළියමක් ලෙස මෙවැනි ව්‍යාපෘතියක අවශ්‍යතාවය හඳුනාගෙන ඇත.

මෙම නව ව්‍යාපෘතිය ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරියෙහි සහ ආයෝජන මණ්ඩලයෙහි අධීක්ෂණය යටතේ වයිනා කොමියුනිකේෂන්ස් කන්ස්ට්‍රක්ෂන් සමාගම (China Communications Construction Co. Ltd. (CCCC Ltd.) විසින් සිදු කරනු ලබන අතර, එය 2008 අංක 14 දරන ක්‍රමෝපාය සංවර්ධන ව්‍යාපෘති පනත යටතේ ක්‍රියාත්මක වනු ඇත. ව්‍යාපෘතිය සඳහා ප්‍රදානය කිරීමට යෝජිත බදු සහ අනෙකුත් දීමනා පිළිබඳ තොරතුරු 2014 ජනවාරි 24 දිනැති අංක 1846/51 දරන ගැසට් පත්‍රය යටතේ ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත.

යෝජිත ව්‍යාපෘතිය මගින් හෙක්ටයාර 233 කට නොඅඩු භූමි භාගයක් මුහුදු ගොඩ කිරීමෙන් ලබා ගනු ඇත. සමස්ත ඉඩම් සංවර්ධනයෙන්, හෙක්ටයාර 170 ක් විකිණිය හැකි ඉඩම් ලෙස හඳුනාගෙන ඇති අතර, ඉතිරිය, මාවත්, උද්‍යාන සහ අනෙකුත් පොදු පහසුකම් වෙනුවෙන් භාවිතා කරනු ඇත. ව්‍යාපෘතිය අදියර දෙකක් යටතේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිත අතර, පළමු අදියර යටතේ මුහුදු රළ පහරින් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා දියකඩනය ඉදිකිරීම, හෙක්ටයාර 233 ක් වූ භූමි ප්‍රමාණය ගොඩකිරීම සම්පූර්ණයෙන් නිම කිරීම, මුහුදු ගොඩකිරීමෙන් ලබාගත් භූමිය සංවර්ධනය කිරීම සහ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය යන කටයුතු සිදු කිරීමට නියමිතය. කාර්යාල ගොඩනැගිලි, හෝටල්, වාණිජ කටයුතු සඳහා වූ ගොඩනැගිලි, සාප්පු සංකීර්ණ,

සම්මේලන ශාලා සහ නිවාස සංකීර්ණ යනාදිය ඉදිකිරීම සහ වරාය නගරය වාණිජ කටයුතු සඳහා යොදා ගත හැකි ප්‍රදේශයක් බවට පත් කිරීමට අවශ්‍ය අනෙකුත් පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම දෙවන අදියර යටතේ ඉටු කිරීමට අපේක්ෂිතය. ව්‍යාපෘතියෙහි මූලික වැඩකටයුතු ගිවිසුම බලාත්මක වන දින සිට වසර 03 ක් ඇතුළත නිම කිරීමට නියමිතය. සමස්ත වරාය නගරය, හෝටල් සහ නිවාස සංකීර්ණ, කාර්යාල, සංස්කෘතික සහ වාණිජ අංශය ලෙස කලාප 04 කට වෙන් කිරීමට නියමිතය.

ව්‍යාපෘතියෙහි පළමු අදියර සඳහා වූ පිරිවැය එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 1.3 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කර ඇති අතර, එම මුදල ව්‍යාපෘති යෝජකයා වන වයිනා කොමියුනිකේෂන්ස් කන්ස්ට්‍රක්ෂන් සමාගම විසින් ආයෝජනය කිරීමට නියමිතය. යෝජිත ව්‍යාපෘතිය මූල්‍යනය කිරීම ව්‍යාපෘති යෝජකයා විසින් විදේශීය සෘජු ආයෝජනයක් ලෙස සිදු කිරීමට නියමිත බැවින්, මෙම ව්‍යාපෘතිය මූල්‍යනය කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා රජය වෙත කිසිදු වියදමක් හෝ විදේශීය ණය ගැනීමේ අවශ්‍යතාවයක් ඇති නොවන අතර, රජය මගින් මූල්‍යනය කිරීමේ අවදානමක් ද පැන නොනගී. මේ සමගම, කිසිදු මූල්‍යමය පිරිවැයකින් තොරව වාණිජ කටයුතු සඳහා යොදා ගැනීමට සුදුසු තත්ත්වයේ සියලු පහසුකම්වලින් සමන්විත අමතර භූමි ප්‍රමාණයක් අයත් වීම වැනි ප්‍රතිලාභ ශ්‍රී ලංකාවට ලැබීමට නියමිතය. ව්‍යාපෘතියෙහි දෙවන අදියරට සහභාගි වීම සඳහා දේශීය හා විදේශීය ආයෝජකයින් ආකර්ෂණය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

මුහුදු ගොඩකිරීමෙන් පසුව හෙක්ටයාර 108 ක භූමි ප්‍රමාණයක්, අදාළ ආයෝජන පිරිවැය, අලෙවි ප්‍රවර්ධන වියදම් පියවා ගැනීම සඳහා සහ ලාභය වශයෙන් ව්‍යාපෘති යෝජකයාට වෙන් කිරීමට නියමිතය. එසේ වෙන් කරන භූමි ප්‍රමාණයෙන් හෙක්ටයාර 20 ක ප්‍රමාණයක් නිදහසේ භුක්ති විඳීමේ පදනම මත ද, ඉතිරි හෙක්ටයාර 88 ක භූමි ප්‍රමාණය වසර 99 ක බදු පදනමක් මත ද ලබා දීමට නියමිතය. මුළු ගොඩකරන ලද භූමි ප්‍රමාණයෙන් ඉතිරි වන භූමි ප්‍රමාණය වන හෙක්ටයාර 125 ක කොටස, ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය යටතේ පවතිනු ඇත.

ව්‍යාපෘතියෙහි ඉඩම් සංවර්ධන අදියර සඳහා ශක්‍යතා අධ්‍යයනය සහ පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම සිදු කරමින් පවතින අතර, යෝජිත ව්‍යාපෘතිය තුළින් පරිසරයට සහ පවතින භූ දර්ශනයට ඇතිවන බලපෑම අවම වනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය. ජාත්‍යන්තරව පිළිගත් ක්‍රමවේදයන්ට අනුකූලව දෙවන අදියර සඳහා වන ප්‍රධාන සැලසුම ස්ඵටික උපදේශක සමාගමක් විසින් සිදු කිරීමට නියමිතය. ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරියෙහි නියෝජිතයා ලෙස එක්සත් රාජධානියේ සීමාසහිත යූආර්එස් ඉන්ෆාස්ට්‍රක්චර් ඇන්ඩ්

එන්වය(ඊ)මන්ට් යූකේ සමාගම (URS Infrastructure and Environment UK Ltd.) පත්කර ඇති අතර, ව්‍යාපෘතිය සැලසුම් නිර්මාණ අදියරෙහි සිටම තත්ත්ව පාලනය අධීක්ෂණය කිරීම එම සමාගම වෙත පවරා ඇත. වයින්තා කොමියුනිකේෂන්ස් කන්ස්ට්‍රක්ෂන් සමාගමෙහි පරිපාලිත සමාගමක් වන සීමාසහිත සීඑච්සී පෝට් සිටි කලම්බු (CHEC Port City Colombo Pvt. Ltd.) පුද්ගලික සමාගම, ව්‍යාපෘති සමාගම ලෙස වැඩකටයුතු සිදු කරනු ඇත. වරාය නගරය පවත්වාගෙන යාම සඳහා ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය යටතේ වූ වෙනම කළමනාකාරීත්ව ඒකකයක් පිහිටුවීමට නියමිතය.

යෝජනා ව්‍යාපෘතිය මගින් සමස්ත ආර්ථිකයෙහි වර්ධනය වේගවත් කරනු ඇති අතර, ප්‍රධානතම විදේශීය සෘජු ආයෝජන ප්‍රවාහයක් ද වනු ඇත. තවද, මෙම ව්‍යාපෘතියෙහි ආර්ථික සහ සමාජීය ප්‍රතිලාභ දිගුකලක් තිස්සේ ලබා ගැනීමට අපේක්ෂිතය. එම ප්‍රතිලාභ අතර, ශ්‍රී ලංකාව ඉතාම උසස් ජාත්‍යන්තර ව්‍යාපාරික මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස ස්ථාපිත වීම, විශාල සංස්ථාපිත සමාගම්හි කලාපීය මූලස්ථාන පිහිටුවීමට සරිලන ස්ථානයක් වීම, රැස්වීම්, දිරිගැන්වීම්, සම්මන්ත්‍රණ සහ පුද්ගල (MICE) සඳහා ප්‍රසිද්ධ ස්ථානයක් වීම, පුහුණු ශ්‍රම බලකාය ඉහළ පෙලේ රැකියාවන්හි නිරත කරවන්නා වූ දැනුම් කේන්ද්‍රස්ථානයක් වීම, ඉහළ වියදම් සිදු කරනු ලබන සංචාරකයින් වඩාත් කැමති ගමනාන්තයක් වීම සහ ශ්‍රී ලාංකිකයින් සඳහා උසස් තත්ත්වයේ නිවාස සහ විනෝදාස්වාදය සපයන නගරයක් වීම යනාදිය ඇතුළත් වේ. එසේම සමාජීය කටයුතු සඳහා ඒකරාශී වීමට අවශ්‍ය පොදු ඉඩ පහසුකම් සැපයීම තුළින් ශ්‍රී ලාංකිකයින්ගේ අභිලාෂයන් මුදුන්පත් කර ගැනීමට මෙම ව්‍යාපෘතිය උපකාරී වනු ඇති අතර, නැගිළි ජාත්‍යන්තර නගරයක්

ලෙස කොළඹ නගරයෙහි තත්ත්වය වැඩිදියුණු වීම ද නිසැකයෙන් සිදුවනු ඇත.

ඒ අතරම, මෙවැනි ව්‍යාපෘතියකින් අපේක්ෂිත අයුරින් උපරිම ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීම සඳහා සමස්ත දිවයිනෙහිම යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය වීමේ අවශ්‍යතාවය මෙන්ම ආයතනික වශයෙන් දැඩි කැපවීමක් පැවතිය යුතු බව ද හදුනාගත යුතුව ඇත.

විශේෂිත ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් සඳහා සංවර්ධිත භූමියට ඇතිවන ඉල්ලුම, රටෙහි අපේක්ෂිත ආර්ථික වර්ධනය මත තීරණය වන බව වටහා ගත යුතුය. ඒ අනුව මැදි හා දිගුකාලීන වශයෙන් ඇති ආර්ථික සංවර්ධන ඉලක්කයන් සාක්ෂාත් කර ගැනීම මෙම ව්‍යාපෘතියේ ශක්‍යතාව සඳහා අත්‍යවශ්‍ය සාධකයකි.

ඉංජිනේරුමය වශයෙන් ඇතිවිය හැකි අභියෝගයන් පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය සතුව ඇති දැනුම්වත්භාවය ඉතා වැදගත් වේ. එම තත්ත්වය මධ්‍යයේ, ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය විසින් මෑතකාලීනව සිදු කළ කොළඹ වරාය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය හරහා මුහුදු ගොඩකිරීම පිළිබඳව ලද පළපුරුද්ද මගින් ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ඇතිවිය හැකි තාක්ෂණික හා ඉංජිනේරුමය අභියෝග හෝ ගැටලු සඳහා සාර්ථකව මුහුණ දිය හැකි වනු ඇත. මේ අතරතුර, ව්‍යාපෘතියට සම්බන්ධ පාර්ශ්වයන් විසින් දේශපාලනමය හා සමාජමය වශයෙන් ඇතිවිය හැකි අභියෝගයන්ට මුහුණ දීම සඳහා මහජනයා දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහන් කරගෙන යා යුතු අතර, එසේ දැනුම්වත්භාවය වැඩිදියුණු වීම තුළින් ඕනෑම ගැටලුවක් සඳහා කාලීනව විසඳුම් ලබා ගැනීමට හැකි වනු ඇත.

විධිකලතිවි, තෙවන්පිඩිඩි, අඩම්පන්, වැල්වැටිතුරෙයි, මුරුතන්කර්නි, පාන්ඩියන්කුලම්, මල්ලාවි හා ඔඩ්ඩුසුඩාන් ජල සම්පාදන ව්‍යාපෘති අවසන් කරන ලදී. තවද, යාපනයේ ගම්මාන 20 ක ජනතාවට ජල පහසුකම් සැලසීමේ අරමුණින් ගැටුම් පැවති ප්‍රදේශවල කඩිනම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය යටතේ ක්‍රියාත්මක කෙරෙන ජල සම්පාදන යටිතල පහසුකම් හා සේවා වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිවලින් සියයට 80 කට අධික ප්‍රමාණයක් 2013 වසරේ දී අවසන් කරන ලදී. මේ අතර, කොළඹ හා ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කවල මිලියන 1.25 ක පාරිභෝගිකයන් සඳහා ප්‍රතිලාභ සලසමින් කැලණි ගඟ දකුණු ඉවුර ව්‍යාපෘතිය සහ කොළඹ උතුරු නගර ව්‍යාපෘතියේ දෙවන අදියර යන ප්‍රධාන ව්‍යාපෘති දෙක 2013 වසරේ දී ජා.ජ.ස.ජ.ම. විසින් අවසන් කරන ලද අතර, තවත් ප්‍රධාන ව්‍යාපෘති 30 කට වැඩි ප්‍රමාණයක් වසර තුළ දී ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. තවද, තම්පලකාමම්, ගලිගමුව, වැලිමඩ නගරය, මොණරාගල නගරය, කඩුවෙල,

හෝමාගම හා අවිස්සාවේල්ල ප්‍රදේශවල 300,000 ක පමණ පාරිභෝගිකයන්ට ප්‍රතිලාභ සලසමින් රටපුරා තවත් කුඩා ජල සම්පාදන ව්‍යාපෘති රැසක් වසර තුළ දී නිම කෙරිණි.

නළ ජලය සඳහා ඉහළ යන ඉල්ලුම සපුරාලීම සඳහා ජා.ජ.ස.ජ.ම. විසින් සිය සේවාවන් තවදුරටත් පුළුල් කරන ලදී. ජා.ජ.ස.ජ.ම. විසින් 2012 වසරේ ලබා දුන් නව ජල සම්බන්ධතා 137,874 ට සාපේක්ෂව 2013 වසරේ දී නව ජල සම්බන්ධතා 120,084 ක් ලබා දෙන ලදී. ඒ අනුව, ජා.ජ.ස.ජ.ම. මගින් නඩත්තු කරන ජල සම්බන්ධතා ප්‍රමාණය 2012 වසරට සාපේක්ෂව සියයට 7.6 ක වර්ධනයක් පිළිබිඹු කරමින් මිලියන 1.7 ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. රටේ ගිණුම් ගත නොවූ ජල ප්‍රමාණය 2012 වසරේ දී වාර්තා කළ සියයට 29.9 සිට 2013 වසරේ දී සියයට 30.2 ක් දක්වා ආන්තික වශයෙන් ඉහළ ගිය අතර, කොළඹ නගරය තුළ ගිණුම් ගත නොවූ ජල ප්‍රමාණය 2012 වසරේ දී වාර්තා වූ

ශීර්ෂය	වර්ධන අනුපාතය %			
	2012		2013 (අ)	
	2012	2013 (අ)	2012	2013 (අ)
මුළු ජල සම්පාදන යෝජනා ක්‍රම ගණන (අ)	323	326	0.0	0.9
වසර තුළදී සපයන ලද නව ජල සම්බන්ධතා ගණන සපයා ඇති මුළු ජල සම්බන්ධතා ගණන (අ)	137,874	120,084	44.0	-12.9
මුළු ජල නිෂ්පාදනය (සහ මීටර් මිලියන)	526	547	7.3	4.0
ගිණුම් ගත නොවූ ජලය (%)				
කොළඹ නගරය	49.2	47.5	-1.6	-3.4
සමස්ත දිවයින	29.9	30.2	-1.5	1.1
(අ) තාවකාලික (ආ) වසර අවසානයේදී	මූලාශ්‍රය: ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන මණ්ඩලය			

සියයට 49.2 සිට 2013 වසරේ දී සියයට 47.5 ක් දක්වා පහළ වැටුණි. ගිණුම් ගත නොවූ ජල ප්‍රමාණය අඩු කිරීමේ අරමුණින්, පසුගිය වසර තුන පුරා සිදු කළ උපදේශක සේවා ව්‍යාපෘතියක් මගින් ජා.ජ.ස.ජ.ම. යට අවශ්‍ය ඉංජිනේරු දැනුම ලබා ගන්නා ලදී. ජා.ජ.ස.ජ.ම. මූල්‍යමය ශක්‍යතාව වැඩිදියුණු කිරීමට හා ජල සම්පත කාර්යක්ෂම ලෙස කළමනාකරණය කිරීම සඳහා 2020 වනවිට ගිණුම් ගත නොවූ ජල ප්‍රතිශතය සියයට 20 ක් දක්වා පහළ දැමීමට ජා.ජ.ස.ජ.ම. අපේක්ෂා කරයි.

2013 වසරේ දී ජා.ජ.ස.ජ.ම. මූල්‍ය තත්ත්වය තවදුරටත් ස්ථාවරව පැවතුණි. ජා.ජ.ස.ජ.ම. 2012 වසරේ වාර්තා කළ රුපියල් බිලියන 1.2 ක මෙහෙයුම් ලාභයට සාපේක්ෂව විගණනය නොකළ තාවකාලික මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අනුව 2013 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 1.9 ක මෙහෙයුම් ලාභයක් වාර්තා කළේය. මෙය, මුළු ආදායම රුපියල් බිලියන 18.3 ක් දක්වා සියයට 14.7 කින් හා මෙහෙයුම් වියදම රුපියල් බිලියන 16.4 ක් දක්වා සියයට 11.4 කින් ඉහළ යාමේ ප්‍රතිඵලයකි. 2012 ඔක්තෝබර් මස සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි නව ගාස්තු ව්‍යුහයක් ඇති කිරීම මෙන්ම සපයන ලද ජල සම්බන්ධතා ප්‍රමාණය ඉහළ යාම ද ආදායම ඉහළ යාම සඳහා මූලික වශයෙන් හේතු විය.

ප්‍රධාන වාරිමාර්ග ව්‍යාපෘති කිහිපයක කටයුතු වසර තුළ දී ක්‍රියාත්මක වෙමින් පැවතුණි. දේශීය ඉංජිනේරු තාක්ෂණය භාවිතයෙන් සිදු කළ රඹකැන් ඔය වාරිමාර්ග ව්‍යාපෘතිය 2013 වසරේ දී ආරම්භ කෙරිණි. මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් පදියනලාව, රිදීමාලියද්ද හා මහඔය ප්‍රදේශවල පවුල් 2,300 කට සෘජු ප්‍රතිලාභ සලසමින් අක්කර 3,500 ක් පමණ අස්වැද්දීමට අපේක්ෂා කෙරේ. මේ අතර උතුරු මැද පළාතේ විශාලතම වාරිමාර්ග

ව්‍යාපෘතිය වන දැදුරු ඔය ව්‍යාපෘතිය 2014 වසරේ පළමු භාගයේ දී ආරම්භ කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. දැදුරු ඔය ජලාග ව්‍යාපෘතිය මගින් ගොවි පවුල් 15,000 කට පමණ ප්‍රතිලාභ සැලසීම සඳහා අක්කර 27,500 ක් අස්වැද්දීමට අපේක්ෂිත අතර, පවුල් 50,000 කට ගෘහස්ථ ජල සැපයුම ලබාදීමට ද අපේක්ෂා කෙරේ. මැණික් ගඟ ජලාගය, යාන් ඔය ජලාගය, පහළ උෟව ව්‍යාපෘතිය, ගල් ඔය නවෝදය, ගුරුගල් ඔය ව්‍යාපෘතිය, මොරාණ ජලාගය වැනි ප්‍රධාන ව්‍යාපෘති 14 ක් වසර තුළ දී සතුටුදායක ලෙස ක්‍රියාත්මක කෙරිණි. තවද, මහවැලි ජලය වයඹ පළාතට හැරවීම සහ මහගලගමුව වැව වැඩිදියුණු කිරීම වැනි වාරිමාර්ග ආශ්‍රිත ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් 2013 වසරේ දී ආරම්භ කළ අතර, මෙම ක්‍රියාමාර්ග මගින් පවුල් 16,000 කට ප්‍රතිලාභ සලසමින් හෙක්ටයාර 8,907 කට වාරි ජලය සැපයීමට අපේක්ෂා කෙරේ. වසර තුළ දී ප්‍රධාන වාරිමාර්ග යෝජනා ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා දරන ලද මුළු පිරිවැය රුපියල් බිලියන 4.2 ක් විය.

3.3 සමාජ යටිතල පහසුකම් පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති, ආයතනික රාමුව හා ක්‍රියාකාරිත්වය

සෞඛ්‍ය

අවම ප්‍රාදේශීය විෂමතාවලින් යුක්ත හා සෑමට ඉහළ සාධාරණ ප්‍රවේශයක් පවතින කාර්යක්ෂම හා ඵලදායී සෞඛ්‍ය සේවා අංශයක් පැවතීම, රටේ පොදු සෞඛ්‍ය සේවාවේ තත්ත්වය ඉහළ නැංවීම සඳහා හේතු වී තිබේ. බෝවන හා බෝ නොවන රෝග ව්‍යාප්තිය අඩු කිරීම සහ නිරෝගී ජීවන රටාවක් පවත්වා ගැනීම තුළින් පුද්ගලයන්ගේ ජීවිතවල ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කර ගැනීම හරහා, සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රය අත්කරගත් ජයග්‍රහණ ශක්තිමත් කිරීම කෙරෙහි වර්තමානයේ ජාතික සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්තියෙහි අවධානය යොමු වී ඇත. එම ජයග්‍රහණ ළඟා කර ගැනීම සඳහා අඛණ්ඩ රාජ්‍ය ආයෝජන ලබාදීම හේතු විය. මෙයට අමතරව, 'මහින්ද චින්තන - ඉදිරි දැක්ම' හි සඳහන් කර ඇති පරිදි නිදහස් සෞඛ්‍ය සේවා සැපයීමේ දී ප්‍රාදේශීය විෂමතා අවම කිරීම සහ වතු, දුෂ්කර ග්‍රාමීය ප්‍රදේශ සහ ගැටුම් හා ව්‍යසනවලින් පීඩාවට පත් ප්‍රදේශ ඇතුළු අවදානමට පත් ජනතාව ආර්ථික වර්ධනයට සහභාගී කර ගැනීම තහවුරු කිරීම සඳහා ඉහළ අවධානයක් යොමු වී ඇත. කෙසේ වෙතත්, වියපත් ජනගහනය ඉහළ යාම හා සාප්පය අනුපාත අඩුවීම හේතුවෙන් ජනගහන පිරමීඩය හැකිලී ඇති අතර, මෙම ජනවිකාස සංක්‍රමණය හේතුවෙන් සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රය විසින් අත්කරගත් ජයග්‍රහණ මේ වනවිට අභියෝගයට ලක්ව ඇත. වැඩ කළ හැකි වයසේ පසුවන ජන අනුපාතය ක්‍රමයෙන් අඩුවීම හා යැපීම්

අනුපාතය ඉහළ යාම තුළින්, මාතෘ හා ළමා සෞඛ්‍ය සහ බෝවන රෝගවල සිට බෝ නොවන රෝග දක්වා සංක්‍රාන්තියක් ඇති කරනු ඇත. එබැවින්, රාජ්‍ය සෞඛ්‍ය සේවාව මගින් ලබා දෙන සෞඛ්‍ය සේවා ප්‍රමාණය හා විවිධ ආකාරයේ සෞඛ්‍ය සේවාවන් සැපයුම තවදුරටත් වැඩිදියුණු කළ යුතුව ඇත.

සෞඛ්‍ය සේවා ආයතන ජාලය ව්‍යාප්ත වුව ද, විශේෂඥ රෝහල් සහ විශේෂඥ නොවන ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා ආයතනවල භූමිකාව පැහැදිලි ලෙස වර්ග කිරීමේ අඩුපාඩු පැවතීම, සෞඛ්‍ය සේවා පද්ධතිය වෙත සර්ව සාධාරණ ප්‍රවේශයක් සහතික කිරීමට බාධාවක් වී ඇත. කිසිදු සෞඛ්‍ය ආයතනයක හෝ කාර්යාලයක ලියාපදිංචි නොවී ඕනෑම ආයතනයකින් අවශ්‍ය සේවා ලබාගැනීමේ නිදහස, ප්‍රතිකාර සේවා ලබාගැනීමට අවශ්‍ය රෝගීන් සතුව පවතී. රෝග නිවාරණ සේවා හෝ ප්‍රජා සෞඛ්‍ය සේවා ලබාගැනීමට අවශ්‍ය රෝගීන් සම්බන්ධයෙන් මීට ප්‍රතිවිරුද්ධ තත්ත්වයක් පවතින අතර, ඔවුන් මහජන සෞඛ්‍ය වින්තලුවන් හෝ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ කාර්යාලය සමඟ ලියාපදිංචි විය යුතුය. ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා නිවාරණ ආයතන මඟහැර විශේෂඥ ආයතන වෙත යාමට රෝගීන්ට ඇති හැකියාව, මෙම ආයතනවලින් අපේක්ෂා කරන සෞඛ්‍ය ප්‍රතිඵලවල කාර්යක්ෂමතාවය අඩු කිරීමට හේතු වී ඇත. එම නිසා, වෛද්‍ය අවධානය අධිශීලීව පැවතීම සහතික කරමින් ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා ආයතනවලට පැමිණෙන රෝගීන්, විශේෂඥ රෝහල් (මූලික රෝහල් හා ඊට ඉහළ මට්ටමේ රෝහල්) වෙත යොමු කිරීම සහ මූලික ප්‍රතිකාරවලින් පසු රෝගීන් නැවතත් එම ආයතන වෙතට යොමු කෙරෙන පර්ෂද ක්‍රමයක් ඇති කිරීම සඳහා මූලික පියවර ගැනෙමින් පවතී. රෝග බරපතල වූ අවස්ථාවල දී මෙන්ම සංකලනා ඇතිවීම වළක්වාලීම කෙරෙහි ද නිරන්තරයෙන් කල් ඇතිව රෝග නිශ්චය කර ගැනීම සඳහා ද විශේෂඥ සේවා ලබාගැනීම සඳහා රෝගීන් යොමු කළ හැකි වනු ඇත. මෙවැනි පද්ධතියක් පැවතීම මගින් විශේෂඥ රෝහල් තුළ ඇතිවන තදබදය අඩු කෙරෙනු ඇති අතර, හදිසි වෛද්‍ය අවධානයක් අවශ්‍ය වන රෝගීන් මෙන්ම, කල් ඇතිව රෝග නිශ්චය කර ගැනීම සඳහා රෝග නිවාරණ සේවා අවශ්‍ය වන රෝගීන් වෙත විශේෂඥ වෛද්‍යවරුන්ගේ වැඩි අවධානය යොමු කළ හැකි වනු ඇත. එමගින් සම්පත් සඵල ලෙස භාවිතා කළ හැකි වන අතර, පර්යේෂණ කටයුතු වැනි වෙනත් වැදගත් අංශ වෙත අරමුදල් යොමු කිරීම සඳහා ද හැකියාව ලැබෙනු ඇත.

සෞඛ්‍ය අංශය තුළ මානව සම්පත් සහ භෞතික යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා වසර තුළ දී පියවර රැසක් ගෙන ඇත. පෞද්ගලික රෝහල්වල ඇති

ඇඳත් සංඛ්‍යාව හැරුණුකොට, 2013 වසර අවසානය වනවිට පුද්ගලයන් 1,000 කට ඇඳත් 3.6 ක් බැගින් වන ලෙස ඇඳත් 74,636 කින් සමන්විත රජයේ රෝහල් 603 ක් රටෙහි පැවතුණි. 2013 වසර අවසානය වනවිට පුද්ගලයන් 1,167 දෙනෙකුට එක් වෛද්‍යවරයෙක් බැගින් සුදුසුකම් ලත් වෛද්‍යවරුන් 17,553 කින් සහ පුද්ගලයන් 662 දෙනෙකුට එක් හෙදියක් බැගින් සුදුසුකම් ලත් හෙදියන් 30,928 කින් රාජ්‍ය සෞඛ්‍ය සේවාව සමන්විත විය. සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ සහ පළාත් සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවල සෞඛ්‍ය සේවක සංඛ්‍යාව නව බඳවාගැනීම් තුළින් තවදුරටත් ඉහළ නංවන ලදී. රාජ්‍ය සෞඛ්‍ය සේවා පද්ධතියේ සේවා සැපයුම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා, රිජ්වේ ආර්යා රෝහලේ හෘද උරස් ශල්‍ය ඒකකයක් සහ ස්නායු රෝග, වකුගඩු රෝග හා විකලාංග වාට්ටු ඉදිකිරීම, කැගල්ල මහ රෝහලේ ශල්‍යාගාර සංකීර්ණයක් ඉදිකිරීම, කොළඹ ජාතික අක්ෂි රෝහලේ බාහිර රෝගී අංශය සහ සායන ගොඩනැගිල්ල පුළුල් කිරීම, පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල සංවර්ධනය කිරීම වැනි විවිධ භෞතික යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති 2013 වසර තුළ දී ක්‍රියාත්මක විය.

බෝවන රෝග ව්‍යාප්තිය හා මාතෘ සහ නවජ සෞඛ්‍ය හා සම්බන්ධ ගැටලුවලට විසඳුම් සෙවීම සඳහා 2013 වසරේ දී විවිධ පියවර ගන්නා ලදී. වසර තුළ දී සියයට 95 කට අධික ආවරණයක් සහිත ඉහළ ප්‍රතිශක්තිකරණ මට්ටමක් රටපුරා පවත්වාගෙන යන ලද අතර, සරම්ප. ඩෙංගු උණ, ඉන්ෆ්ලුවෙන්සා ඒ හා ඉන්ෆ්ලුවෙන්සා බී වැනි රෝග පැතිරීම පිළිබඳ ආවේක්ෂණ කටයුතු ද සිදු කරන ලදී. ඒ අනුව, සරම්ප

3.9 සංඛ්‍යා සටහන		සෞඛ්‍ය සේවයේ මූලික ලක්ෂණ	
		2012	2013 (අ)
1. රාජ්‍ය අංශය			
රෝහල් සංඛ්‍යාව (බටහිර වෛද්‍ය සේවය)	593	603	
ඇඳත් සංඛ්‍යාව	73,437	74,636	
ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා ඒකක	480	481	
වෛද්‍යවරුන් සංඛ්‍යාව	17,129	17,553	
සහකාර වෛද්‍යවරුන් සංඛ්‍යාව	1,061	1,057	
හෙද සේවක සංඛ්‍යාව	30,136	30,928	
උපස්ථායක සංඛ්‍යාව	8,403	8,091	
2. ආයුර්වේද			
ආයුර්වේද වෛද්‍යවරුන් සංඛ්‍යාව (අ)	20,712	21,061	
3. රජයේ මුළු සෞඛ්‍ය වියදම (රු. බිලියන)			
වර්තන වියදම	99.1	119.5	
ප්‍රාග්ධන වියදම	81.9	99.6	
	17.2	19.9	
(අ) නාවකාලික	මූලයන්:	සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය	
(ආ) ආයුර්වේද වෛද්‍ය සහායී ලියාපදිංචි වී ඇති ආයුර්වේද වෛද්‍යවරුන්		ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍යාංශය	
		ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව	

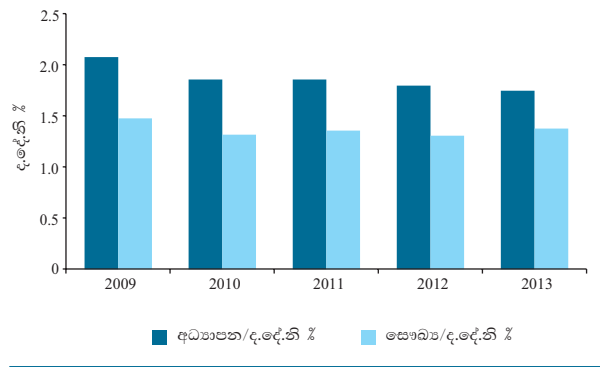
රෝගය සඳහා මාස 6 ක් 12 ක් අතර ළදරුවන්ට අතිරේක ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහනක් ද ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. 2013 වසරේ අගෝස්තු මාසයේ දී ජාතික මාතෘ හා ළමා සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය නිල වශයෙන් දියත් කරන ලද අතර, ඉන් දිස්ත්‍රික් සෞඛ්‍ය නිලධාරීන්ට සිය වාර්ෂික හෝ අර්ධ වාර්ෂික සැලසුම් සකස් කර ගැනීමට අවශ්‍ය සුදුසු මාර්ගෝපදේශ ලබාදීම සිදු කරන ලදී. තවද, සියලුම පාසල් දරුවන් හා ගර්භනී මව්වරුන් සඳහා නොමිලේ ක්ෂුද්‍රපෝෂක ලබාදීම සඳහා අවශ්‍ය අරමුදල් රජය විසින් වෙන් කරන ලදී. වෙංගු රෝගය හේතුවෙන් ඇති වූ මරණ සංඛ්‍යාව විමර්ශනයේ දී 2009 දී වාර්තා වූ සියයට 1 ක මරණ අනුපාතිකය 2013 වසරේ දී සියයට 0.3 කට අඩු අගයක් දක්වා පහළ ගොස් ඇති බව දැක්විණි.

ශ්‍රී ලංකාවේ සිදුවන මරණ සඳහා මූලික කරුණ වූ බෝ නොවන රෝග හේතුවෙන් ඇති වී තිබෙන තර්ජනය, මෙම රෝගවලට විසඳුම් සෙවීම සඳහා ඉලක්කගත පියවර ගැනීමේ දැඩි අවශ්‍යතාවයක් පවතින බව පෙන්වයි. වියපත් ජනගහනය ඉහළ යාමට අමතරව, නාගරීකරණය හා ජීවන රටාවේ සිදුවන වෙනස්කම්, බෝවන රෝගවල සිට බෝ නොවන රෝග කරා සිදු වූ රෝග විකාශනය තවදුරටත් උග්‍ර වීමට හේතු වී ඇත. නිරෝගී ජීවන රටාවන්ට හුරුවීමේ වැදගත්කම පිළිබඳ දැනුවත්භාවය ඉහළ නැංවීම සඳහා රටපුරා ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා මට්ටමින් නිරෝගී ජීවන රටා මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවීම, මෙවැනි රෝග ව්‍යාප්තිය පාලනය කිරීම සඳහා ගනු ලැබූ ප්‍රශංසනීය පියවරක් විය. 2012 වසර අවසානය වනවිට රටපුරා නිරෝගී ජීවන රටා මධ්‍යස්ථාන 574 ක් ක්‍රියාත්මක වූ අතර, 2013 වසර තුළ දී දැනට පවතින මධ්‍යස්ථාන ශක්තිමත් කරමින් නව මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවීමට ද පියවර ගන්නා ලදී.

සෞඛ්‍ය සේවා සැපයුම සඳහා පෞද්ගලික අංශයේ ක්‍රියාකාරී හා කාර්යක්ෂම දායකත්වය ලබා ගැනීම තුළින් රාජ්‍ය සෞඛ්‍ය සේවාව මත වන පීඩනය ඉහළ යාම අඩුකර ගත හැකි වනු ඇති අතර, පෞද්ගලික අංශයේ සේවා සැපයුම පිළිගත හැකි තත්ත්වයක පවත්වා ගැනීම සහතික කිරීම සඳහා සුදුසු නියාමන ද පුළුල් කළ යුතුව ඇත. 2013 වසර අවසානය වනවිට ඇතැන් 5,309 කින් සමන්විත ලියාපදිංචි කළ පෞද්ගලික රෝහල් 206 ක් පැවතුණි. ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල ඇති රෝහල් ඇතුළුව රජයේ රෝහල්වල ධාරිතාව සැලකිය යුතු ලෙස පුළුල් කිරීම සහ විශේෂඥ ප්‍රතිකාර ලබා ගැනීමේ හැකියාව ඉහළ යාම හමුවේ වුව ද, ආදායම් මට්ටම් ඉහළ යාම සහ සාමාන්‍යයෙන් දීර්ඝ කාලයක් පුරා ප්‍රතිකාර ලැබීමට අවශ්‍ය වන බෝ නොවන රෝග ව්‍යාප්තිය ඉහළ යාම

හේතුවෙන් පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය සේවා ලබාගැනීම සඳහා වන ඉල්ලුම ඉහළ ගොස් තිබේ. ඉහළ යන ඉල්ලුම හමුවේ සෞඛ්‍ය සේවාවන්ගේ ප්‍රමිතිය අභියෝගයට ලක් නොවීම සහතික කිරීමේ අරමුණින් පෞද්ගලික සේවා සපයන්නන් නියාමනය කිරීමේ අවශ්‍යතාවය මෙහි දී මතු වේ. පෞද්ගලික රෝහල්, වෛද්‍ය මධ්‍යස්ථාන, පූර්ණකාලීන හා අර්ධකාලීන වෛද්‍ය සායන, පූර්ණකාලීන හා අර්ධකාලීන දන්ත ශල්‍ය සායන, පෞද්ගලික වෛද්‍ය රසායනාගාර සහ පෞද්ගලික ගිලන්රථ සේවා සඳහා අදාළ අවම අවශ්‍යතා දක්වමින් මේ සම්බන්ධ ප්‍රමිතීන් හා මාර්ගෝපදේශ කෙටුම්පත් සකස් කිරීම අවසන් අදියරේ පවතී. විශේෂයෙන්ම, මානව සම්පත් සහ බෝවන හා බෝ නොවන රෝග සම්බන්ධ ක්‍රමවත් තොරතුරු පද්ධති පිහිටුවීමට සහ පවත්වා ගෙන යාමට ද අපේක්ෂා කෙරේ. මෙයට අමතරව, විශේෂයෙන්ම ඖෂධ සහ වෛද්‍ය පරීක්ෂණවල මිල තීරණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් ඵලදායී නියාමනයන් ඇති කිරීම සඳහා ප්‍රතිපත්තිමය මැදිහත්වීම් සිදු කිරීම අවශ්‍ය වේ. තවද, සාමාන්‍ය ඖෂධ පිළිබඳව රෝගීන් තුළ ඇති දැනුම අල්ප වීම හේතුවෙන් පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය සේවා සපයන්නන් විසින් රෝගීන්ට මිල අධික වෙළඳ නාමයන් සහිත ඖෂධ විකිණීම මගින් පාරිභෝගිකයන් උපයෝජනයට ලක් කෙරේ. නිරන්තරයෙන් නව සොයාගැනීම් හා නවීකරණයන් සිදු කිරීමට අමතරව, පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය සේවා සපයන්නන් ඵලදායී ලෙස නියාමනය කිරීම හා සොයා බැලීම ද ශ්‍රී ලංකාව 'වෛද්‍ය සංචාරක' නැවතුමක් ලෙස ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා උපකාරී වනු ඇත. මේ තත්ත්වය යටතේ, අන්තර්ජාතික ප්‍රජාව තුළ ඉහළ ජනප්‍රියතාවයක් ලබමින් පවතින ආයුර්වේදය වැනි සාම්ප්‍රදායික වෛද්‍ය විද්‍යා ක්ෂේත්‍රවල ඇති අති විශාල විභවතාවය ප්‍රයෝජනයට ගැනීම සඳහා රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශයේ ක්‍රියාකාරී දායකත්වය අවශ්‍ය වේ.

3.6 රජ සටහන සෞඛ්‍ය සහ අධ්‍යාපනය සඳහා වූ රජයේ වියදම

අධ්‍යාපනය

ප්‍රාථමික හා ද්විතියික අධ්‍යාපනයේ ඉහළ ප්‍රවේශය සහ ගුණාත්මකභාවය, ශ්‍රී ලංකාව අපේක්ෂා කරන දැනුම පදනම් කරගත් ආර්ථික හා සමාජයීය සංවර්ධනය සඳහා පදනම සපයයි. 'මහින්ද චින්තනය' සහ 'මහින්ද චින්තන - ඉදිරි දැක්ම' මගින් අපේක්ෂා කරන පරිදි සෑමට සාධාරණ හා ගුණාත්මක අධ්‍යාපනයක් ලබාදීමට සහ එමගින් ආසියාවේ ප්‍රමුඛ දැනුම් හා ඉගෙනුම් කේන්ද්‍රස්ථානය බවට මෙරට පරිවර්තනය කිරීම සඳහා අධ්‍යාපනික පද්ධතිය යෝග්‍ය පරිදි නැවත සැකසීම රජයේ අරමුණ වේ. මෙතුළින්, අධ්‍යාපනික චින්තනයේ සුසමාදර්ශීය වෙනසක් මෙන්ම ක්ෂේත්‍රය තුළ පුළුල් පරිවර්තනයක් සිදු කිරීමට ද හැකි වනු ඇත. ගුණාත්මකභාවය, පිළිගැනීම සහ සේවා නියුක්තිය සමඟ බැඳුණු ශක්තිමත් උසස් අධ්‍යාපන පද්ධතියක් සහ තාක්ෂණික හා වෘත්තීය අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයක් පවත්වා ගැනීම තුළින් මෙම විතැන්වීම සඳහා සහාය දැක්වීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

සම්පත් හා අවස්ථාවන් සාධාරණ ලෙස බෙදීයාම ශක්තිමත් කිරීම සඳහා මෑත වසරවල දී රජය විසින් පියවර රැසක් ගෙන ඇත. ප්‍රාථමික හා ද්විතියික අධ්‍යාපනය සඳහා වන ප්‍රවේශය හා එහි ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා කටයුතු කරන 'පාසල් අධ්‍යාපනය පරිවර්තනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය' (TSEP) හි සහාය ඇතිව, ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපනය නගාසිටුවීම සඳහා ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනවල සහභාගිත්වයෙන් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය විසින් 'මැදිකාලීන අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයේ සංවර්ධන රාමුව සහ වැඩපිළිවෙල' (ESDFP) (2012 - 2016) සකස් කරන ලදී. අධ්‍යාපන සේවා සැපයුම හා යහපාලනය ශක්තිමත් කරන අතරම, අධ්‍යාපන අවස්ථා හා එහි ගුණාත්මකභාවය පුළුල් කිරීම තුළින් ප්‍රාථමික හා ද්විතියික අධ්‍යාපනය සඳහා වන ප්‍රවේශය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා 'පාසල් අධ්‍යාපනය පරිවර්තනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය' සැලසුම් කර ඇත. විශේෂ අධ්‍යාපනික අවශ්‍යතා සහිත ළමුන්ට අධ්‍යාපන අවස්ථා සඳහා ප්‍රමාණවත් පහසුකම් ලබාදීම ද තවදුරටත් පුළුල් කරන ලදී. අධ්‍යාපන උපායමාර්ගික සැලසුම යටතේ, ද්විතියික පාසල් 1,000 ක් සහ ප්‍රාථමික පාසල් 5,000 ක් පිහිටුවීමේ වැඩසටහන 2013 වසරේ දී ද අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කෙරිණි. මෙම වැඩසටහන යටතේ, අ.පො.ස. උසස් පෙළ සියළුම විෂය ධාරාවන් ඇතුළත්ව ද්විතියික පාසල් ලෙස සංවර්ධනය කිරීම සඳහා සෑම දිස්ත්‍රික්කයකින්ම දරිද්‍රතා දර්ශකය මත පදනම්ව පාසල් 100 බැගින් තෝරාගෙන ඇත. ද්විතියික පාසල් වැඩසටහන යටතේ 2013 වසර තුළ දී නව පාසල් 20 ක් ඉදිකිරීමේ කටයුතු අවසන් කර ඇති අතර, මහින්දෝදය තාක්ෂණික විද්‍යාගාර ඉදිකිරීමේ දෙවන අදියර යටතේ විද්‍යාගාර 415 ක් ඉදිකිරීමේ කටයුතු 2013

වසරේ ජුනි මස ආරම්භ කෙරිණි. සිසුන් 50 කට වඩා අඩු පාසල් සංඛ්‍යාව 2013 වසරේ දී තවදුරටත් 1,580 ක මට්ටමේ ම පැවතිණි. ජාතික පාසල් හා සැසඳීමේ දී එම පාසල්වලට සම්පත් බෙදීයාමේ විෂමතාවයක් දැකිය හැකි වූ අතර, පවතින සම්පත් භාවිතයට ගැනීම තාර්කිකරණය කිරීමේ අවශ්‍යතාවය එමගින් පිළිබිඹු කෙරේ. නැවත පදිංචි කරන ලද ප්‍රදේශවල සිසුන්ගේ අධ්‍යාපන කටයුතු ආරම්භ කිරීම සහතික කරන පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීමේ අරමුණින් උතුරු පළාතේ අධ්‍යාපන පහසුකම් ඉහළ නැංවීම සඳහා වැදගත් පියවර කිහිපයක් ගෙන ඇත. මේ යටතේ, ද්විතියික පාසල් 20 ක් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා විශේෂ මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන ලබා දී ඇත. 2013 වසරේ දී අ.පො.ස. උසස් පෙළ සඳහා විෂය ධාරාවක් ලෙස තාක්ෂණ විෂය ධාරාව හඳුන්වා දීම හරහා ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයේ සුවිශේෂී වෙනසක් සිදු කරන ලදී. තෘතීය මට්ටමේ දී විශ්වවිද්‍යාල හෝ තාක්ෂණික හා වෘත්තීය අධ්‍යාපනය හැඳුරීමට අපේක්ෂා කරන සිසුන්ට හිමිවන අධ්‍යාපනික අවස්ථාවන් පුළුල් කිරීම මෙමගින් අපේක්ෂා කෙරේ.

2016 වනවිට සියයට 75 ක තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ සාක්ෂරතාවයක් අත්කර ගැනීමේ ඉලක්කය සපුරා ගැනීම සඳහා රටේ තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ සාක්ෂරතාවය පුළුල් වර්ධන මාවතකට ප්‍රවිශ්ඨ වී ඇත. ජාලගත සුදානම් දර්ශකයේ ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ථානය සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගොස් ඇත. අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය සහ තරුණ කටයුතු හා නිපුණතා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය අතර අත්සන් තබන ලද අවබෝධතා ගිවිසුමට අනුව, අ.පො.ස. උසස් පෙළ හා අ.පො.ස. සා.පෙළ විභාගවල තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය විෂය සමන්විම මත, පාසල් සිසුන් සඳහා ජාතික වෘත්තීය සුදුසුකම් (NVQ) ප්‍රදානය කිරීමට තීරණය කර ඇත. ඒ අනුව, අ.පො.ස. උසස් පෙළ සඳහා ජාතික වෘත්තීය සුදුසුකම් පාඨමාලා පැවැත්වීම සඳහා පාසල් 175 ක් තෝරා ගෙන ඇති අතර, පාසල් හැරයන්නන් සඳහා ජාතික වෘත්තීය සුදුසුකම් පාඨමාලා පැවැත්වීමට පළාත් හා කලාපීය තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ මධ්‍යස්ථාන 47 ක් තෝරා ගෙන ඇත. ජාත්‍යන්තර පරිගණක සහතික පත්‍ර පාඨමාලාව (ICDL), පරිගණක උපකාරක ඉගෙනුම් (CAL) සහ ජාත්‍යන්තර අධ්‍යාපනික තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ සහතික පත්‍ර පාඨමාලාව (IPICT) වැනි සහතික පත්‍ර ලබා ගැනීම සඳහා ගුරුවරුන් හට ශිෂ්‍යත්ව ලබා දෙන ලදී. මෙයට අමතරව, පාසල්වල විදුහල්පතිවරුන් හා අධ්‍යාපන නිලධාරීන් සඳහා ඉ-පුරවැසි (e-citizen) පුහුණු ශිෂ්‍යත්ව ලබා දුන් අතර, කෙටිකාලීන වෘත්තීය පුහුණු හා සංවර්ධන වැඩසටහන් සඳහා පාසල් සිසුන් සහ පාසල් හැරයන්නන් හට ශිෂ්‍යත්ව ලබා දෙන ලදී.

3

ආර්ථික සහ සමාජ යටිතල පහසුකම්

3.10 සංඛ්‍යා සටහන		සාමාන්‍ය හා විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනයේ මූලික ලක්ෂණ	
ශීර්ෂය	2012	2013 (අ)	
අ. සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනය			
1. මුළු පාසල් සංඛ්‍යාව	10,737	10,852	
රජයේ පාසල් සංඛ්‍යාව	9,905	10,012	
ඉන්, ජාතික පාසල් සංඛ්‍යාව	342	350	
වෙනත් පාසල්	832	840	
පෞද්ගලික (ආ)	98	104	
පිරිවෙන්	734	736	
2. මුළු ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව ('000)	4,194	4,231	
3. නව ඇතුළත් කර ගැනීම් ('000) (ඇ)	339	342	
4. මුළු ගුරුවරු සංඛ්‍යාව ('000)	236	236	
5. ශිෂ්‍ය/ගුරු අනුපාතය			
රජයේ පාසල්	18	18	
වෙනත් පාසල්	16	16	
ආ. විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනය (රාජ්‍ය)			
1. විශ්වවිද්‍යාල සංඛ්‍යාව	15	15	
2. ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව (ඈ)	70,222(ඉ)	78,442	
3. කම්කාරවාර්ෂවරු සංඛ්‍යාව	5,176	5,457	
4. උපාධිලත් සංඛ්‍යාව	11,614(ඊ)	෭,෭෩.	
5. පුරාම උපාධිය සඳහා නව ඇතුළත්වීම් (ඈ)	28,908(උ)(ඌ)	24,299(ඌ)	
ඇ. අධ්‍යාපනය සඳහා වූ රජයේ මුළු වියදම			
(රු. බිලියන) (එ)	136.2	151.8	
වර්තන වියදම	107.3	119.8	
වර්තන වියදම	28.9	32.0	
(අ) තාවකාලික	මූලයන්: අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය		
(ආ) රජය විසින් අනුමත පෞද්ගලික පාසල් සහ විශේෂ අවශ්‍යතා සහිත ළමුන් සඳහා වූ පාසල් (මෙයට සමාගම පනත යටතේ ලියාපදිංචි කළ ජාත්‍යන්තර පාසල් අයත් නොවේ)	විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිසම මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍යාංශය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව		
(ඇ) රජයේ පාසල් සඳහා පමණි.			
(ඈ) විවෘත විශ්වවිද්‍යාලයේ ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව ඇතුළත් නැත.			
(ඉ) ඉසෙඩ් අගය පිළිබඳ විෂමතා සම්බන්ධයෙන් අධිකරණයේ විභාග වෙමින් පැවැති නඩු හේතුවෙන් 2011 අ.පො.ස. (උ.පෙළ) විභාගයට අදාළ නවක සිසුන් බඳවා නොගත් බැවින් 2012 වසරේ ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව අඩුවිය. කෙසේ වෙතත්, අධ්‍යයන හා අනාධ්‍යන කාර්යමණ්ඩල වැඩ වර්ජන හේතුවෙන් වසර අවසානය වන විට විශ්වවිද්‍යාල කිහිපයක අවසන් විභාග සහ අධ්‍යයන වර්ෂ නිම නොකිරීම, සැලකිය යුතු පහළයාමක් වාර්තා නොවීමට හේතුවිය.			
(ඊ) අධ්‍යයන හා අනාධ්‍යන කාර්ය මණ්ඩල වැඩ වර්ජන හේතුවෙන් පීඨ කිහිපයක අවසන් විභාග නොපැවැත්වීම හේතුවෙන් 2012 වසරේ උපාධිලත් සංඛ්‍යාව අඩුවිය.			
(උ) ඉසෙඩ් අගය ගණනය කිරීම සඳහා භාවිත කළ ක්‍රමවේදය අභියෝගයට ලක්කරමින් ශ්‍රේණිගතකරණය ඉදිරියේ ගොනුකළ නඩු හේතුවෙන් සාමාන්‍ය බඳවාගැනීම්වලට අමතරව බඳවාගත් සිසුන් 5,182ක් ඇතුළත්ය.			
(ඌ) 2012 වසරේ නව ඇතුළත්වීම් මගින් 2011 අ.පො.ස. (උ.පෙළ) විභාගයට අදාළව 2013 වසරේ දී ඇතුළත් කරගත් සිසුන් සංඛ්‍යාව දැක්වෙන අතර, 2013 වසරේ නව ඇතුළත්වීම් මගින් 2014 වසරේ පළමු කාර්තුවේ දී ඇතුළත් කරගත් සිසුන් සංඛ්‍යාව දැක්වේ.			
(එ) සාමාන්‍ය හා උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා වූ රජයේ වියදම්			

වෙනස්වන ලෝකයේ ඉල්ලුම සමඟ සමගාමී වීමේ අරමුණින් ශ්‍රී ලංකා උසස් අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයෙහි සුවිශාල පරිවර්තනයක් සිදු වෙමින් පවතී. ඒ අනුව, භූගෝලීය වශයෙන් විසිරී ගුම බලකායක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා, සේවායෝජකයන්ගේ අවශ්‍යතා සමඟ සමගාමී වෙමින් සාම්ප්‍රදායික මාදිලියෙන් බැහැරව නිපුණතා පාදක කරගත් අධ්‍යාපන පද්ධතියක් කරා අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රය පරිවර්තනය වෙමින් සිටී. උසස් අධ්‍යාපනය

සඳහා වන ඉල්ලුම සපුරාලීමට රජයට අසීරු බැවින්, උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා වන රජයේ ඒකාධිකාරය දැඩි පීඩනයකට යටත්වීම නොවැළැක්විය හැකි වනු ඇත. තවද, සිසුන් අපේක්ෂා කරන අධ්‍යාපනයේ ගුණාත්මකභාවය හා විශ්වවිද්‍යාල විසින් ලබා දෙන ප්‍රමිතීන් අතර පරතරයක් නිර්මාණය වී ඇති අතර, පවතින සම්පත් භාවිතයෙන් එය අවම කිරීම අසීරු වේ. එමනිසා, ශ්‍රී ලංකා විශ්වවිද්‍යාල විසින් ප්‍රදානය කරන පාඨමාලා විවිධාංගීකරණය කළ යුතු අතරම, ගෝලීය වෙළෙඳපොළ තුළ සිසුන්ට වැඩි අවස්ථා හිමිකර දීම සඳහා සිසුන් නිරාවරණය වන නිපුණතා මට්ටම් පුළුල් කිරීම ද කළ යුතුව ඇත. උසස් අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයේ රජයේ ඒකාධිකාරය අඩු කිරීමේ අරමුණින්, අධ්‍යයන විශිෂ්ටතා වෙනුවෙන් රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශ එකිනෙකා සමඟ තරගකාරී ලෙස කටයුතු කරන පරිදි වඩා විධිමත් ද්වි-ස්ථර පද්ධතියක් කරා ගමන් කිරීම සුදුසු වේ. රාජ්‍ය නොවන උසස් අධ්‍යාපන ආයතන විසින් පවත්වා ගෙන යා යුතු තත්ත්ව ප්‍රමිතීන් පිළිබඳව උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ රාජ්‍ය නොවන අංශය දැනුවත් කිරීම සඳහා තත්ත්ව සහතිකකරණය හා ප්‍රතීතනය පිළිබඳ ස්ථාවර කමිටුවක් (SCARA) පත් කරන ලදී. තවද, උපාධි හෝ ශාස්ත්‍රීය විශේෂතා ප්‍රදානය කරන පුද්ගලයන් හා ආයතන වෙත බලපැවැත්වෙන සීමා පිළිබඳ වඩාත් අවධානය යොමු කෙරෙන සේ 1978 අංක 16 දරන විශ්වවිද්‍යාල පනතේ 128 වන කොටස සංශෝධනය කිරීමට යෝජනා වී ඇත.

විශ්වවිද්‍යාල පද්ධතියේ ප්‍රධාන ආයතනය ලෙස කටයුතු කරන විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිසම වසර තුළ දී විවිධ අභියෝග මධ්‍යයේ උසස් අධ්‍යාපන ආයතන කළමනාකරණය කිරීම සඳහා අඛණ්ඩව කටයුතු කළ අතර, එමගින් විශ්වවිද්‍යාල මෙහෙයුම් කටයුතු සුමට ලෙස පවත්වාගෙන යන ලදී. 2011/12 අධ්‍යයන වර්ෂය සඳහා 2013 වසරේ දී සාමාන්‍ය සහ විශේෂ විධිවිධාන යටතේ විශ්වවිද්‍යාල පද්ධතියට ඇතුළත් කරගත් සිසුන් සංඛ්‍යාව 28,908 ක් විය. මෙයට අමතරව, අ.පො.ස. උසස් පෙළ සඳහා විෂය ධාරාවක් ලෙස ලබා දීමට නියමිත තාක්ෂණික විෂයය විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිසම විසින් විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවේශය සඳහා අනුමත කරන ලද අතර, 2016 වනවිට ඒ යටතේ පැමිණෙන සිසුන් විශ්වවිද්‍යාලවලට ඇතුළත් කර ගැනීම සඳහා අදාළ පීඨවල තාක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු පිහිටුවීමේ කටයුතු කඩිනමින් සිදු කෙරෙමින් පවතී. විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිසම 2013 වසරේ දී නව පස්වන් උපාධි පාඨමාලා 26 ක් සඳහා ද අනුමැතිය ලබා දී ඇත. 2013 වසරේ දී උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය විසින් නව උසස් අධ්‍යාපන ආයතන කිහිපයක් සඳහා උපාධි ප්‍රදානය කිරීමේ බලය අනුමත කරන ලදී. ඒ අනුව,

3

ආර්ථික සහ සමාජ යටිතල පහසුකම්

තෝරාගත් ප්‍රථම උපාධි පිරිනැමීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකරණ ආයතනය (ICASL), ජාතික ව්‍යාපාර පරිපාලන පාසල (NSBM), ශ්‍රී ලංකා ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ විද්‍යායතනය (SIBA) හා කොළඹ ජාත්‍යන්තර නාවික හා ඉංජිනේරු පාසල (CINEC) වෙත අනුමැතිය ලබා දී ඇත. විවිධ ක්ෂේත්‍රයන් හි ප්‍රථම උපාධි සුදුසුකම් හිමිකර ගැනීමේ ඉහළ අවස්ථා පැවතීම මගින් කර්මාන්තවල පවතින ශ්‍රම අවශ්‍යතාවය හා සුදුසුකම්ලත් රැකියා අපේක්ෂකයන් අතර මේ වනවිට ඇති පුළුල් පරතරය මඟහැරවීමට අපේක්ෂා කෙරේ. ජාතික විශ්වවිද්‍යාල හා උසස් අධ්‍යාපන ආයතනවල පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මූලපිරීම් සම්මත් කිරීම සඳහා අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය හා විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිසම ඒකාබද්ධව, 'නවෝත්පාදන පර්යේෂණ ප්‍රතිපාදන යෝජනා ක්‍රමය' (IRGS) ආරම්භ කර ඇත. මෙම යෝජනා ක්‍රමය මගින් මානව සම්පත් ප්‍රවර්ධනය කරන අතරම, මූලික, ප්‍රායෝගික හා අනුවර්තක පර්යේෂණ සඳහා සහාය ලබාදීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

තාක්ෂණික හා වෘත්තීය අධ්‍යාපන හා පුහුණු ක්ෂේත්‍රය (TVET) 2013 වසරේ දී ද තෘතීයික අධ්‍යාපනය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා සක්‍රීය ලෙස දායක විය. අධ්‍යයන හා අනාධ්‍යයන සේවක මණ්ඩලයේ සීමාකම් මධ්‍යයේ වුව ද, ප්‍රතිලාභ රැසක් හිමිවීම හේතුකොටගෙන තාක්ෂණික හා වෘත්තීය අධ්‍යාපන හා පුහුණු ක්ෂේත්‍රයට ඇති ඉල්ලුම ඉහළ යමින් පවතී. 2013 වසර අවසානය වනවිට රටපුරා තාක්ෂණික හා වෘත්තීය අධ්‍යාපනය ලබා දෙන රාජ්‍ය ආයතන 519 ක් සහ පෞද්ගලික හා රාජ්‍ය නොවන ආයතන 562 ක් මගින් පිළිගත් පාඨමාලා 1,601 ක් ලබා දෙන ලදී. ජාතික වෘත්තීය සුදුසුකම් පද්ධතිය යටතේ තෘතීයික හා වෘත්තීය අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව (TVEC) විසින් වසර තුළ දී ජාතික වෘත්තීය සුදුසුකම් සහතික පත්‍ර 22,855 ක් ලබා දී ඇත. ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්, වාහන අළුත්වැඩියා හා නඩත්තු කිරීම්, විදුලි, ඉලෙක්ට්‍රොනික හා විදුලි සංදේශ, තොරතුරු හා සන්නිවේදන හා බහු මාධ්‍ය තාක්ෂණය සහ භාෂා වැනි විවිධාකාර ක්ෂේත්‍ර සඳහා කාර්මික අධ්‍යාපන හා පුහුණු කිරීමේ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් කාර්මික විද්‍යාලවලට සිසුන් ඇතුළත් කර ගන්නා ලදී.

නිවාස සහ නාගරික සංවර්ධනය

'මහින්ද වින්තනය' ට අනුව වසර 2020 වනවිට 'සැමට නිවාසක හිමිකාරිත්වය' ලබා දීමේ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා 2013 වසරේ දී රජය විසින් පියවර රැසක් ගන්නා ලදී. නව නිවාස ඉදිකිරීම, දැනට පවතින නිවාස පහසුකම් අළුත්වැඩියා කිරීම, නිවාස ඉදිකිරීම සඳහා මූල්‍යමය සහාය ලබා දීම, අඩු

ගුණාත්මකභාවයකින් යුතු නිවාසවලින් ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම, නැවත පදිංචි කිරීම හා දේපළ හිමිකම තහවුරු කිරීම වැනි විවිධ මානයන් ඔස්සේ ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රවේශයකින් රජයේ උපායමාර්ගය සමන්විත වේ. ඒ යටතේ ක්‍රියාත්මක කරන ලද නිවාස වැඩසටහන් මගින් වසර තුළ දී රටපුරා පවුල් රැසකට ප්‍රතිලාභ හිමි විය. මේ අතර, මෙහි මූලික වගකීම දරන ඉදිකිරීම්, ඉංජිනේරු සේවා, නිවාස හා පොදු පහසුකම් අමාත්‍යාංශය විසින් 2013 සැප්තැම්බර් මස දී මහජන අදහස් දැක්වීම සඳහා ඉදිරිපත් කළ 'ජාතික නිවාස ප්‍රතිපත්තිය' 2014 වසර තුළ දී එළිදැක්වීමට සැලසුම් කර ඇත. සියලු පහසුකම්වලින් හා පරිසර හිතකාමී වටාපිටාවකින් යුත් ස්ථාවර, දැරිය හැකි හා ගුණාත්මක නිවාසක ජීවත් වීමේ අයිතිය මෙමගින් තහවුරු කෙරෙනු ඇත.

රටේ නිවාස පහසුකම් ඉහළ නැංවීම සඳහා 2013 වසරේ දී ද විවිධ නිවාස සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කෙරිණි. ජාතික නිවාස සංවර්ධන අධිකාරිය (ජා.නි.ස.අ.), නාගරික ජනාවාස සංවර්ධන අධිකාරිය (නා.ජ.ස.අ.), මහල් නිවාස කළමනාකරණ අධිකාරිය හා ඕෂන් විවි පුද්ගලික සමාගම විසින් ආරම්භ කරන ලද වැඩසටහන් 12 ක් සඳහා 2013 වසරේ දී ඉදිකිරීම්, ඉංජිනේරු සේවා, නිවාස හා පොදු පහසුකම් අමාත්‍යාංශය මගින් රුපියල් බිලියන 7 කට අධික මුදලක් වැය කෙරිණි. ජා.නි.ස.අ. යටතේ ක්‍රියාත්මක වන ජනසෙවණ නිවාස සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ පවුල් 21,000 කට අධික ප්‍රමාණයකට සිය නිවාස නිමකර ගැනීම සඳහා ප්‍රතිලාභ හිමි විය. තවද, වසර තුළ දී නිවැසියන් 6,933 කට ප්‍රතිලාභ සලසමින් ජා.නි.ස.අ. යටතේ ක්‍රියාත්මක වන 'නග්‍රහ පුරවර' නිවාස යටිතල පහසුකම් ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩසටහන යටතේ නිවාස යෝජනා ක්‍රම 26 ක් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමේ කටයුතු ආරම්භ කිරීම සහ මහල් නිවාස කළමනාකරණ අධිකාරිය විසින් නිවාස යෝජනා ක්‍රම 12 ක් නවීකරණය කිරීම සිදු කරන ලදී. මේ අතර, නිසි හිමිකාරිත්වයකින් තොරව රජයේ නිවාස යෝජනා ක්‍රමවල ජීවත්වන නිවැසියන් 2,581 දෙනෙකුට ජා.නි.ස.අ. විසින් සින්තක්කර ඔප්පු ලබා දෙන ලදී. අඩු පහසුකම් සහිත ජනතාව සඳහා නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය (නා.ස.අ.) විසින් ඉදිකළ නිවාස ඒකක 500 කින් සමන්විත දෙමටගොඩ 'මිහිඳු සෙන්පුර' නිවාස යෝජනා ක්‍රමය 2013 නොවැම්බර් මස දී විවෘත කෙරිණි. අඩු පහසුකම් සහිත පවුල් සඳහා නා.ස.අ. විසින් තවත් ව්‍යාපෘති 10 ක් යටතේ අතිරේක නිවාස ඒකක 5,000 ක් 2014 වසරේ දී නිම කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. නා.ජ.ස.අ. විසින් වසර තුළ දී තලවාකැලේ - ලිඳුල, හලාවත, අඟුලාන හා ලුනාව නිවාස වැඩසටහන් සහ ජනසෙවණ දිරිය වැඩසටහන යටතේ නිවාස ඒකක 1,019 ක ඉදිකිරීම්

විශේෂ සටහන 5

කොළඹ අග්‍රගණ්‍ය නගරයක් බවට පරිවර්තනය කිරීම

ලොව පුරා නාගරික ප්‍රදේශවල වාසය කරන ජනගහනය ඉහළ යාමත් සමඟ ගෝලීය වශයෙන් සීඝ්‍ර නාගරීකරණයක් සිදුවෙමින් පවතී. ගෝලීය නාගරික ජනගහනය 1950 වසරේ දී වූ බිලියන 3.6 සිට වසර 2050 වනවිට බිලියන 6.3 ක් දක්වා සියයට 72 කින් ඉහළ යනු ඇතැයි පුරෝකථනය කර ඇත.¹ 1970 වසරේ දී පැවති පුද්ගලයින් මිලියන 10 ට වඩා වැඩි ජනගහනයක් සහිත විශාල නගර 2 වූයේ ටෝකියෝව සහ නිව්යෝර්ක් නගරය පමණි. 2011 වනවිට මෙසේ විශාල ජනගහනයක් ඇති නගර සංඛ්‍යාව 23 ක් දක්වා ඉහළ ගොස් ඇති අතර එම නගරවලින් අඩක්ම ආසියාවේ පිහිටා ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ ද නාගරික ප්‍රදේශවලට ජනගහනය සංක්‍රමණය වීමේ ප්‍රවණතාවයක් දක්නට ලැබේ. කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ ඇස්තමේන්තුගත මිලියන 2.3 ක ජනගහනයෙන් සියයට 77.5 ක් නාගරික පදිංචිකරුවන් ලෙස වර්ගීකරණය කර ඇත.² කොළඹ නගරයේ සිදුවන විශාල සංවර්ධනයෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස නගරයේ පදිංචිකරුවන් මෙන්ම නගරයට සංක්‍රමණය වන පුද්ගලයන් සංඛ්‍යාව ද ඉදිරියේදී තවදුරටත් ඉහළ යනු ඇත.

මෑතක දී සිදු කරන ලද අධ්‍යයනයකට අනුව³, කොළඹ මධ්‍යම ව්‍යාපාරික දිස්ත්‍රික්කය තුළ දැනටමත් ආරම්භ කර ඇති සහ ආරම්භ කිරීමට නියමිත ප්‍රධාන ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව 49⁴ ක් වන අතර ඒ හේතුවෙන් ඉදිරි වසර 3 - 5 අතර කාලයේ දී කොළඹ නගරයේ භූ දර්ශණය විශාල පරිවර්තනයකට ලක්වනු ඇත. මෙම ව්‍යාපෘති අවසන්වීමත් සමඟම, කොළඹ මධ්‍යම ව්‍යාපාරික දිස්ත්‍රික්කයට අයත්වන වර්ග ප්‍රමාණය වර්ග මීටර් මිලියන 4 කින් පමණ ඉහළ යනු ඇතැයි ද, නව හෝටල් කාමර 7,900 ක් සහ බද්ධ නිවාස 7,600 ක් පමණ එකතු වනු ඇතැයි ද අපේක්ෂා කෙරේ. මෙයට අමතරව, මෙම සංවර්ධනයන්ගේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස අතිරේක වශයෙන් පදිංචිකරුවන් සහ නගරයට සංක්‍රමණය වන්නන් සංඛ්‍යාව 175,000 පමණ වනු ඇතැයි පුරෝකථනය කර ඇත.⁵

සංඛ්‍යා සටහන 5.1 කොළඹ ව්‍යාපාරික දිස්ත්‍රික්කයේ දැනට පවතින සහ යෝජිත නිශ්චල දේපළ සමූහය

	ඒකක	2012 සත්‍ය	2020 ^{1/} ඇස්තමේන්තු
සුපිරි සහාධිපත්‍ය	ඒකක සංඛ්‍යාව	1,800	9,400
තරු 4/5 හෝටල් කාමර	කාමර සංඛ්‍යාව	2,500	10,400
"ඒ" ශ්‍රේණියේ කාර්යාල ඉඩ පහසුකම්	වර්ග මීටර	83,000	537,000
අනෙකුත් ඉඩපහසුකම්	වර්ග මීටර	12,000	366,000

1/ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය සහ ආයෝජන මණ්ඩලයෙන් ලබාගත්, කොළඹ ව්‍යාපාරික දිස්ත්‍රික්කය තුළ 2020 දක්වා ක්‍රියාත්මකවීමට නියමිත අනුමත කරන ලද ඉදිකිරීම් ව්‍යාපෘති සහ සංවර්ධන සැලසුම් ලැයිස්තුවක් මත පදනම් වේ.

අග්‍රගණ්‍ය නගරයක තිබිය යුතු ප්‍රධාන ලක්ෂණය වන්නේ එම නගරයටම විශේෂිත වූ ගුණාංගයන් මෙන්ම අනන්‍යතාවයක් පැවතීමයි. අවශ්‍ය කුසලතාවන් සහ ආයෝජනයන් ආකර්ෂණය කර ගැනීම සඳහා පැහැදිලි සහ හරවත් යෝජනාවලියක් තිබීම ද අවශ්‍ය වේ. පිරිසිදු බව, මිත්‍රශීලී බව සහ හරිත වර්ණයෙන් යුක්ත වීම අග්‍රගණ්‍ය නගරයක තිබිය යුතු ගුණාංග ලෙස දැක්විය හැකිය. එවැනි නගරයක තිරසාර නාගරික යටිතල පහසුකම් හා අනෙකුත් සේවාවන් මෙන්ම කාර්යක්ෂම හා විශ්වසනීය පොදු ප්‍රවාහන පද්ධතියක් ද තිබිය යුතුය. සුරක්ෂිතභාවය සහ ආරක්ෂාව ද මෙවැනි අග්‍රගණ්‍ය නගරයක පැවතිය යුතු තවත් සුවිශේෂී ලක්ෂණයකි. කොළඹ නගරය සංවර්ධනය කිරීමේදී ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන් මෙවැනි කරුණු පිළිබඳව සැලකිලිමත් වීම සහ එවැනි කරුණු සංවර්ධන සැලසුම්වල ඇතුළත් කිරීම මගින් ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යාම සහ ආයෝජනය කිරීම සඳහා ආකර්ෂණීය නගරයක් ලෙස කොළඹ නගරය තෝරා ගැනීම සුදුසු බව තහවුරු කළ යුතු වේ. විදේශ සෘජු ආයෝජකයන් ආකර්ෂණය කර ගැනීම සඳහා කලාපයේ අනෙකුත් රටවල විශාල නගර හා තරග කිරීම පහසුවීමට පැවතිය යුතු මූලික අංශ අතුරින් යටිතල පහසුකම් පැවතීම ප්‍රධාන වන බැවින්, වැඩිවන ඉල්ලුමට සරිලන පරිදි යටිතල පහසුකම් සහ උපයෝගීතා සේවා සැපයීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

දැනට සිදුවෙමින් පවතින විශාල ඉදිකිරීම්වලට සමගාමීව ජලය, විදුලිය, කසළ කාණු පද්ධතිය සහ වැසි ජලාපවහනය, ගොඩනැගිලි තුළ ගිනි ආරක්ෂණය සහ සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සහ ප්‍රවාහන යටිතල පහසුකම් වැනි ප්‍රධාන මහජන උපයෝගීතාවයන් සඳහා වන ඉල්ලුම බොහෝ සේ ඉහළ යනු ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතිවලින් ජනනය වන ඉල්ලුමෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස දැනට පවතින යටිතල පහසුකම් මත අතිවිශාල පීඩනයක් ඇති වනු ඇත. ඒ අනුව, කොළඹ නගරයේ දැනට පවතින ඉල්ලුම සහ නගරයේ සිදු කරන සංවර්ධන කටයුතු හේතුවෙන් අනාගතයේ දී ඇති විය හැකි ඉල්ලුමට සරිලන ප්‍රධාන

1 එක්සත් ජාතීන්ගේ ආර්ථික හා සමාජ සම්බන්ධතා දෙපාර්තමේන්තුවේ World Urbanisation: Prospect the 2011 revision නැමති ප්‍රකාශනය.
 2 2012 ශ්‍රී ලංකාවේ ජනගහන සහ නිවාස පිළිබඳ සංගනනයේ තාවකාලික දත්තවලට අනුව රටේ සමස්ත ජනගහනයෙන් නාගරික ලෙස වර්ගීකරණය කර ඇති ජනගහනය සියයට 20 ට වඩා අඩු විය. කෙසේ වෙතත්, අධික ජනගහනය සහ ගොඩනැගිලි ඝනත්වය වැනි නාගරික ලක්ෂණවලින් හෙබි බොහෝ නගර සංගනනයේ අර්ථ දැක්වීමට අනුව "නාගරික" කාණ්ඩයට අයත් නොවේ.
 3 Ernst and Young ආයතනයේ නායකත්වයෙන් යුත් කණ්ඩායමක් විසින් කොළඹ මධ්‍යම ව්‍යාපාරික දිස්ත්‍රික්කයේ යටිතල පහසුකම් ධාරිතාවය සහ උපයෝගීතා සේවා පරතරය පිළිබඳව අධ්‍යයනයක් සිදු කර ඇත. මෙම අධ්‍යයනය මගින් කොළඹ 1, කොළඹ 2 සහ කොළඹ 3 ප්‍රදේශ ආවරණය කරන ලදී.
 4 යෝජිත ව්‍යාපෘති සමූහය ආයෝජන මණ්ඩලයේ (BOI) සහ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ (UDA) දත්ත මත පදනම් වේ.
 5 මධ්‍යම ව්‍යාපාරික දිස්ත්‍රික්කයට පරිබාහිර (කොළඹ 4-15) ප්‍රදේශයේ ව්‍යාපෘති 33 ක් හඳුනා ගෙන ඇත. මෙම සංවර්ධනයන් ගොඩනැගිලි ක්ෂේත්‍රයට අමතර වර්ග මීටර මිලියන 1.1 ක් එකතු කරන අතර සංක්‍රමණිකයන් සහ පදිංචිකරුවන් 105,000 ක් ආකර්ෂණය කර ගැනීමට ඉහලින් වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මෙම අධ්‍යයනය යෝජිත වරාය නගර සංවර්ධනය ආවරණය නොකරන ලදී.

3

ආර්ථික සහ සමාජ යටිතල පහසුකම්

මහජන උපයෝගීතා සහ යටිතල පහසුකම්වල ධාරිතාවය තක්සේරු කිරීම සඳහා මෑතක දී අධ්‍යයනයක් සිදු කරන ලදී. එම අධ්‍යයනයෙන් හෙළිදරව් වූ ප්‍රධාන කරුණු පහත පරිදි සාරාංශ කළ හැක.

ජල සැපයුම: සැලසුම් කරන ලද ජල සැපයුම වැඩිකිරීමේ ව්‍යාපෘති සහ නාස්තිය අඩු කිරීමේ ව්‍යාපෘති අපේක්ෂිත පරිදි අවසන් කිරීම මගින් නව සංවර්ධන ක්‍රියාවලීන් නිසා ජනිත වන වැඩිවන ඉල්ලුම සැපිරීමට හැකිවනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. කෙසේ වෙතත්, වැසි ජලය රැස් කිරීම, ජලය පිරිමැසීමේ උපකරණ භාවිතය දිරිගැන්වීම සහ පාවිච්චි කරන ලද ජලය පවිත්‍ර කිරීම හා නැවත ප්‍රයෝජනයට ගැනීම වැනි අංශ කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කරමින් ඉල්ලුම් කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයන් පිළිබඳව ද අවධානය යොමු කිරීම අවශ්‍ය වේ. මෙම ඉල්ලුම් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලීන් තුළින් වැසි ජලාපවහන කාණු පද්ධතියට මුදාහැරෙන අපවිත්‍ර ජල ප්‍රමාණය අඩු කරන බැවින් කාණු පද්ධතිය මත ඇතිකරන පීඩනය අඩු කරමින් අමතර වාසියක් ද ලබා දේ.

විදුලිය: කොළඹ නගරයේ දැනට පවතින උපරිම විදුලිබල ඉල්ලුම මෙගාවොල්ට් ඇම්පියර ඒකක 300 ක් පමණ වේ. යෝජිත සංවර්ධන වැඩසටහන්වලට සමගාමීව වසර 2020 වනවිට මෙය මෙගාවොල්ට් ඇම්පියර 400 ක් පමණ වනතෙක් ඉහල යනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය. ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය විසින් කොළඹ වරාය ආශ්‍රිත ප්‍රදේශයේ ඉදිකිරීමට සැලසුම් කරන මෙගා වොල්ට් ඇම්පියර 500 ක ධාරිතාවයකින් යුත් ජාලක උප මධ්‍යස්ථානය (grid substation) හේතුවෙන් වරාය කටයුතු, යෝජිත වරාය නගර සංවර්ධන (port city development) ව්‍යාපෘතිය, මෙන්ම කොළඹ ව්‍යාපාරික දිස්ත්‍රික්කය තුළ සිදුවීමට නියමිත යෝජිත සංවර්ධනයන් හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ඉහළ ඉල්ලුම සැපිරීමට ප්‍රමාණවත් වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. කෙසේ වෙතත්, හරිත ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම, විදුලි ජනක යන්ත්‍ර භාවිතයට අනුබල දීම, විදුලිය සුරැකීම පිළිබඳ මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සහ සුර්ය බලය සහ සුලං බලය වැනි පුනර්ජනනීය බලශක්ති ප්‍රභවයන් භාවිතයට අනුබල දීම වැනි අනෙකුත් ක්‍රමවේදයන් පිළිබඳව සැලකිලිමත් වීම අවශ්‍ය වේ.

කසල කාණු පද්ධතිය : වසර 100කට පමණ පෙර ස්ථාපනය කරන ලද කසල කාණු පද්ධතියේ ධාරිතාවය ප්‍රමාණවත් නොවීම, කොළඹ නගරය වර්තමානයේ මුහුණදෙමින් සිටින ඉතා බරපතල ගැටලුවකි. සැලසුම් කර ඇති නව ක්‍රමවේදයන් හමුවේ පවා යෝජිත නගර සංවර්ධනයන් නිසා උත්පාදනය වන වැඩිවන ඉල්ලුම සපුරාලීම අභියෝගයක් වනු ඇත. එබැවින් යෝජිත සංවර්ධන ව්‍යාපෘතීන්ට අවහිර නොවන ලෙසට මෙම උපයෝගීතා සේවය පවත්වා ගැනීම සඳහා අමතර ක්‍රියාමාර්ග බොහොමයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම අවශ්‍ය වනු ඇත. සැපයුම් අංශයෙන් ගත්කල කසල කාණු පද්ධතියේ ධාරිතාවය ඉහළ නැංවීම පිළිගත හැකි

සම්මුතීන්ට අනුව සිදු කළ යුතු අතර, ඉල්ලුම් අංශයෙන් ගත්කල ගාස්තු පැනවීම, ජලය සංරක්ෂණය සහ වැසි ජලය රැස්කිරීම දිරිගැන්වීම කසල කාණු පද්ධතිය මත ඇතිවිය හැකි පීඩනය අවම කිරීම සඳහා ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග වේ.

ඝන අපද්‍රව්‍ය: කොළඹ මහනගර සභා බල ප්‍රදේශයේ දැනට එක් රැස්වන ඝන අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය දිනකට මෙට්‍රික් ටොන් 700 ක මට්ටම 2020 වනවිට තුන් ගුණයකින් පමණ වැඩි වනු ඇතැයි පුරෝකථනය කර ඇත. මේ සම්බන්ධයෙන් අවධානය යොමු කිරීමේදී වර්තමාන ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ විධි පිළිබඳව සවිස්තරාත්මක විමර්ශනයක් සිදු කිරීම අවශ්‍ය වේ. විකල්පයක් ලෙස භාවිතා කෙරෙන සෞඛ්‍යාරක්ෂිත ලෙස ඉඩම් ගොඩ කිරීමට අමතරව, ජනනය වන අපද්‍රව්‍ය අඩු කිරීම, නැවත භාවිතයට ගැනීම සහ ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කිරීම සඳහා අපද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය වන ප්‍රභවයේදීම ඒවා වෙන් කිරීම සඳහා යොමු කිරීම සහ අපද්‍රව්‍ය භාවිතයෙන් බලශක්තිය නිපදවීම දිරිගැන්වීමට සහන ලබාදීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

ගිනි නිවීමේ සේවා: ඉතා ඉහළට දිවෙන ගොඩනැගිලි, නවීන ප්‍රවාහන පහසුකම්, මහාමාර්ග සහ අධිවේගී මාර්ග, අධික ආසන ධාරිතාවයකින් යුත් ක්‍රීඩාංගන, සම්මන්ත්‍රණශාලා, සිනමාහල් වැනි ස්ථාන සහ අන්තර්ජාතික ක්‍රීඩා උත්සවයන් ආශ්‍රිතව ඇතිවිය හැකි හදිසි අවස්ථාවන් පිළිබඳව සැලකීමේදී සැලකිය යුතු නගාසිටුවීමක් අවශ්‍ය තවත් ක්ෂේත්‍රයක් ලෙසට මෙම අංශය හඳුනාගෙන ඇත. ඉතා ඉහළට දිවෙන ගොඩනැගිලිවල ඇතිවිය හැකි හදිසි අවස්ථා මෙහෙයවීම සඳහා අවශ්‍ය ධාරිතාවය, මෙම ගොඩනැගිලි ආවරණය වන ලෙස සැකසූ නීතිමය රාමුව, අවට පිහිටි ගිනි නිවන මධ්‍යස්ථාන හා සහයෝගයෙන් වැඩ කිරීම තහවුරු කිරීම, නවීන උපකරණ ලබා ගැනීම සහ ගිනි ආරක්ෂණය සහ ගිනි නිවීම පිළිබඳව ගන්නා ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳව අන්තර්ජාතික මට්ටමේ පුහුණුවීම් ලබා ගැනීම යනාදිය මෙසේ හඳුනාගෙන ඇති ගැටලු වේ. ඒ අනුව, නව ගිනි සේවා පනත හඳුන්වා දීම, ඉතා උස ගොඩනැගිලිවල ගිනි නිවීම සඳහා දැනට ඇති නීතිරීති සංශෝධනය කිරීම, ගිනි නිවන මධ්‍යස්ථානවල පවතින උපකරණ එහි ධාරිතාවය ඉහළ නැංවීම, හදිසි අවස්ථාවලදී ජලය ලබා ගැනීමේ හැකියාව වැඩිදියුණු කිරීම, උපද්‍රව සහිත ද්‍රව්‍ය ගබඩා කිරීම සඳහා පැහැදිලි උපදෙස් මාලාවක් සැකසීම සහ ඉදිකිරීම් සඳහා භාවිතා කරන ද්‍රව්‍යවල ගිනිගන්නා සුළු බව පරීක්ෂා කිරීම සඳහා සම්මුතීන් ඇති කිරීම වැනි ගිනි නිවන සේවාව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ගතහැකි ක්‍රියාමාර්ග ගණනාවක් යෝජනා කර ඇති අතර මෙම යෝජනා ඉදිරි වසර කිහිපය තුළ කාර්යක්ෂමව කරගෙන යාම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

ප්‍රවාහනය: පිරිසිදු සහ කාර්යක්ෂම මෙන්ම පරිසර හිතකාමී සහ බලශක්ති කාර්යක්ෂමව භාවිතා කරන පොදු ප්‍රවාහන පද්ධතියක් පැවතීම කොළඹ අග්‍රගණ්‍ය නගරයක්

බවට පරිවර්තනය කිරීමේදී තිබිය යුතු ප්‍රධාන අංගයක් වේ. මාර්ග සංවර්ධනය සඳහා ඉතා විශාල ආයෝජනයන් සිදුකළ ද පවතින පෞද්ගලික වාහන ප්‍රමාණය ද සීඝ්‍රයෙන් ඉහළ යමින් පවතී. මෙම තත්ත්වය පිළිබිඹු කරමින් පෞද්ගලික ප්‍රවාහන දායකත්වය 2004 පැවති සියයට 33 සිට 2013 වනවිට සියයට 42 දක්වා ඉහළ ගොස් ඇත. වාහන සංඛ්‍යාව ඉහළ යාම අධික මාර්ග තදබදයට හේතුවන අතර එය නව මාර්ග ඉදිකිරීමට පාදක වේ. නව මාර්ග ඉදිකිරීම නැවත වතාවක් පෞද්ගලික වාහන ප්‍රමාණය ඉහළ නැංවීමටත්, තදබදය වැඩිකිරීමටත් හේතු වෙමින් මෙම තත්ත්වය අභියෝගාත්මක වක්‍රයක් බවට පත් වී ඇත. මෙවැනි වර්ධන ප්‍රවණතාවයන් හමුවේ වැඩිදියුණු වූ ප්‍රවාහන සම්බන්ධතා පිළිබඳව මගීන් තුළ ඇති අපේක්ෂාවන් ඉටු කිරීම සඳහා, පොදු ප්‍රවාහන පද්ධතිය දියුණු කිරීම, සුරක්ෂිත බව වැඩිකිරීමට මාර්ග ජාලය කළමනාකරණය කිරීම සහ තිරසාර ප්‍රවාහන පද්ධතියක් තෝරා ගැනීම සඳහා උනන්දු කරවීම සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමුඛතාව ලබා දිය යුතුය. මේ සඳහා ප්‍රවාහන අමාත්‍යාංශය පොදු සහ පෞද්ගලික ප්‍රවාහන විධි ආවරණය කරමින් බහුමාන ප්‍රවාහන පද්ධතියකින් සමන්විත ප්‍රධාන ප්‍රවාහන සැලැස්මක් පිළියෙල කිරීම සඳහා මේ වනවිටත් පියවර ගෙන ඇත. යෝජිත නව සංවර්ධනයන් යටතට තනි පීල්ලේ ගමන් කරන දුම්රිය (monorail) සහ බස්රථ සඳහා ප්‍රමුඛතා මංකීරු (BRT) පද්ධතිය සහ විශේෂයෙන්ම පොදු ප්‍රවාහන මාධ්‍යයන් අතර වැඩිදියුණු කරන ලද බහු

ආකෘතික සම්බන්ධතාව, පොදු ප්‍රවාහන සේවා භාවිතය තවත් ආකර්ශණීය ප්‍රවාහන මාධ්‍යයක් ලෙස වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වේ.

කොළඹ නගරය අග්‍රගණ්‍ය නගරයක් බවට පත්කිරීමේ දී ඉඩම් භාවිතා කරන ආකාරය, ජනගහන වර්ධන ප්‍රවණතා සහ අයවැය ප්‍රතිපාදන සීමාකම් පිළිබඳව සැලකිලිමත් වෙමින් ඒකාබද්ධ සැලසුම්කරණය සහ නගර සංවර්ධන කටයුතු ප්‍රමුඛතාවයකින් යුතුව සිදු කිරීම අවශ්‍ය වේ. කොළඹ නගරයේ සිදුවන මහා පරිමාණයේ සංවර්ධන ක්‍රියාවලීන් තුළින් හටගන්නා ඉල්ලුමට සරිලන ඉහළ මට්ටමේ සේවාවක් ලබාදීම තහවුරු කිරීම සඳහා උපයෝගීතා සේවා සහ යටිතල පහසුකම් ලබාදීමට අදාළ සියළුම ආයතන අතර සම්බන්ධීකරණයක් තිබීම අවශ්‍ය වේ. මේ වනවිට හඳුනාගත් ඉල්ලුම් සපුරාලීමට මෙන්ම ඉදිරි වසර 50 ක කාලයක් සඳහා නගරයේ අවශ්‍යතාවන් සපුරාලීම සඳහා මෙම සැලසුම් තිරසාර පදනම යටතේ අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක විය යුතුය. ඉඩම් භාවිතය සහ යටිතල පහසුකම් පිළිබඳව මධ්‍යම දත්ත ගබඩාවක් පවත්වාගෙන යාම ද අවශ්‍ය වන අතර එමගින් අදාළ ආයතන අතර දත්ත සහ තොරතුරු හුවමාරු කර ගනිමින් ඉහළම මට්ටමේ සේවාවක් ලබාදීම තහවුරු කරන අතරම යම්කිසි ගැටලුවක් වූ විහාම එයට පිළියම් යෙදීමට ද හැකිවනු ඇත.

කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී. තවද, අඩු පහසුකම් සහිත ජනාවාසවල ජීවත්වන ප්‍රජාව සවිබල ගැන්වීමේ අරමුණින් නා.ජ.ස.අ. යටතේ ජනසෙවණ ස්වයංසේවක මානව සංවර්ධන වැඩසටහන අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කෙරිණි. ජන සහභාගීත්වය තුළින් අඩු පහසුකම් සහිත නාගරික ජනාවාස 35,000 කට උපකාරී වීම සඳහා මෙම වැඩසටහන යටතේ මූලික කටයුතු සිදු කරන ලදී.

නාගරික සංවර්ධනය, ආර්ථික වර්ධනය වේගවත් කරන ප්‍රධාන සාධක අතරින් එකකි. නිසි ලෙස සැලසුම් කළ, ආර්ථිකමය වශයෙන් ඵලදායී, පාරිසරික වශයෙන් හරිතමය, පිරිසිදු හා සෞඛ්‍යාරක්ෂිත, සහ ආරක්ෂාකාරී නගර රටපුරා පැවතීම මගින් සියලු පාර්ශ්වකරුවන් හට බහුවිධ ප්‍රතිලාභ හිමිවන අතර, රටේ ආර්ථික සංවර්ධනය ද වේගවත් වනු ඇත. විදේශීය සෘජු ආයෝජන හා පෞද්ගලික ආගයේ ආයෝජන ආකර්ෂණය කර ගැනීම සඳහා මෙන්ම ලොව කීර්තිමත් සමාගම් පිහිටුවීම සඳහා ද නාගරික සංවර්ධනය අත්‍යවශ්‍ය වේ. මෙයට අමතරව, යහපත් රාජකාරී පරිසරයක් පැවතීම, සුවපහසු හා විවිධාකාර විවේකී ක්‍රියාකාරකම් පැවතීම සහ ස්වාභාවික විපත්වල ඇති අවදානම් සහගත බව අඩුවීම තුළින් නාගරික සමාජවල ජීවන තත්ත්වයන් ඉහළ නැංවෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

නාගරික යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම, නිරෝගී ජීවන පරිසරය හා නාගරික ජීවන රටාව ඉහළ නැංවීම සඳහා නා.ස.අ. දැක්වූ දායකත්වය ප්‍රශංසනීය වේ. රටේ නගරවල ප්‍රතිරූපය සැලකිය යුතු වෙනසකට භාජනය කිරීම කෙරෙහි යොමු වූ මහා පරිමාණ ව්‍යාපෘති රැසක් වසර තුළ දී නිම කළ අතර, තවත් ව්‍යාපෘති කිහිපයක් විවිධ අදියරයන් හි ක්‍රියාත්මක කෙරෙමින් පැවතුණි. වඩා ඉහළ තාක්ෂණික පහසුකම්වලින් යුත් ශ්‍රී ලංකාවේ දෙවන ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ශාලාව වන හම්බන්තොට 'මාගම් රුහුණුපුර ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ශාලාව' 2013 නොවැම්බර් මස දී විවෘත කෙරිණි. තවද, ව්‍යාපාරික කටයුතු, පොදු උපයෝගීතා, නගර සංවර්ධන, විනෝදාත්මක පහසුකම් සැපයීම හා නගර අලංකරණ වැඩසටහන් සඳහා පහසුකම් සලසමින් නා.ස.අ. විසින් රටපුරා තවත් ව්‍යාපෘති 35 ක කටයුතු නිම කරන ලදී. වසර තුළ දී ව්‍යාපෘති 238 ක් සඳහා නා.ස.අ. විසින් රුපියල් බිලියන 8.3 ක් පමණ ආයෝජනය කරන ලදී.

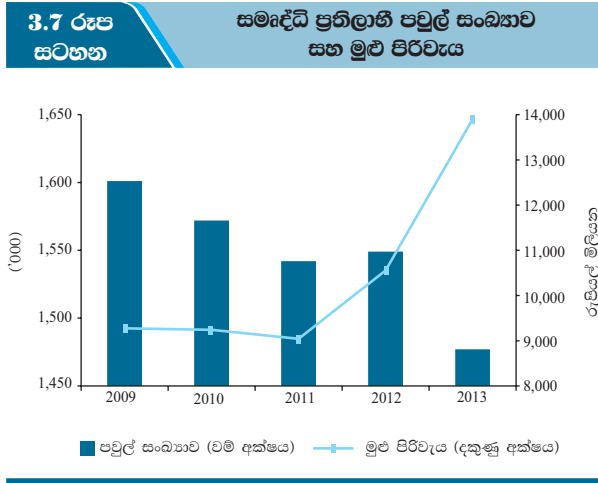
දේශීය ආයතන මෙන්ම ජාත්‍යන්තර සංවිධානවල ද සහභාගීත්වය ඇතිව කොළඹ නගර අලංකරණය සහ වෙනත් නගර සංවර්ධන ව්‍යාපෘති රටපුරා ක්‍රියාත්මක කෙරිණි. කොළඹ නගරය අලංකරණය කිරීමේ අරමුණින්

නුගේගොඩ තෙත් බිම් උද්‍යානය, බත්තරමුල්ල වෝටර්ස් එජ් හෝටලයේ බිම් සැකසීම සහ නිදහස් වතුරග්‍රය අලංකරණය නා.ස.අ. විසින් 2013 වසරේ දී නිම කරන ලද ව්‍යාපෘතිවලින් කිහිපයක් වේ. තවද, තුරග තරග පිටිය සහ එහි ආසන පන්තිය ප්‍රතිසංවර්ධනය කිරීම වැනි නගර ව්‍යාපෘති ද නා.ස.අ. විසින් නිම කරන ලදී. අග නගරය වන කොළඹ සහ රටේ අනෙකුත් ප්‍රධාන නගරවල සාප්පු සංකීර්ණ, බස් නැවතුම්පොළවල්, ළමා උද්‍යාන, ක්‍රීඩා සංකීර්ණ, ක්‍රීඩාංගන, වාහන නැවතුම් ස්ථාන ඉදිකිරීම මෙන්ම පූජනීය ප්‍රදේශ හා ඓතිහාසික ස්ථාන නවීකරණය කිරීම වැනි විවිධාකාර ව්‍යාපෘති නා.ස.අ. විසින් වසර තුළ දී නිම කරන ලදී.

සමාජ ආරක්ෂණ ජාල වැඩපිළිවෙල සහ දිළිඳුකම තුරන් කිරීම

මෑත වසරවල දී දක්නට ලැබුණු සර්ව සහභාගිත්වයක් සහිත ආර්ථික වර්ධනයේ තිරසාර බව හේතුවෙන් දිළිඳුබව සැලකිය යුතු ලෙස අඩු විය. 2009/10 වසරවල දී සියයට 8.9 ක් ව පැවති දිළිඳු කුටුම්භ ප්‍රතිශතය 2012 වසරේ දී සියයට 6.5 ක් දක්වා පහත වැටුණු බව 2012/13 ගෘහ ඒකක ආදායම් හා වියදම් සමීක්ෂණයේ මූලික ප්‍රතිඵලවලින් පෙන්වුම් කෙරේ. එසේම, ජනතාව අතර ආදායම් බෙදීයාමේ අසමානතාවයෙහි අඩුවීමක් පිළිබිඹු කරමින් 2009/10 දී 0.49 ක් ව පැවති ගිනි සංගුණකය 2012 වසරේ දී 0.48 ක් දක්වා අඩු විය.

අඩු ආදායම්ලාභී ගෘහ ඒකකවල තත්ත්වය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා වසර තුළ දී ව්‍යාපෘති රැසක් ක්‍රියාත්මක කෙරිණි. ජීවනෝපාය සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ සමෘද්ධි අධිකාරිය විසින් ස්වයං රැකියාවල නියුතු සමෘද්ධි ප්‍රතිලාභීන්ගේ සහ අඩු ආදායම්ලාභී ගෘහ ඒකකවල ජීවන තත්ත්වය ඉහළ දැමීම

සඳහා විවිධ ප්‍රතිලාභ ලබා දෙන ලදී. 2013 වසරේ දී සමෘද්ධි සහනාධාර වැඩසටහන සඳහා වෙන් කළ මුදල රුපියල් බිලියන 14.2 ක් වූ අතර, පවුල් මිලියන 1.5 කට ඒ යටතේ ප්‍රතිලාභ හිමි විය. මරණ, රෝහල් ගතවීම් හා දරු උපත් වැනි අවදානම් සහගත අවස්ථාවල දී දිළිඳු පවුල් පීඩාවට පත්වීමේ හැකියාව අවම කිරීම සඳහා සමෘද්ධි සමාජ ආරක්ෂණ අරමුදල අඛණ්ඩව උපකාරී විය. වසර තුළ දී ප්‍රතිලාභීන් 75,180 කට මෙම අරමුදල යටතේ ගෙවීම් සිදු කෙරිණි.

2014 වසර ආරම්භයේ දී ශ්‍රී ලංකා සමෘද්ධි අධිකාරිය, දක්ෂිණ සංවර්ධන අධිකාරිය හා උඩරට සංවර්ධන අධිකාරිය ඒකාබද්ධ කිරීමෙන් දිවනුගුම සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව පිහිටුවනු ලැබීය. අඩු ආදායම්ලාභීන්ගේ ජීවන තත්ත්වය උසස් කිරීම සඳහා ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය පහසුකම් සැලසීම, භෞතික හා සමාජ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සහ මානව ප්‍රාග්ධනය සංවර්ධනය කිරීම තුළින් දිළිඳුකම පිටුදැකීම, ආහාර සුරක්ෂිතාවය සහ පුද්ගල සවිබලගැන්වීම ඉලක්ක

3.11 සංඛ්‍යා සමහන සමෘද්ධි සහනාධාර වැඩසටහන සහනාධාරලාභී පවුල් සංඛ්‍යාව සහ ප්‍රදානයන්හි වටිනාකම

වසර	සමෘද්ධි සහනාධාර වැඩසටහන		වියළි සලාක වැඩසටහන		පෝෂණ දීමනා වැඩසටහන	
	පවුල් සංඛ්‍යාව (අ)	වටිනාකම (රු. මිලියන) (ආ)	පවුල් සංඛ්‍යාව (අ)	වටිනාකම (රු. මිලියන) (ආ)	පවුල් සංඛ්‍යාව (අ)	වටිනාකම (රු. මිලියන) (ආ)
2008	1,631,133	9,967	102,662	1,457	86,480	386
2009	1,600,786	9,274	173,450	2,860	71,762	505
2010	1,572,129	9,241	30,320	1,016	61,495	388
2011	1,541,575	9,043	ලැ.නො.	100	44,739	600
2012	1,549,107	10,553	ලැ.නො.	54	55,299	250
2013	1,477,313	13,896	ලැ.නො.	33	40,403	204

(අ) වර්ෂය අවසානයේ දී (ආ) භූමිතේල් සහනාධාරය ද ඇතුළත්ව මූලයන්: සමෘද්ධි කොමසාරිස් ජෙනරාල් දෙපාර්තමේන්තුව මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍යාංශය

කරගත් සංවර්ධන කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ආයතනික ව්‍යුහයේ ශක්තිමත්භාවය ඉහළ නැංවීම මෙමගින් අපේක්ෂා කෙරේ. එබැවින්, දිවිනැගුම ප්‍රජා මූලික සංවිධාන පිහිටුවීම මගින් ජාතික සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය සඳහා ප්‍රජා මට්ටමින් ජනතාව රැස්කිරීම සිදුකරනු ඇති අතර, එමගින් ප්‍රාදේශීය, දිස්ත්‍රික් හා ජාතික මට්ටමේ සහයෝගීතා ජාල නිර්මාණය කෙරෙනු ඇත. 'මහින්ද වින්තනය' ට අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ දිළිඳුකම අඩු කිරීමේ දැක්මෙන් යුතුව පුද්ගලයන් මිලියන පහකට පමණ ප්‍රතිලාභ සලසමින් පවුල් මිලියන 1.8 ක ජීවන තත්ත්වය උසස් කිරීම මෙම දෙපාර්තමේන්තුවේ අරමුණ වේ.

පරිසරය

පරිසරය මත ඇතිකෙරෙන අහිතකර බලපෑම්වලට විසඳුම් සෙවීම සඳහා මාර්ගෝපදේශ ලබාදීම හා මෙහෙයවීමේ අරමුණින් ජාතික පිවිතුරු නිෂ්පාදන ප්‍රතිපත්තිය හා දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය වැනි තිරසාර පාරිසරික ප්‍රතිපත්තින් වෙත ශ්‍රී ලංකාව යොමු වී ඇත. මෙයට අමතරව, විවිධ ජාත්‍යන්තර ගිවිසුම්වලට ශ්‍රී ලංකාව අත්සන් තබා ඇති අතර, පරිසරය හා ඊට අදාළ පාර්ශව සුරැකීම සඳහා දුරදර්ශී ක්‍රියාමාර්ග රැසක් ගෙන ඇත. තවද, ශ්‍රී ලංකාව ආර්ථික වර්ධනය කරා යන වේගවත් ඉදිරි ගමනේ දී සිදු කරන විවිධ ව්‍යාපෘති හේතුවෙන්, පරිසරයට අහිතකර බලපෑම් ඇති විය හැකි බැවින්, පරිසරය යහපත්ව පවත්වා ගැනීම හා ආරක්ෂා කර ගැනීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම අතිශයින් වැදගත් වන අතර, එම කටයුතු ආර්ථික වර්ධනයට බාධා ඇති නොවන ලෙස ක්‍රියාත්මක කර ගෙන යාමට ප්‍රවේශම්කාරී විය යුතුය. ආර්ථික වර්ධනය හා පරිසර සුරක්ෂිතතාවය අතර සියුම් තුලනයක් පවත්වා ගැනීම ජගත් අභියෝගයක් වන අතර, සංවර්ධනය වෙමින් පවතින සෑම රටක් විසින්ම එයට විසඳුම් සෙවිය යුතුව ඇත.

ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්වලින් පරිසරයට සිදුවන බලපෑමෙහි තිරසාරභාවය සහතික කිරීම සඳහා පාරිසරික ප්‍රතිපත්ති යෝග්‍ය ලෙස උපයෝජනය කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ කටයුතුවල ශ්‍රී ලංකාව අඛණ්ඩව නිරතව සිටී. තිරසාර සංවර්ධනය කරා යොමු වූ සමස්ත ජාතික ප්‍රයත්නය තුළ දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ ගැටළුවලට ප්‍රමුඛත්වය දීමේ අරමුණින් 2012 වසරේ දී කෙටුම්පත් කළ ශ්‍රී ලංකාවේ දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ කටයුතු 2013 වසර තුළ දී සිදු කෙරුණු අතර වසර තුළ දී දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ අන්තර් නියෝජිතායතන සම්බන්ධීකරණ කමිටුව ද පිහිටුවන ලදී. දේශගුණික

විපර්යාස අඩු කිරීම හා එම යෝජනා පිළිගැනීම සඳහා පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය මෙහෙයවීම මෙම කමිටුවේ පරමාර්ථය වන අතර, අදාළ අමාත්‍යාංශ හා නියෝජිතායතනවල ව්‍යවස්ථාපිත අරමුණු තුළට දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ ගැටළු ඇතුළු කිරීම සඳහා ද එය ක්‍රියා කරනු ඇත. මේ අතර 2013 වසරේ දී ජාතික හරිත වාර්තාකරණ ක්‍රමවේදය සම්බන්ධ වෙබ් අඩවිය හා දත්ත පද්ධතියක් සකස් කිරීම මගින් ජාතික හරිත වාර්තාකරණ ක්‍රමවේදය සවිමත් කෙරිණි. රට තුළ පිරිසිදු ජල මූලාශ්‍ර පවත්වා ගැනීමේ අරමුණින් පිහිටුවනු ලැබූ 'පවිත්‍ර ගංගා' වැඩසටහන යටතේ ජලය හා ජලයේ ගුණාත්මකභාවය කළමනාකරණය කිරීමට අවශ්‍ය දත්ත විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා භාවිතා කිරීමට පහසු පරිගණක මෘදුකාංග පෙළක් 2013 වසරේ දී සකස් කෙරිණි. මහවැලි ගංගාධාරයේ ජීවත්වන අඩු වරප්‍රසාදලාභී කෘෂිකාර්මික ජනතාව කෙරෙහි දේශගුණික විපර්යාසවලින් සිදුවන බලපෑම්වලට විසඳුම් ලබාදීම සඳහා වන ව්‍යාපෘතියකට, ලෝක ආහාර වැඩසටහන සහ පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය අතර 2013 වසරේ දී ගිවිසුමක් අත්සන් තැබිණි.

පරිසරය පිළිබඳ සැලකිලිමත්භාවය, සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය සඳහා එකතු කිරීමේ ව්‍යවස්ථාපිත අරමුණින් යුතු රාජ්‍ය ආයතනය වන මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය (ම.ප.අ.) ශ්‍රී ලංකාවේ පරිසරය ආරක්ෂා කිරීම, කළමනාකරණය කිරීම හා වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා අඛණ්ඩව කටයුතු කළේය. ම.ප.අ. විසින් 'පාරිසරික බලපෑම ඇගයීම' හා 'මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණ' වැනි සහතික පත් නිකුත් කිරීම තුළින් යම් යෝජනා ව්‍යාපෘතියක් හේතුවෙන් පරිසරයට සිදුවිය හැකි බලපෑම පිළිබඳව ඇගයීම් කරනු ලැබේ. ඒ අනුව, 2013 වසරේ දී ම.ප.අ. විසින් පාරිසරික බලපෑම ඇගයීම් සහතික 6 ක් නිකුත් කරන ලද අතර, පාරිසරික බලපෑම ඇගයීම් වාර්තා 33 ක් පිළියෙල කිරීමත් පැවතුණි. මෙයට අමතරව, 2013 වසරේ දී ම.ප.අ. විසින් මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණ සහතික පත් 303 ක් නිකුත් කරන ලදී. 1980 අංක 47 දරන ජාතික පාරිසරික පනතේ විධිවිධානවලට අනුව නියාමන මෙවලමක් ලෙස කර්මාන්ත සඳහා පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ලබාදීමේ කටයුතු ද අඛණ්ඩව සිදු කෙරිණි. විවිධ දේශීය හා ජාත්‍යන්තර ආයතනවල සහයෝගීත්වය ඇතිව ම.ප.අ. විසින් පාරිසරික බලපෑම ඇගයීම් සිදු කරන නියාමකයන් හා එම වෘත්තීයෙහි නියැලෙන්නන් සඳහා, '17 වන පාරිසරික බලපෑම ඇගයීම් පුහුණු වැඩසටහන', 2013 දෙසැම්බර් මස දී සංවිධානය කරන ලදී. මෙයට අමතරව, 2013 වසරේ ම.ප.අ. විසින් ගුරුවරුන් හා පාසල සිසුන් සඳහා විවිධ පුහුණු වැඩසටහන් පවත්වන ලදී. වායු දූෂණය

3

සම්බන්ධ ගැටළුවට විසඳුම් සෙවීම සඳහා මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ වාහන විමෝචන ප්‍රමිතීන් සකස් කොට ක්‍රියාත්මක කෙරිණි. දිස්ත්‍රික්කවල පවතින සම්පත් පිළිබඳ විජිටල් ආකෘතියක් නිර්මාණය කිරීම හා සෑහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා ගෝලීය තොරතුරු දත්ත පද්ධතියක් සකස් කිරීම වැනි විවිධ පාරිසරික වැඩසටහන් වසර තුළ දී අඛණ්ඩව

ක්‍රියාත්මක කෙරිණි. තවද, 2013 වසර තුළ දී රටේ ප්‍රධාන ජල ධාරකවල ජලයේ ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ අධීක්ෂණය කිරීම, විශාල හා කුඩා පරිමාණයේ කොම්පෝස්ට් පොහොර නිෂ්පාදන කර්මාන්ත ඉදිකිරීම් සහ රටේ ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය රැස්කිරීම හා ප්‍රතිචක්‍රීකරණ ජාලය ශක්තිමත් කිරීම වැනි කටයුතුවල ද ම.ප.අ. නිරත විය.